

PAX

234 · Octubre 2013

EDITORIAL

US PRESTEM EL NÚMERO 234 DE PAX

ELS GERMANS S'EXPRESSEN...
ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...

PAX pretén la unió dels Germans a l'interior *d'una immersió lasal·liana en l'Església del nostre món*. Per aquest motiu hi trobareu unes interpel·lacions des de l'actualitat del nostre món, de l'Església i de l'Institut, Sector i Comunitat, pensant que, com ens diu el Papa Francesc que: *“La vida religiosa és per a l'Església com la quilla per a un vaixell; la que obre camins... No tingueu por de continuar portant la missió als límits i fronteres. Coratge! Avanceu vers uns nous horitzons! No tingueu por de córrer riscos anant als pobres i als nous subjectes emergents... La vida religiosa ha de ser senyal i testimoni d'Evangelí”*.

Partim del nostre lema de que «som harmonia de colors», on la diversitat fa la bellesa i l'eficàcia. Dos esdeveniments importants marquen època a partir d'aquest nou curs: **les beatificacions dels nostres Germans màrtirs i la proximitat del 45 Capítol General**. I encara ens sentim sensibilitzats per les expectatives dels temps nous que **generen els gestos del Papa Francesc**. Per aquest motiu s'han escollit uns textos del Papa, molt adients, que marquen pauta a seguir. Ens cal excavar el futur.

Trobareu comentaris ben documentats sobre textos del Fundador i d'espiritualitat lasal·liana. S'hi inclouen experiències d'oració en salms i opinions sobre les beatificacions i altres en l'apartat de Xàldigues. I segueix l'històric dels nostres Noviciats. I el recorregut dels Capítols Generals des de 1966 fins avui.

Una vegada més es pren consciència sobre **l'Associació**: hi ha qui expressa l'experiència personal del Congrés d'Associats a Santiago de Compostel·la, a l'AIMEL a Roma, a l'ASSEDIL, al curs de formadors a Madrid, etc.

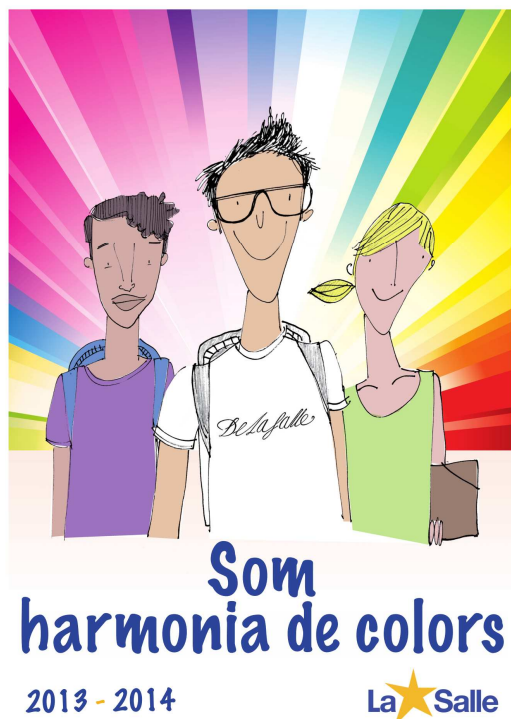
Referent a la vida consagrada cinc Superiors Generals donen la seva opinió sobre el lideratge religiós; hi ha qui expressa quina vida religiosa **«SÍ és»** o **«NO és»** possible... sempre en recerca de la identitat perduda. Es fa palès el sentiment de joves religiosos *“famolencs de vida comunitària”* i *“farts de vida en comú”*.

S'hi inclouen interessants informacions i articles de pensament, de record dels nostres difunts i les anècdotes lasal·lianes i orientacions sobre lectures i cine.

El nostre agraïment per tantes aportacions i col·laboracions en bé de tots.

El Consell de Direcció de PAX
GG. Lluís Diumenge, Carles Giol,
Josep Maria Pons, Javi Núñez i Jaume Pujol

LEMA DEL CURS 2013-2014

Des del Caràcter Propi dels centres de la Xarxa d'Obres del Districte, proposem un **MODEL DE CONVIVÈNCIA** en el que, conforme a la identitat bàsica dels nostres centres, oferim una alternativa concreta per ensenyar i aprendre a conviure:

ESTIMULA LA CONVIVÈNCIA:

Impulsem l'acceptació mútua, el treball en equip, les relacions fraternes, el respecte de les opinions i de tota creença, idea o costum.

En la nostra societat multi-cultural i multi-religiosa, donem especial importància a aspectes tals com: el respecte a la diversitat i singularitat de les persones, la participació en l'exercici democràtic, el creixement de l'amistat, l'estima de la pròpia cultura com a font d'enriquiment personal i grupal -mai com causa d'exclusió- ."

Caràcter Propi dels Centres La Salle

L'àmbit de la convivència és un àmbit essencial i fonamental del funcionament d'un centre lasal·lià i requereix el compromís i implicació de tota la comunitat educativa. En aquest curs volem ressaltar el valor de **la CONVIVÈNCIA** que, al costat de la resta dels valors que proposa el nostre Caràcter Propi, ens ajuden a educar-nos com bons ciutadans i bons cristians.

Aprendre a conviure constitueix una de les condicions que possiblement tingui més relació amb l'èxit de l'ensenyament i l'aprenentatge.

Tal com queda establert en el nostre Caràcter Propi, alguns dels valors associats a la convivència són: *amistat, comprensió, generositat, servei, respecte, auto concepte, diàleg, esperit crític, empatia i ésser assertiu*. Per això el nostre lema per aquest curs és:

"SOM HARMONIA DE COLORS"

1.-OBJECTIUS PER ALS GERMANS

La paraula "Germà" no és només un terme que s'aplica a uns religiosos, sinó que és el concepte que millor defineix l'ambient educatiu de La Salle.

Avui, després de més de tres segles, Germans de les Escoles Cristianes, educadors seglars, sacerdots i altres persones, s'uneixen a l'obra de La Salle, en graus i maneres diverses, per a col·laborar en la missió educativa lasal·liana.

- Potenciar les trobades comunitàries i l'estil frater per a viure junts el somni de Sant Joan de La Salle.
- Fomentar les relacions fraternes basades en l'afecte, diàleg, escolta... servint d'exemple a la comunitat educativa lasal·liana.

- Viure i compartir la fe amb coherència per a ser testimoniats davant els nens, joves, famílies i col·laboradors.
- Motivar a la comunitat educativa en la Missió Lasal·liana: “educar bons ciutadans i bons cristians”.
- Potenciar l'actitud de servei personal i comunitari com instrument clau per a transformar la societat.
- Assumir des de la pròpia identitat de Germans de les Escoles Cristianes la coresponsabilitat amb els seglars en la Missió.

3.- OBJECTIUS PROFESSORS

L'educació, avui com ahir, és una tasca col·lectiva, ja que tots els membres de la comunitat escolar es reuneixen entorn d'un objectiu comú. Cada escola lasal·liana, d'altra banda, no treballa de manera aïllada, sinó que està cridada a mantenir una relació estreta amb els altres Centres La Salle i amb l'entorn social, cultural, econòmic i eclesial.

- Fomentar les relacions en la comunitat educativa i en el claustre de professors atenent a les persones, a les seves famílies, a les seves necessitats, somnis i il·lusions.
- Elaborar plans i projectes de formació que incideixin en la bona convivència de tots els membres de la comunitat educativa.
- Crear un clima de convivència a l'escola que ens permeti posar en pràctica els nostres somnis i idees compartides.
- Sentir des de la comunitat educativa que som portadors del carisma lasal·lià i comprometre'ns en la construcció d'una “escola fraterna” que aposti pels del Regne.
- Atendre des de la nostra identitat d'educadors cristians valors als més necessitats de la societat i del nostre entorn, potenciant una escola inclusiva on l'aprenentatge cooperatiu, l'atenció a la diversitat, l'escola a temps complet i l'aprendre a aprendre es facin una realitat.

4.- OBJECTIUS FAMÍLIES

Els pares o tutors legals, com a primers educadors dels seus fills, assumeixen el Caràcter Propi i s'impliquen en el Projecte Educatiu del Centre La Salle. Això afavoreix la coherència entre l'educació familiar i la que proposa el Centre. (Caràcter Propi 5.6)

- Potenciar la relació família-escola per a crear llaços afectius arrelant vincles de pertinença en les nostres escoles.
- Integrar a les famílies en els nostres projectes de missió, perquè sentin l'obra educativa com a pròpia.

5.- OBJECTIUS PAS

Les persones que ocupen tasques d'administració i serveis estan integrades en la Comunitat Educativa, i tenen també la missió important d'educar als nens i joves. El tracte amable, la dedicació al treball i la paraula atenta, són els instruments de la seva pedagogia i el testimoniatge de vida que els alumnes perceben i aprecien. (Caràcter Propi 5.5)

- Afavorir una actitud de col·laboració cap als membres de la comunitat educativa, per a afavorir la convivència del centre.
- Fer créixer en ells el sentit de pertinença a la comunitat educativa com educadors no docents.

VERS EL CAPÍTOL GENERAL 2014: LEMA "AQUESTA OBRA DE DÉU ÉS TAMBÉ VOSTRA "

"Són les paraules inspiradores elegides pel Consell General
i la Comissió Preparatòria del 45è Capítol General"

En la carta escrita pels Germans a Joan Baptista de La Salle en 1714, ells li pregaren que prengués *"la cura i l'orientació de la santa obra de Déu, que també era la seva"*.

Inspirant-nos en aquesta cita, afirmem la nostra fe en el Déu Tri i la nostra responsabilitat - avui - per a construir fraternitat, animar i orientar l'Institut en el context de l'Església i en el món actual".

Els membres de la Comissió Preparatòria adrecen als Germans una segona **"Carta-informe"** que inclou, a més d'aspectes organitzatius, l'oració pel Capítol i el logo elegit.

"Recordant les primeres Assemblees del nostre Fundador amb els primers Germans, ens sentim tots convocats a participar en un nou procés d'avaluació, discerniment i oració, conscients de que la vitalitat de l'Institut segueix estant en les mans de tots nosaltres. Cada Capítol General està cridat a projectar nova llum sobre la nostra vida i la nostra missió com a Germans de les Escoles Cristianes. **"Junts i per associació"** descobrim com Déu, també avui, ens va portant pas a pas, **"de compromís en compromís"...** **a ells ens espera i necessita"**.

OBJECTIUS:

- Emprendre una avaluació de la vida de l'Institut.
- Facilitar la seva adaptació i renovació continuada.
- Establir pautes principals per accions futures.
- Elegir Superior General i Consellers.
- Implementar la proposta del 44è Capítol General respecte a la revisió de la Regla.
- Deixar-nos desafiar per l'Evangeli, la *"nostra primera i principal Regla"*.
- *Estudiar i meditar la Regla com Germans i com a comunitat que es defineix ella mateixa com la imatge de tot l'Institut"*.
- *Prendre una decisió sobre la Regla revisada i la seva posada en pràctica.*

De la Circular 464 del Consell General, 8 de maig 2012

En la beatificació dels Germans Màrtirs a Espanya

G. Álvaro Rodríguez, Superior General

Amb joia celebrarem el proper 13 d'octubre de 2013 a la ciutat de Tarragona la beatificació de 74 Germans nostres i un Seglar. És la més gran beatificació celebrada fins ara dels màrtirs de la persecució espanyola dels anys 1934 al 1939. En total seran beatificats en aquesta ocasió 522 màrtirs. La seva mort esdevingué en diferents llocs i moments.

En els últims anys molts d'ells han arribat gradualment a la beatificació i d'altres a la glòria suprema de la canonització. En el trist i a la vegada gloriós elenc d'aquests màrtirs, en el que estan inclosos els que seran beatificats pròximament, s'hi troben 165 Germans nostres. Crec que s'ho val el subratllar-ho, en aquest moment, en el que Germans i Seglars compartim la mateixa missió, el fet de que un dels màrtirs, el Sr. José Gorostazu, va morir junt als Germans de Griñón, donant un coratjós testimoni de la seva fe. Amb la celebració del 13 d'octubre es clou el cicle de beatificacions de tots els nostres Germans perquè culminen les tres Causes pendents, dos de la diòcesi de Madrid y una de la diòcesi de Tarragona que rebé el Decret de martiri el 28 de juny 2012.

Durant l'Any de la Fe, hem pogut aprofundir el significat de la "confessio fidei" i estimular-nos a una més gran coherència entre la fe i la vida, per a ser testimonis creïbles i llavor de reevangelització de la nostra societat. Impressiona pensar que, aquesta fe que nosaltres professem sovint

dèbilment, és la mateixa per la que molts dels nostres Germans han estat capaços de donar la vida. Sens cap dubte, que cada un d'ells és per a nosaltres un esplèndid exemple de fidelitat i fortalesa.

Germans, us invito a donar gràcies a Déu i a reconèixer aquests veraders "profetes de l'esperança", com els anomenà Joan Pau II. "El seu testimoni té una força extraordinària com el gra de blat que, si mor, produeix molt de fruit" (Angelus de 24/03/1996).

Aquesta propera glorificació dels nostres Germans serà, sense dubte, una benedicció per al nostre Institut. Agraïm particularment als Germans Leone Morelli y Rodolfo Meoli l'excel·lent treball realitzat durant més de 50 anys, portant la Causa dels nostres Màrtirs i d'altres Germans, que avui prenem com a models i els sentim com a intercessors davant de Déu.

L'exemple de generositat heroica d'aquests Germans ens ha de moure a tots a seguir, com ells, les petjades de Jesucrist dia a dia, perquè tota la nostra vida sigui un testimoni creïble de la fe que professem, en un moment històric, envoltats de tantes persones que neguen Déu i lluiten contra la religió. La intransigència religiosa segueix causant milers de víctimes en molts països. Fem tot el possible perquè els nostres centres educatius siguin exemple de convivència, on la vida sigui respectada com el més gran valor i així construïm junts un món de germans.

Sabem que, si no estem cridats a donar un testimoni cruent, sí estem cridats a testimoniar la nostra fe en la missió quotidiana. Si l'Església glorifica els màrtirs no és solament per honrar-los sinó també per a mantenir viu el seu record i invitar-nos a seguir el seu exemple

El nostre Fundador sabia molt bé que la fidelitat diària al ministeri educatiu és també un autèntic martiri diari, com ens ho diu en la meditació de sant Bartomeu Apòstol: "També vosaltres heu de suportar un martiri continu que no és pas menys violent per al vostre esperit que el que va haver de suportar en el cos sant Bartomeu. Heu d'arrancar la vostra pell, ço és, heu de fer allò que diu sant Pau «Despulleu-vos de l'home vell i revestiu-vos de l'home nou»". (Med. 159, 3).

Himno de los beatos mártires de Tarragona

G.Fermín Gaínza, F.S.C.

El H. Fermín Gaínza, argentino, poeta, pintor y escultor, descubrió a Jesucristo como clave de su vida y procuró crecer en entrega permanente en la oración y en el servicio caritativo, sobre todo de los pobres. Fue sereno y clarísimo docente. Su gran comprensión de la doctrina lasaliana le llevó a colaborar en muchos Distritos, incluso en Roma. Fue Director de Noviciado y Visitador Auxiliar. Falleció a los 91 años el 13 de marzo 2011.

El H. Visitador de Argentina-Paraguay.

Imagen creada por el
H. Fermín Gaínza
Hay 39 estrellas

*Tierra amasada en legendarios siglos,
construcciones de piedras colosales,
acueductos y puertos protegidos,
ermitas y floridas catedrales.*

*Sardana de la tierra catalana,
ronda alegre de música y de baile.
y un día descargó los nubarrones
y las llamas del odio en tempestades.*

*Formando una gavilla fraternal,
son treinta y nueve Hermanos de la Salle
que en Tarragona dieron testimonio
de su fe, con su vida y con su sangre.*

*Que en su ejemplo y su ofrenda nos impulsen
a luchar por sus mismos ideales:
consumir nuestra vida en las escuelas
procurando la gloria de Dios Padre.*

Amén

Recordem els nostres intercessors

2 de setembre
Beat G. Salomó Leclercq

2 de setembre - Beats GG. Màrtirs
dels Pontons de Rochefort

27 de setembre
Beat G. Escubilió

6 d'Octubre
Beats GG. Màrtirs de València

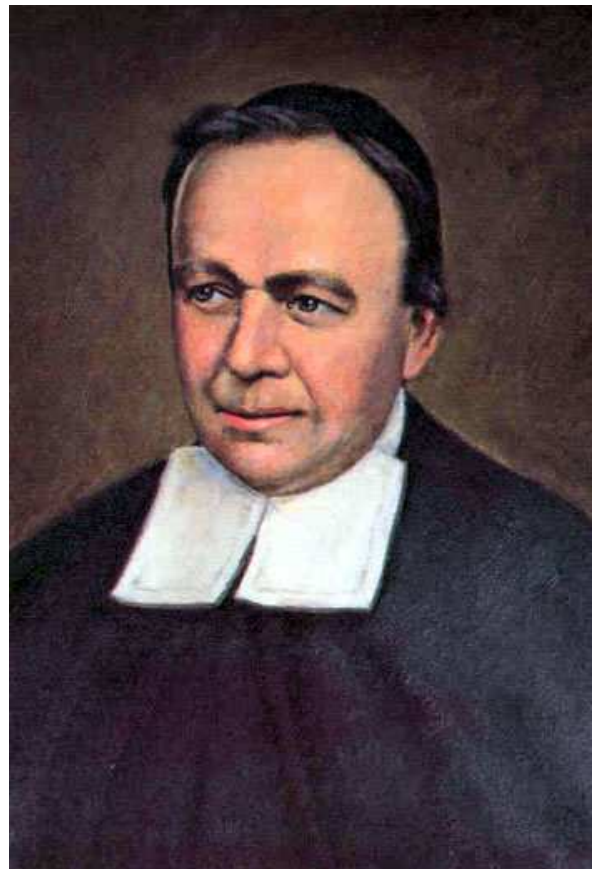
6 d'octubre
Beats GG. Màrtirs d'Almeria

9 d'octubre
Sants Germans Màrtirs d'Astúries

21 d'octubre
Beat P. Nicolau Barré

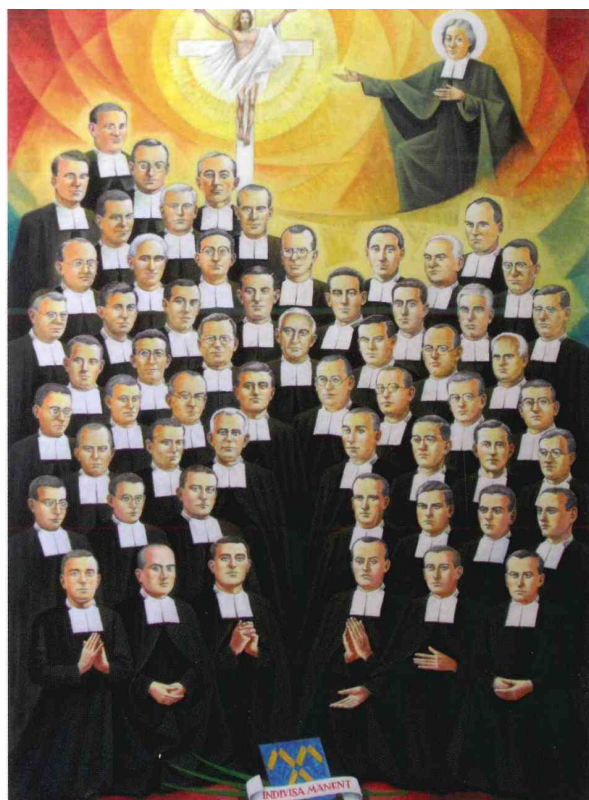
23 d'octubre
Beat G. Arnau Rèche

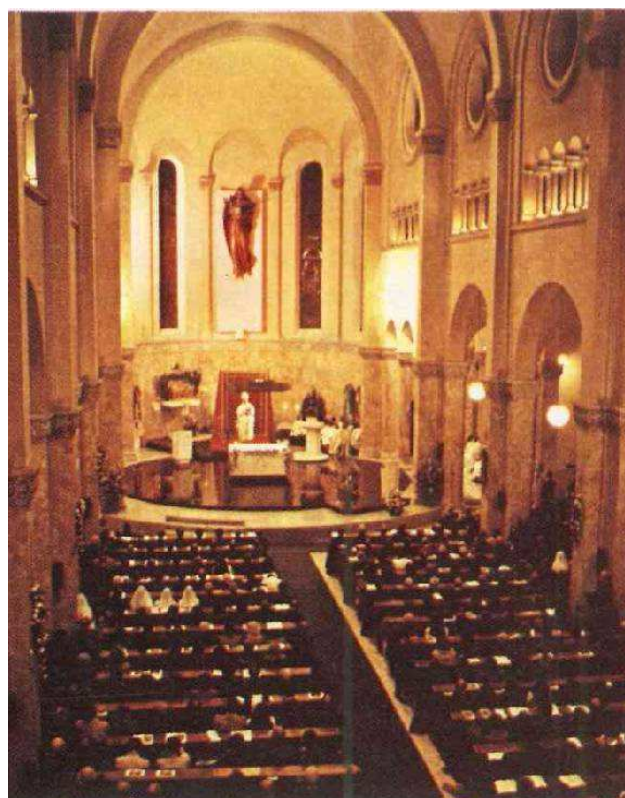
13 d'octubre
Beatificació de 39 GG. De Catalunya

13 d'octubre
Beatificació de 35 GG. Madrid-Griñón

58 Germans màrtirs beatificats a Roma
El 28 d'octubre 2007

17 novembre
Dedicació de l'Església St. J-B de La Salle

IMPORTANT **Missatges de les** **beatificacions de Germans** **a l'escola, a la societat** **i als mitjans de comunicació**

« ANAR DE COMPROMÍS EN COMPROMÍS... »

Aquestes beatificacions donen un testimoni de fe en la Paraula de Déu que aquests Germans van escoltar i practicar en la seva vida concreta com a educadors cristians. Són un referent per a tots els homes i dones de bona voluntat que escolten les veus dels més necessitats de la societat, perquè ells ho van fer seguint a Jesucrist en els més pobres, dedicant-se-hi dia rere dia i fins que van donar la seva vida, molts d'ells en plena joventut.

G. Santiago Peribáñez

El proper 13 d'octubre 74 Germans màrtirs de la Guerra civil seran beatificats. De entre ells: 39 del Districte de Catalunya i 35 del Districte de Madrid. Crec que ens expressen un missatge de fidelitat fins a donar la vida, no poques vegades de manera esgarrifosa en varis d'ells.

Foren martiritzats perquè van respondre a la vocació de Germà en favor de l'escola cristiana lasal·liana per la que havien treballat: un bon missatge per les nostres escoles; ells són el nostre reforç i es poden proposar a les nostres comunitats educatives: educadors, administratius i alumnes com al·licients de vida de fe. I també, els mitjans de comunicació haurien de prendre consciència del que signifiquen aquestes beatificacions en bé de la vida cristiana de la societat d'avui.

G. Jaume Pujol

“També vosaltres heu de suportar un martiri continu que no és pas menys violent ‘per al vostre esperit que el que va haver de suportar en el cos Sant Bartomeu. Podríeu dir, doncs, que heu d’arrencar la vostra pell, ço és, heu de fer allò que diu Sant Pau: «*Despulleu-vos de l’home vell i revestiu-vos de l’home nou, creat a imatge de Déu, en la justícia i la santedat que neixen de la veritat*» (Ef 4,22-24). Que aquesta sigui la vostra tasca durant tota la vostra vida, per tal que esdevingueu veritablement deixebles de Jesucrist i imitadors d’aquest Sant Apòstol en el seu martiri”.

Meditació LS 159,3

Hem de presentar a l'escola (reflexió, classe de religió, acció pastoral) i als mitjans de comunicació el testimoni d'unes vides que van ser expressió d'amor per les persones que els envoltaven i que avui, poden esdevenir llum pels qui les contemplen. Són veritables creients que, ja abans d'afrontar el martiri, eren persones de fe i de pregària. El gran risc del nostre món és la superficialitat. Tenim més informació que mai, però no hi ha criteris de veritat. Manca saviesa per trobar referents sòlids. Els màrtirs són *testimonis fermes i valents de la fe*. Celebrant la seva memòria, l'Església vol ser sembradora d'humanitat i de reconciliació en la nostra societat.

G. Lluís Diumenge

Els beats màrtirs... ens donaran alegria, esperança, transparència, normalitat, senzillesa, com Jesús de Natzaret i la seva Mare.

L'Esperit il·luminarà els nostres cors a l'escola, als mitjans de comunicació i a la societat. Déu, Pare i Mare, seran més acollits per nosaltres. Vindrà a ser la Carta de Nadal de 2012 del G. Álvaro, feta vida i reconciliació.

G. Antoni Palom Izquierdo

“Com que encara no teniu la benaurança, ni tampoc l'ocasió de sofrir el martiri per la vostra fe, feu-vos màrtirs (=testimonis) per l'amor de Déu i per l'exercici de la mortificació. «La vida d'un cristià –afirma Sant Gregori- ha d'ésser martiri continu, puix que hom només és cristià sota la condició de conformar-se a Jesucrist, el qual va sofrir durant tota la seva vida». Aquest martiri és, a vegades, més dur que el que sofrien els màrtirs quan vessaven la sang, vist que és incomparablement més llarg i, en conseqüència, més difícil de superar. Encoratgeu-vos, doncs, a seguir els exemples dels sants i, sobretot, els de Jesucrist, que ha dedicat tota la seva vida a sofrir per nosaltres”.

Meditació LS 89,2

“El màrtir, en l'accepció d'avui, és aquell que dona la seva pròpia vida per la veritat de l'evangeli. En aquest sentit és molt expressiu un text d'Orígenes: “Tothom qui dona testimoni de la veritat, sigui amb paraules o amb fets o treballant d'alguna manera a favor d'ella, pot dir-se amb tot dret «testimoni»”.

Aquesta dimensió permet comprendre plenament el significat dels màrtirs en la història en la vida de la comunitat cristiana. Mitjançant el seu testimoni, l'Església verifica que només a través d'aquest camí es pot fer plenament creïble l'anunci de l'evangeli”.

Benet XVI

MARTIRS

Són molts. Aviat seran més que els Germans del Sector. La presentació de tot el conjunt comporta un cert anonimat, sense minvar la veneració deguda. Jo he escollit una estratègia d'individualització, que pot ser compartida per d'altres: He triat un dels 97 màrtirs. Ampliarà el cercle de familiars i amics entranyables íntims que tinc al cel. Són els interlocutors habituals en la meva pregària.

El Beat Gmà. León Justino, de la Comunitat de Manresa, era professor al Col·legi quan jo hi anava el 1936. Germà del bon Gmà Isidret, de gran i bon record. Fou assassinat a trets al carrer del Bruch de Manresa.... Prego, ja des d'ara, al **Beat Germà León Justino** que accepti ser l'enllaç personal en la meva pregària en el trajecte cap el Pare.

G. Ramon Grau

HERMANOS, SACERDOTES Y ANTIGUOS ALUMNOS, MÁRTIRES DE TARRAGONA

Francisco Basco Graciá

Monumento a los mártires Colegio de La Salle en Tarragona. La Salle: Sacerdotes, religiosos y antiguos alumnos asesinados en Tarragona

Un total de ciento cincuenta y ocho Hermanos de las Escuelas Cristianas fueron asesinados en España durante la Guerra Civil (1936-1939), de ellos treinta y nueve en la archidiócesis de Tarragona, además de varios sacerdotes y un buen número de sus antiguos alumnos. Cincuenta y cinco de sus colegios fueron saqueados y seis más incendiados.

EN TARRAGONA.- El día 21 de julio de 1936, el director de las Escuelas Cristianas en Tarragona era recibido por el obispo auxiliar, Manuel Borràs (antiguo alumno) en las dependencias del palacio episcopal para estudiar la situación. El mismo día por la tarde gravísimos sucesos ocurrían en Reus. Desde la terraza del edificio de los Hermanos se podían ver las gigantescas llamas que se levantaban de las iglesias y los conventos.

La Comunidad decidió dispersarse para albergarse en fondas amigas o en casas particulares. A las cinco de la tarde comenzaron los incendios y saqueos de iglesias y conventos. El colegio se salvó del fuego y el pillaje de manera providencial, pese a que las turbas exigían a voces el incendio. La policía penetró en el centro y realizó un detenido registro. Al terminar la inspección se llevó presos al subdirector y a cuatro trabajadores de la casa, bajo el pretexto de que en la cárcel estarían más seguros.

Muchos de ellos fueron a parar, junto con sus Hermanos de Cambrils, al barco-prisión Río Segre, anclado en el puerto de Tarragona.

EN CAMBRILS.- En Cambrils la revolución empezó el 21 de julio de 1936. Había dos casas de formación: la del Sagrado Corazón y la de San José. En la primera había tres secciones: Ancianos, Novicios Menores y Escuela. En San José había tres comunidades: Ancianos, Escolasticado y Noviciado.

El director y un Hermano iban de casa en casa buscando refugio para los novicios menores. Fueron detenidos y se les prohibió que continuaran visitando familias. A media tarde llegó un grupo de frenéticos revolucionarios procedente de Reus. El alcalde de Cambrils, comunista, les paró los pies, advirtiéndoles a los presuntos incendiarios que “el que intente hacer algo recibirá su merecido”.

Accedieron con la promesa de que a las nueve estaría desalojado el inmueble y listo para ser incendiado. Llegó la hora de la cena, y el director pedía rapidez para la salida. A las ocho estaban todos en la capilla. El H. Anselmo Félix abrió el sagrario y distribuyó la comunión entre los religiosos. El H. Ireneo Clemente, director de los juniors, la repartió entre los suyos. Después salieron al patio, donde les esperaba una multitud agitada.

Allí se formó una dolorosa procesión. Los juniors se habían dispuesto de dos en dos; entre ellos iban los profesores. Cerraban la marcha los directores y los ancianos. Caminaban entre dos cordones de milicianos armados con fusiles. Los novicios menores fueron distribuidos entre familias católicas del pueblo. De los Hermanos ancianos, tres eran franceses y fueron desde casa al hospital; desde allí partieron el 5 de agosto de 1936 en dirección a Francia.

Pasada la media tarde del 21 de julio, en la casa de San José el director reunió a los de cada grupo; acordaron que se retirarían a casas particulares que les habían ofrecido asilo. Poco antes de la media noche, se recibió un aviso del comité revolucionario de Reus, que ordenaba salir de la población a todos los religiosos antes de las ocho de la mañana. Se acordó que a la una de la madrugada partirían los que iban en dirección a Valencia, y a las cuatro, el resto.

Los que iban en dirección a Barcelona se detuvieron en Tarragona y allí fueron apresados y conducidos al barco-prisión Río Segre. Muchos de ellos fueron asesinados en las famosas “sacas”, capitaneadas por el “Sec de la Matinada.”

EN EL “RIO SEGRE” - Al “Río Segre” fueron a parar los fugitivos de Cambrils, algunos de Tarragona y otros procedentes de varias localidades. Adolfo Víctor da su impresión sobre la cárcel

*Vaso que utilizado para la Misa en el
barco-prisión Río Segre*

flotante: “Nada diré de la escasez y mala presentación de la comida, de la dureza de nuestro lecho, del calor asfixiante, debido al hacinamiento de los presos, de la sujeción a los impertinentes y cuéles caprichos de nuestros guardianes y de la enervante e inaguantable ociosidad. Todos estos trabajos y privaciones no eran nada comparados al sufrimiento moral que representaba la ausencia de los auxilios espirituales”.

Pese a todo, los Hermanos llevaron vida de comunidad unida y fervorosa. No estaban todos juntos, un grupo ocupaba la proa y otro la popa. Estaba prohibido comunicarse entre ellos. Los de Cambrils se hallaban en la comunidad de proa, presidida por el H. Anselmo Félix.

Se reunían en un rincón de la bodega para rezar las oraciones de la mañana; después había media hora de meditación. Antes de la comida rezaban las oraciones de comunidad. A las seis de la tarde, empezaban los ejercicios vespertinos. Rezaban en común los quince misterios del rosario.

La comunidad de popa estaba presidida por el H. Claudio, y su vida era idéntica a los de popa. Cada Hermano lavaba su plato, limpiaba su ropa y la tendía a secar en las jarcias del buque. Los hermanos más jóvenes ayudaban a los ancianos.

El H. Eladio Vicente se encargaba de proporcionar agua potable. Había, también, empleos de comunidad. El H. Cirilo Julián era administrador, enfermero y ecónomo; El H. Teófilo Alfonso, panadero; el H. Eugenio Juan, recadero y enlace, y el H. Florencio Jaime, barbero.

El barco estaba vigilado al principio por guardias civiles, que libraron a los presos de los asaltos de las juventudes libertarias. Luego la custodia del barco estuvo encomendada a miembros de la FAI. Los presos sabían que de allí podían ser conducidos a una muerte segura, como así fue. Varios religiosos salieron camino del martirio.

MONUMENTO A LOS MÁRTIRES.- El 22 de septiembre de 1940, un monumento a los mártires fue instalado en el patio del colegio de la calle Estanislau Figueras, que posteriormente fue trasladado al nuevo complejo educativo de La Salle, en Sant Pere Sescelades (Tarragona).

En él están grabados los nombres de los mártires: Hermanos, sacerdotes, religiosos y antiguos alumnos asesinados durante la Guerra Civil. En septiembre de 2007 el monumento fue restaurado y bendecido por monseñor Jaume Pujol, Arzobispo metropolitano de Tarragona y primado.

ESTOS SON SUS NOMBRES: Hermanos de la Comunidad, hermanos que fueron asesinados en la provincia de Tarragona, Hermanos antiguos alumnos del colegio, hermanos que habían sido profesores del colegio y fueron asesinados en diferentes lugares de Catalunya: Leonardo José

(Visitador), Agapito Modesto, Alejandro Antonio, Alfeo Bernabé, Anastasio Juan, Andrés Sergio, Anselmo Félix, Augusto María, Augusto Jaime, Benildo José, Benito Juan, Bernabé, Buenaventura Pío, Cándido Alberto, Claudio José, Clemente Faustino, Daniel

Antonio, Dionisio Luis, Eladio Vicente, Elías Paulino, Elmo Miguel, Eliseo Vicente, Fausto Luis, Félix Adriano, Félix José, Francisco Magín, Fulberto Jaime, Gilberto de Jesús, Honesto María, Honorio Sebastián, Jacinto Jorge, Jaime Hilario, Jenaro, Joaquín Mario, Lorenzo, Luís Alberto, Marciano Pascual, Mariano Pedro, Nicolás Adriano, Onofre, Rafael José, Ramón Nonato.

*Manuel Borràs.
Obispo Auxiliar*

SACERDOTES: Manuel Borràs (Obispo Auxiliar), Enric Claveral, Josep Dachs, Isidre Almenara Torredadell, Francesc Company Torrelles, Pere Farrés Valls, Gabriel Ferré Nicolau, Lluís Janer Ribas. Mariano López Añaños, Josep Masquef Ferré, Joan Palau Domènech, Josep M. Panadès Tarrés, Antoni Prenafeta Solé, Joan Roca, Josep Domingo Cervera, Joaquim Virgili Cardona, Josep Mestre y Ignasi Romaní).

RELIGIOSOS: Alfonso de Ager (O.M.C.), Silverio (C.D.), Braulio Martínez (S.J.), Frederic Vila (C.M.F.).

ANTIGUOS ALUMNOS: Francesc Vidal Franquès (presidente A.A.A.), Gmà. Alberto Joaquín, mossèn Magí Albaigés, mossèn Francesc Carné Almenara, mossèn Pere Rofes Llauredó, Jesús de los Albitos Parrey, Santiago de los Albitos Parrey, Andrés Altarriba Barranco, Joan J. Arnau Serra, Ramon Bertran d'Ossó, Joaquim Boronat

Gabriel, Esteve Calvo Porqueras, José Calzado Sambola, Joan Casanovas Cabré, Ramon Castan Torregrossa, Jaume Castan Bernat, Alfons Desvalls Trias, Josep M. Domènech Domingo, Luis Fernández García, Gaspar Forteza, Miquel Fusté Pascual, Josep Galceran Masip, Ramon Gilabert Vaqué, Antonio Girón Casademunt, Josep Güell Pasalodos, Eloi Jordà Mariné, Josep M. Jornet Roigé, Josep Juncà Albert, Carlos de Landa Porta, Jorge de Landa Porta, Cristian de Landa Porta, Ricardo de Landerer Gaudie, José de Landerer Gaudie, Amadeu Lluís Toda, Josep Masip Pàmies (su padre Joan también fue fusilado), Ramon Miró Dalmau, Manuel Miró Alegret, Josep Montagut Buscas, Joan Montserrat Caixés, Francesc Monravà Rivas, Antoni Pàmies Aragonès, Juan Pervilles Domingo, Leandro Ramón Larrainfar, Manuel Romaní Mas, Rafael Ros Panés, Àngel Roset Abelló, Antoni Roset Mestre, Rafael Rovira Acarín, Manuel Sanromà Gabriel, Maties, Sugrañes Sabaté, Albert Torrefeta Suñé, Joan Tuset Arbonès, Pau Tutusaus Salvat, Carles E. Vidal Estivill, Manuel Villar de Orovio, Manuel Vidal Guix (padre y hermano del exalcalde de Tarragona Ricardo Villar Guix), Pere Voltas Verdés, Salvador Grases Cañellas (profesor), Josep M. Vives Salas (médico) (quemado vivo en la antigua carretera de Valls, donde hoy se halla la Plaza Imperial Tarraco.).

Gran Fiesta en La Salle

La Beatificación de Hermanos mártires

G. Santiago Temprado Ordáz

Todos los colegios y comunidades de La Salle Catalunya, junto con sus Antiguos Alumnos, estamos preparando la gran Fiesta que se celebrará el 13 de octubre de 2013, en Tarragona, con motivo de la Beatificación de más de 500 Mártires del siglo XX, de entre ellos 74 Hermanos de La Salle, de los cuales 39 son de nuestro Sector y otros 35 de diversas poblaciones de España.

De esta manera nos unimos a la gran fiesta de la Iglesia española. La cifra es impresionante.

La liturgia de la beatificación se celebrará en Tarragona, por el gran número de mártires del Proceso de Tarragona y por la tradición de que goza esta capital, con los primeros mártires de la península, San Fructuoso, obispo, y sus diáconos San Augurio y San Eulogio.

En el cielo, San Juan Bautista de La Salle convoca a nuestro Protomártir el Beato Hermano Salomón y a los numerosos santos y beatos Hermanos, para unirse a todos los Hermanos mártires beatificados, para celebrar una gran fiesta de gloria y de gozo, con los nuevos Beatos que serán declarados y proclamados por la Iglesia en Tarragona.

La Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española, reunida en Madrid los días 19 a 22 de noviembre de 2012, decidió que la ceremonia de beatificación de este grupo de mártires del siglo XX en España se tenga en Tarragona.

La beatificación fuera del Vaticano, fue concretada dentro del llamado *Año de la Fe* convocado por el ya emérito Benedicto XVI. Son 33 las causas incoadas en toda España y se espera pasen de 500 las personas beatificadas.

También hay 20 monjes de Montserrat, dos obispos, los siervos de Dios Salvi Huix, obispo de Lleida y Manuel Borràs, obispo auxiliar de Tarragona. De los 147 mártires de la archidiócesis hay 66 sacerdotes seculares y muchos religiosos y religiosas, y también seminaristas y laicos, la mayoría de ellos jóvenes, aunque también hay ancianos.

Esta beatificación será la más numerosa de la historia, con mayor número de mártires en una sola ceremonia. Hasta ahora la beatificación más numerosa tuvo lugar en la Plaza de San Pedro, el 28 de octubre de 2007, en la que se beatificaron 498 mártires, entre ellos 44 Hermanos mártires de La Salle de nuestro antiguo Distrito de Barcelona. Según la Conferencia Episcopal, toda la II República entre 1931 y 1939, significó para su iglesia la última persecución religiosa, con 6.832 mártires.

Los 39 Hermanos mártires del proceso de Tarragona son: Agapito Modesto, Alberto Joaquín, Alejandro Antonio, Alejandro Juan, Alfeo Bernabé, Anastasio Lucas, Andrés Sergio, Ángel Amado, Anselmo Félix, Antonio Gil, Arístides Marcos, Arnoldo Cirilo, Augusto María, Benildo José, Benito Juan, Buenaventura Pío, Claudio José, Clemente Adolfo, Clemente Faustino, Daniel Antonino, Eladio Vicente, Elías Paulino, Elmo Miguel, Exuperio Alberto, Fausto Luis, Félix Adriano, Fulberto Jaime, Gilberto de Jesús, Honorio Sebastián, Hugo Bernabé,

Ábside de la iglesia de San José de la casa de Cambrils, donde están pintados los Hermanos mártires del antiguo Distrito de Barcelona.

Jacinto Jorge, Jenaro, Justino Gabriel, Leoncio Joaquín, Luis Alberto, Magín Pedro, Marciano Pascual, Nicolás Adriano, Rafael José. Hay otros 35 Hermanos mártires de diversas poblaciones de España.

En aquel tiempo era más fácil que hoy hacerse Hermano, pero su vocación lasaliana se transparenta en innumerables perfiles: el Ministerio educativo de la escuela, educando a los niños y a los jóvenes a vivir bien para llegar a ser buenos ciudadanos y buenos cristianos, motivo por el cual fueron perseguidos, atormentados, encarcelados y ajusticiados, mereciendo su vocación la corona del martirio.

Nuestros héroes poseían un alma inquieta y no se acomodaban al ritmo de la vida vulgar y rutinaria de la enseñanza en la escuela como una obligación, sino como una vocación del terrible cotidiano, culminada con la vocación martirial.

Por el momento, tanto el Príncipe Felipe como el presidente del Gobierno, Mariano Rajoy han invitado al Papa Francisco a visitar España. También el arzobispo de Tarragona, Monseñor Jaume Pujol, le entregó una carta invitándole a presidir la ceremonia de beatificación, cuando viajó a Roma para participar en la Misa de inicio del Pontificado.

En la villa de Cambrils, cerca de Tarragona, está la Casa Sant Josep de La Salle, en cuya capilla gótica, están pintados los 97 Hermanos mártires de La Salle del siglo XX, correspondientes al antiguo Distrito de Barcelona, junto con sus capellanes, diseño del pintor Josep Masagué, antiguo alumno de Condal, que logró reproducir en su arcada frontal la figura de cada uno de nuestros Hermanos mártires, presentados en grupos afines. Uno de ellos está formado por los capellanes mártires que desplegaron su apostolado en nuestros colegios y en nuestras casas de formación.

Entrevista al G. Josep Guiteras com a Capítular del 45 Capítol General

Consell de Direcció de PAX

1. La teva impressió sobre les reunions de Visitadors, són prou freqüents, massa o poc freqüents?. Quins objectius es van aconseguir i quins altres us proposeu? Es podria fer més ús de les noves tecnologies, videoconferències, etc.?

Penso que la pregunta no fa cap referència directa al Capítol. La contesto en aquest sentit.

Fent referència a la vida del Districte, he de dir que aquestes reunions ens van molt bé per anar avançant en el sentit de Districte. En aquest sentit, penso que són suficients, ja que cal dir que en fem una mitjana de 4 dies per mes (43 dies/curs). Ens van molt bé per conèixer-nos i compartir necessitats, il·lusions, problemes,... i les realitats de cada Sector. Ens cal avançar molt, però hi ha

com dos ritmes. Uns, que volen anar més de pressa i nosaltres, que no volem córrer. Pràcticament ens aquests tres anys hem tractat els temes més importants, sigui en les reunions dels GG VV amb l'EAD o els GG VV sols. Més els temes tractats als Consells de la MEL i del Districte. Hem parlat de l'Economia del Districte i dels Sectors, dels costos dels Equips, de les Residències de Germans grans, de la reestructuració de les Comunitats, de la vitalitat de les Comunitats, de la Pastoral vocacional, de l'acompanyament i formació dels Germans, tots ells relacionats amb les propostes del Capítol de Districte, més tots els relacionats amb els àmbits de Pastoral/Evangelització, Pedagogia, MCIA, Formació, Gestió i Comunicació.

Tant de bo que poguéssim fer més ús de videoconferències, però la presència i el contacte personal i la convivència són fonamentals. Tanmateix tot plegat té uns cost elevat, però bo i necessari.

2. Com veus l'ambientació i presa de consciència de la proximitat del 45è Capítol General, tant per part dels organitzadors i primers responsables, com per part dels Germans, en general?

L'ambientació la veig dintre de la normalitat: carta SG, Circular 468, tot el treball de la Regla que ja ve de l'anterior Capítol... Pel que fa a la presa de consciència, tant de bo que cada Germà hi posi molta il·lusió, molt de compromís i molta pregària perquè vagi tot molt bé. A nivell de Districte i Sector, hi ha d'haver un Fòrum sobre la Regla, en el mes de

febrer. Suposo que cada Germà Visitador també farà tot el que cregui convenient per animar i motivar, ja que hi haurà una reunió prèvia dels Capítulars del Districte i de la RELEM. No sé si serà possible, però acostuma a passar que els Germans de les altres Regions de d'Institut hi van més preparats com a grup. A veure si aquesta vegada serà diferent i serem capaços de formar un grup compacte de la RELEM dins de la molta diversitat que hi ha.

3. Expectatives que preveus pel proper Capítol General sobre el futur de l'Institut, del Districte i Sectors?

Com que els temes més relacionats amb la missió ja s'han tractat a la II AIMEL, penso que, com en el darrer Capítol, ens dedicarem més a temes directament relacionats amb la vida de Germà i de la Comunitat. A part de tot, reprendrem els temes de la gestió, el govern i la reorganització (refundació?) de l'Institut i, ben segur, que tornarem a incidir en temes tan essencials com el de la consagració, de la vida interior, de la vida de comunitat i de la implicació dels Germans amb la missió, partint de la centralitat del vot d'associació per a la missió, sense oblidar la pastoral vocacional. Penso que el tema de l'associació per al servei educatiu dels pobres també serà clau, ja que potser és aquest un dels camps en què s'ha evolucionat més i encara es pot avançar més, especialment en alguna Regió com la nostra o com en el nostre Districte.

4. Quins reptes tenim més importants a nivell de Districte? Germans i Comunitats? Obres?

Pel que fa als Districtes, crec que s'insistirà en la reestructuració i la simplificació d'estructures. Pel que fa a Germans, tenim el gran repte de la vida espiritual i la vida interior, molt vinculats al tema de la consagració religiosa. Pel que fa a les Comunitats, caldrà aprofundir molt en la seva vitalitat i el tipus de Comunitat que hem de viure en el segle XXI. Hi pot haver la presentació de diferents tipus de Comunitats mixtes que ens ajudin a ser més creatius en aquest camp. Pel que fa a les obres es seguirà insistint en les obres dedicades als més pobres, les obres socioeducatives i, en un altre ordre de coses, caldrà pensar en l'ensenyament universitari que ha anat creixent molt en els darrers anys. Cal pensar que 1/3 dels actuals alumnes de La Salle són universitaris

5. En el nostre Sector, reptes que hem d'afrontar en el present i previsions de futur? A nivell de vida religiosa de Germans i de Comunitats i de la missió incloent-hi les obres?

El repte que em preocupa més és el de la qualitat de la vida religiosa dels Germans i Comunitats, més que el del funcionament de les obres educatives. Sortosament, tenim molt i bon personal seclar, començant pels Directors i Directores, molt compromesos amb la missió educativa lasal·liana. Les nostres obres educatives, superada la crisi econòmica i d'alumnat que estem patint, penso que podran seguir bé, després d'alguns reajustaments. Però em preocupa, en canvi i molt, la vitalitat de les Comunitats i la vivència religiosa dels Germans. Ens manca vida, ganes, il·lusió... potser estem massa bé, o hem estat massa bé i no som capaços de reaccionar i de comprometre'ns més en àmbits escolars o extraescolars o socioeducatius o parroquials a través del voluntariat i, sobretot, a través de la presència que és essencial en l'espiritualitat lasal·liana.

6. Com veus la situació de la pluriculturalitat i pluri religiositat en els nostres centres?

Crec que és un dels reptes del nostre temps i del nostre Sector, ja que s'està vivint amb molta intensitat en alguns centres nostres. A part que Catalunya és, malauradament, un lloc de molta arreligiosat o increença o agnosticisme o laïcisme. Tanmateix, això ens ha d'esperonar a partir sempre de la nostra vivència religiosa de l'Evangeli de Jesús i del nostre testimoni de cristians-religiosos alegres, feliços i ben convençuts del que fem i vivim.

7. Com veus la identitat cristiana de les nostres escoles?

Crec que es fa tot el possible per mantenir-la, però, com acabo de dir, s'ha de lluitar contra moltes dificultats. Ens ho hem d'anar recordant i no podem baixar la guàrdia defensant sempre la nostra identitat i el nostre **Caràcter Propi** i el nostre **Projecte de missió**. Són escoles dels **Germans de les Escoles Cristianes**. Això no ho podem oblidar mai. Hem d'educar humanament i cristianament sempre. Tots ens hi hem d'ajudar i tots n'hem de ser responsables i no pensar que això és cosa de la Pastoral i Evangelització. És cosa de TOTS!

8. Aportacions substancials que La Salle fa i encara pot fer a l'Església universal i a les respectives Esglésies locals?

La missió compartida i associació i l'educació humana i cristiana dels nostres alumnes. Educació en valors, però no només valors humans, sinó valors evangèlics, que és el mateix que valors lasal·lians.

Encíclica LUMEN FIDEI

Papa Francesc 29 de juny 2013

G. Jaume Pujol i Bardolet

La Carta Apostòlica de Benet XVI "PORTA FIDEI" ens obria l'ANY DE LA FE, i l'encíclica "LUMEN FIDEI" del Papa Francesc ens arriba com a cloenda. Se'ns diu fou escrita a «quatre mans», per més que s'hi percep sobretot l'estil savi i profund de Benet XVI. La lectura d'aquesta Encíclica ens ofereix una oportunitat de profitoses meditacions sobre la nostra fe i sobre la seva projecció a la nostra vida. Em permeto espigolar uns pensaments del seu contingut. Crec que ens poden servir de profitosa reflexió i meditació personal i comunitària.

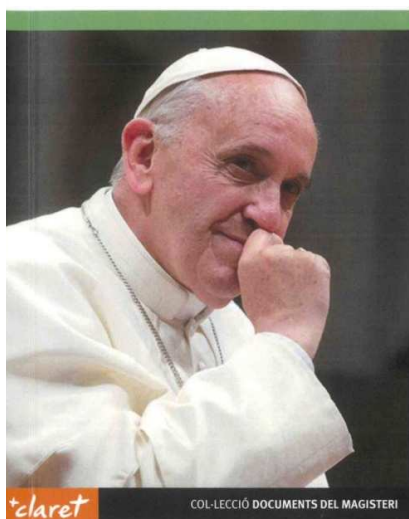

Porta Fidei

PAPA FRANCESC

LA LLUM DE LA FE

Lumen Fidei
Carta encíclica

- És urgent recuperar el caràcter lluminós propi de la fe, perquè quan la seva flama s'apaga, totes les altres llums acaben flaquejant. I és que la característica pròpia de la fe és la capacitat d'il·luminar *tota* l'existència de l'home (n. 4).
 - La fe està vinculada a l'escolta. Abraham no veu Déu, però sent la seva veu. D'aquesta manera la fe adquireix un caràcter personal... com el Déu d'una persona... La fe és la resposta a una Paraula que interpel·la personalment, a un Tu que ens crida pel nostre nom (n. 8).
 - La fe és un do gratuït de Déu que exigeix la humilitat i el valor de fiar-se i confiar-se, per tal de poder veure el camí lluminós del trobament entre Déu i els homes, la història de la salvació (n. 14).
 - El qui creu en el do de la fe és transformat en una creatura nova, rep un nou ésser, un ésser filial que el fa fill en el Fill. «Abbà, Pare» és la paraula més característica de l'experiència de Jesús que es converteix en el nucli de l'experiència cristiana (cf. Rom 8,15)... Quan l'home pensa
- que allunyant-se de Déu, es trobarà a si mateix, la seva existència fracassa (cf. Lc 15,11-24) (n. 19).
- L'existència creient es transforma en existència eclesial... El creient aprèn a veure's a si mateix a partir de la fe que professa: la figura de Crist és el mirall en què descobreix la seva pròpia imatge reflectida. I com que Crist abraça en si tots els creients que formen el seu cos, el

cristià es comprèn a si mateix dins d'aquest cos, en relació originària amb Crist i amb els germans en la fe (n. 22).

- L'home religiós intenta reconèixer els signes de Déu en les experiències quotidianes de la seva vida, en el cicle de les estacions, en la fecunditat de la terra i en tot el moviment del cosmos. Déu és lluminós i es deixa trobar per aquells qui els cerquen amb cor sincer (n. 35).
- El qui creu no està mai sol perquè la fe tendeix a difondre's, a compartir la seva alegria amb altres. Qui rep la fe descobreix que les dimensions del seu «jo» s'eixamplen, i entaulen noves relacions que enriqueixen la vida (n. 39).
- En l'estructura del baptisme destaca la importància de la sinergia entre l'Església i la família en la transmissió de la fe. Als pares correspon, segons una sentència de sant Agustí, no sols engendrar els fills, sinó també dur-los a Déu, perquè siguin regenerats com a fills de Déu pel baptisme i rebin el do de la fe (n. 43).
- En l'eucaristia conflueixen els dos eixos pels quals discorre el camí de la fe. Per una banda l'eix de la història: l'eucaristia és un acte de memòria, actualització del misteri, en el qual el passat, com a esdeveniment de mort i resurrecció, mostra la seva capacitat d'obrir el futur, d'anticipar la plenitud final. La litúrgia ens recorda també el, seu *hodie*, l'«avui» dels misteris de salvació. Per altra banda, hi conflueix també l'eix que porta del món visible a l'invisible (n. 44).
- Podem dir que en el *Credo* el creient és invitat a entrar en el misteri que professa i a deixar-se transformar per allò que professa... El *Credo* té una estructura trinitària: el Pare i el Fill s'uneixen en l'Esperit d'amor. Així el creient afirma la comunió divina (n. 45).
- El decàleg no és un conjunt de preceptes negatius, sinó indicacions concretes per a sortir del desert del «jo» autoreferencial, tancat en si mateix i entrar amb diàleg amb Déu, deixant-se abraçar per la seva misericòrdia per tal de ser portador de la seva misericòrdia (n. 46).
- La fe no sols es presenta com un camí sinó també com una edificació, com la preparació d'un lloc en què l'home pugui conviure amb els altres (n. 50).
- La llum de la fe no ens porta pas a oblidar-nos dels sofriments del món. Quants homes i dones de fe no han rebut llum de les persones que sofreixen! Sant Francesc d'Assís, del leprós; la beata Mare Teresa de Calcuta, dels seus pobres. Han copsat el misteri que s'amaga en ells (n. 57).

DIÀLEG AMB EL PAPA FRANCESC

El Papa Francesc en una Audiència amb escoles dels jesuïtes, 8 de juny 2013

Aportació del G. Ramon Font i Serra

El 8 de juny el Papa Francesc concedí una Audiència a alumnes, professors i pares de les escoles dels jesuïtes a l'Aula Pau VIè.

Després d'algunes intervencions d'educadors i alumnes, el Papa digué:

Volguts nois i joves:

He preparat aquest discurs (el mostrà) per dir-vos... però són 5 pàgines!... Una mica avorrit. Fem una cosa; us en faré un petit resum i després el donaré al P. Provincial i el tindreu al vostre abast per llegir-lo quan vulgueu. Això permetrà que alguns pugueu fer-me preguntes i una mica de diàleg. Us sembla bé? Sí tots!

“En l'educació que els jesuïtes donem el punt clau per obtenir el desenvolupament de la persona és *“la magnanimitat”*. Hem de ser magnànims, amb el cor, sense por...

Tenir sempre presents els grans ideals i apostar per ells. Però també hem de ser magnànims amb les coses petites, amb les coses del dia a dia.

El cor gran, ample i generós. És molt important trobar aquesta magnanimitat en Jesús, en la contemplació de Jesús. Jesús és aquell que obre sempre les finestres a l'horitzó. Magnanimitat significa caminar amb Jesús, amb el cor sempre atent a tot allò que ens diu.

En aquest sentit vull dir quelcom als educadors, a tots els que treballen a les escoles, als pares. *Educar!* En l'educació hi ha d'haver un equilibri a tenir en compte: calcular i equilibrar bé els passos. Un pas ferm vers tot allò que és *«segur»*, però un altre vers tot allò que suposa un *«risc»*. I quan el risc esdevé seguretat fer un altre pas cercant el risc.

No podem educar només en la zona de la seguretat, no. De fer-ho així, només aconseguiríem que les persones no creixin. Però igualment, no podem educar només en el risc, seria massa perillós. És important tenir present aquest equilibri”.

Dit això començà el diàleg. Constatarem ara algunes de les intervencions i respostes. Un jove diu al Papa, que busca de creure i ser fidel, però en té dificultats i que té dubtes. Respon el Papa:

“Caminar és un art, perquè si caminem sempre precipitadament ens cansem i no arribem mai al final; i si ens parem i no caminem, tampoc arribarem al final. Caminar demana l'art de mirar l'horitzó, pensar cap a on jo vull caminar, encara que sigui suportant el cansament del camí. De vegades el camí no és fàcil, és difícil, hi ha dies foscos, jornades de decadència, de caigudes, de fracassos. En l'art de caminar el que importa no és el no caure, sinó de “no romandre caigut”. Cal aixecar-se de pressa i continuar caminant; així és formós caminar. És enutjós caminar sol; caminar en comunitat amb els amics, amb aquells que ens volen bé: això ajuda per arribar a la meta proposada”.

Una senyora demanà al Papa, què l'impulsà a ser jesuïta i no sacerdot diocesà o d'un altre Orde.

"El que sempre m'ha agradat de la Companyia de Jesús és l'aspecte missioner; jo volia ser missioner. Quan estudiava la Filosofia vaig escriure al P. Arrupe que m'enviés al Japó o a alguna altra part. I ell, amb molta caritat em respongué: Vostè ha tingut una malaltia de pulmó i que és molt necessari per un treball fort". I clar, vaig romandre a Buenos Aires. Doncs, el que m'ha donat força per ser jesuïta és l'aspecte missioner: anunciar Jesucrist i això és propi de la nostra espiritualitat".

Una senyora demanà al Papa perquè ha renunciat a aspectes de riquesa: un apartament luxós, un cotxe enorme, ha escollit un petit apartament, i ha pres l'autobús dels bisbes. Per què ha renunciat a aspectes de riquesa?

"No és solament per un aspecte de riquesa. Per mi es tracta d'un problema de personalitat: jo sento la necessitat de viure amb la gent i si visqués sol i aïllat, no em faria bé. També en un altre moment em va demanar un professor: Per què no viu al Palau Pontifici? Jo li vaig respondre: "Per motius psiquiàtrics". És la meua personalitat. Encara que l'apartament del Palau Pontifici no és tan luxós, ni tranquil... No puc viure sol, comprèn? I també, que es parla tant de pobresa i és un escàndol. En un món on hi ha tanta riquesa, tants recursos per donar de menjar a tothom, no es comprèn com hi ha tants famèlics, tants nens sense educació, tants pobres! La pobresa esdevé un crit. No és necessari tenir tantes coses. Tots hem de pensar a ser més pobres... Jesús era un Mestre pobre".

Una noia jove demanà pels joves, pel futur dels joves avui; hi ha situacions de grans dificultats, sobretot en aquests moments de crisi. Què podem fer per sortir d'aquesta crisi?

"Tenim una crisi en tot el món, una crisi nefasta. Hem de saber llegir la crisi, tot i essent una crisi econòmica, és una crisi humana. La crisi de treball és conseqüència d'una crisi humana... Hem de defensar la persona humana. Vaig llegir una vegada una història d'un rabí de l'any 1200, que explicava als hebreus la història de Babel. No fou fàcil: havien de fer totxos i saber com fer-los. Cada totxo era un tresor. Portaven els totxos cap amunt per construir la Torre de Babel. Si un totxo queia era una tragèdia i es castigava a l'operari; però si queia una persona no passava res; aquesta és la crisi de la persona. Avui sembla que la persona no compta, compten els sous, el diner. Per Jesús comptava sobretot la persona. Ens hem d'alliberar d'estructures econòmiques i socials que esclavitzen. Aquest és un deure de tots".

Un professor espanyol de Sant Sebastià, que fa classes de religió en un col·legi de jesuïtes d'Itàlia, demanà sobre el compromís polític, social en la nostra societat, què hem de fer des de l'escola jesuítica? Com aquest compromís pot ser evangèlic?

"Molt bé. Comprometre's en la política és una obligació per un cristià. Els cristians no podem jugar "de Pilat", no podem rentar-nos les mans davant de determinades situacions. Ens hem de comprometre, perquè la política és una de les formes més altes de la caritat. Direu que no és fàcil. Direm que la política és bruta... potser perquè els cristians no ens hi hem compromès amb esperit evangèlic. Et deixo amb una petició: És fàcil dir "la culpa és dels altres". Però jo què hi faig?. És un deure treballar pel bé comú, és un deure cristià".

Un jove de la "Lega Missionaria Studenti": "Nosaltres hem intentat viure amb molts tipus de pobresa en el nostre agermanament amb Kènia, amb Romania, penso amb diferents vicissituds polítiques, penso en l'alcoholisme. Com podem nosaltres joves, compartir aquestes pobreses?"

"Abans que tot vull dir als joves: No us deixeu robar l'esperança, per favor! Roba l'esperança l'esperit del món, la riquesa, la vanitat, la supèrbia, l'orgull. Cal trobar l'esperança en Jesús pobre. La pobresa crida a sembrar esperança, per tenir cada vegada més esperança. Mireu, el P. Arrupe en una Carta als jesuïtes, va escriure: "No es pot parlar de pobresa sense l'experiència amb els pobres". No es pot parlar de pobresa en abstracte, doncs no existeix. La pobresa és la carn de Jesús pobre, en aquell nen que té fam, en aquell malalt, en aquelles estructures socials injustes. No us deixeu robar l'esperança pel benestar, per l'esperit del benestar que, al final condueix a no res en la vida. L'esperança es troba en la carn de Jesús sofrent i en la vertadera pobresa".

El Papa Francisco dialoga como un hermano más con la CLAR

CLAR 6 de junio 2013

"¡Coraje! ¡Avanzad para nuevos horizontes! No tengan miedo de correr riesgos yendo a los pobres y a los nuevos sujetos emergentes en el Continente..."

www.reflexionyliberacion.cl

En un gesto sin precedentes, el Papa Francisco recibió y dialogó durante una hora con la directiva de la *Confederación Latinoamericana y Caribeña de Religiosas y Religiosos* (CLAR). Conversaron ubicados en círculo, entre iguales, como era en las primeras Comunidades fundadas por Jesús...

En un ambiente de confianza y sencillez, Francisco instó a los líderes de la CLAR a que no tengan miedo de continuar llevando su misión a los límites y las fronteras...

"¡Coraje! ¡Avanzad para nuevos horizontes! No tengan miedo de correr riesgos

yendo a los pobres y los nuevos sujetos emergentes en el continente", señaló el Papa Bergoglio, quien al final del encuentro agradeció enfáticamente a la vida religiosa ser "señal y testimonio del Evangelio" en muchos lugares de América Latina y Caribe.

Abran puertas... ¡abran puertas!

Se van a equivocar, van a meter la pata, ¡eso pasa! Quizá hasta les va a llegar una carta de la Congregación para la Doctrina (de la Fe) diciendo que dijeron tal o cual cosa... Pero no se preocupen. Expliquen lo que tengan que explicar, pero sigan adelante... Abran puertas, hagan algo ahí donde la vida clama. Prefiero una Iglesia que se equivoca por hacer algo que una que se enferma por quedarse encerrada...

- **Sobre su elección.** No perdí la paz en ningún momento, ¿saben? Y eso no es mío, yo soy más de preocuparme, de ponerme nervioso... Pero no perdí la paz en ningún momento. Eso me confirma que esto es de Dios...

- **Al reflejarle la esperanza que nos han traído sus gestos de este tiempo, hace referencia a haberse quedado a vivir en Santa Marta.** Estos gestos... no han venido de mí. No se me han ocurrido a mí. No es que yo trajera un plan, ni que me haya hecho uno en cuanto me eligieron. Lo hago porque sentí que era lo que el Señor quería. Pero estos gestos no son míos, hay Otro aquí... eso me da confianza...

Yo venía con la ropa justa, la lavaba en la noche, y de repente esto... ¡Si yo no tenía ninguna posibilidad! En las apuestas de Londres estaba en el lugar 44, fíjense ustedes, ¡el que apostó por mí ganó muchísimo, claro...! Esto no viene de mí...

Hay que dar vuelta la tortilla. No es noticia que en Ottaviano muera un anciano de frío en la noche, o que haya tantos niños sin educación, o con hambre, pienso en la Argentina... En cambio, las principales bolsas del mundo suben o bajan 3 puntos y eso es un acontecimiento mundial. ¡Hay que darle vuelta! No puede ser. Las computadoras no están hechas a imagen y semejanza de Dios; son un instrumento, sí, pero no más. El dinero no es imagen y semejanza de Dios. Sólo la persona es imagen y semejanza de Dios. Hay que darle vuelta. Ese es el evangelio.

Hay que ir a las causas, a las raíces. El aborto es malo, pero es que eso está claro. Pero qué hay detrás de aprobar esa ley, qué intereses están detrás... son a veces las condiciones que ponen los grandes grupos para apoyar con dinero, ¿saben ustedes? Hay que ir a las causas, no nos podemos quedar sólo en los síntomas. No tengan miedo de denunciar... lo van a pasar mal, van a tener problemas, pero no tengan miedo de denunciar, esa es la profecía de la vida religiosa...

Yo les comparto dos preocupaciones. Una es una *corriente pelagiana* que hay en la Iglesia en este momento. Hay ciertos grupos restauracionistas. Yo conozco algunos, me tocó recibirlos en Buenos Aires. ¡Y uno siente que es como volver 60 años atrás! Antes del Concilio... Uno se siente en 1940... Una anécdota, sólo para ilustrar, no es para reírse, yo la tomé con respeto, pero me preocupa; cuando me eligieron, recibí una carta de uno de estos grupos, y me decían; "Santidad, le ofrecemos este tesoro espiritual; 3.525 rosarios". Por qué no dicen rezamos por usted, pedimos... pero esto de llevar las cuentas... Y estos grupos vuelven a prácticas y a disciplinas que yo viví –ustedes no, porque ninguno es viejo– a disciplinas, a cosas que en ese momento se vivían, pero no ahora, hoy ya no son...

La segunda es por una *corriente gnóstica*. Esos panteísmos... Las dos son corrientes de élite, pero ésta es de una élite más formada... Supe de una superiora general que alentaba a las hermanas de su congregación a no rezar en la mañana, sino a darse un baño espiritual en el cosmos, cosas así... ¡Me preocupan porque se saltan la encarnación! Y el Hijo de Dios se hizo carne nuestra, el Verbo se hizo carne, y en América Latina tenemos carne para tirar al techo! Qué pasa con los pobres, los dolores, ésa es nuestra carne...

El evangelio no es la regla antigua, ni tampoco este panteísmo. Si miráis a las periferias; los indigentes... ¡los drogados! La trata de personas... Ese es el evangelio. Los pobres son el evangelio...

▪ **Al reflejarle lo difícil de hacerse cargo de la Curia romana, y de la comisión de cardenales que lo apoyará, etc.** Y, sí... es difícil. En la curia hay gente santa, de verdad, hay gente santa. Pero también hay una corriente de corrupción, también la hay, es verdad... Se habla del "lobby gay", y es verdad, está ahí... hay que ver qué podemos hacer...

La reforma de la Curia romana es algo que pedimos casi todos los cardenales en las congregaciones previas al Cónclave. Yo también la pedí. La reforma no la puedo hacer yo, estos temas de gestión... Yo soy muy desorganizado, nunca he sido bueno en esto. Pero los cardenales de la comisión la van a llevar adelante. Ahí está Rodríguez Maradiaga, que es latinoamericano, que lleva la batuta, está Errázuriz, son muy ordenados. El de Munich también es muy ordenado. Ellos la llevarán adelante. Oren por mí... que me equivoque lo menos posible...

▪ **Sobre congregaciones religiosas.** Hay algo que me preocupa, aunque no sé cómo leerlo. Hay congregaciones religiosas, grupos muy, muy pequeños, unas pocas personas, gente muy mayor... No tienen vocaciones, qué sé yo, el Espíritu Santo no quiere que sigan, quizá han cumplido ya su misión en la Iglesia, no sé... Pero ahí están, aferradas a sus edificios, aferradas al dinero... Yo no sé por qué pasa esto, no sé cómo leerlo. Pero les pido que se preocupen de esos grupos... El manejo del dinero... es algo que necesita ser reflexionado.

Pongan todo su empeño en el diálogo con los Obispos. Con el CELAM, con las conferencias nacionales... Yo sé que hay algunos que tienen otra idea de la comunión, pero... Hablen, conversen con ellos, díganles...

TRETS SOBRE EL PAPA FRANCESC

G. Jaume Lladó i Casals

He espigolat alguns trets en els darrers articles que s'han escrit sobre el nou Papa Francesc (Jorge Mario Bergoglio). Us els ofereixo per si us poden interessar.

El Papa serà més pastor que teòleg. No sembla un home de llibres sinó més aviat de proximitat.

- L'Església serà més "mare" que "mestra".
- Proper i poc monàrquic.
- El seu programa és d'austeritat i llunyania del poder.
- El poble senzill l'estimarà.
- Propiciarà una Església més profètica que estratègica.
- Està portat al perdó i misericòrdia, mai a la condemna.
- Tendresa i misericòrdia seran el "territori pastoral" del Papa Francesc.
- Home obert a consells, farà de la Congregació per a la Doctrina de la Fe un observatori més global i menys europeu.
- El Papa subratllarà l'espiritualitat i imprimirà simplicitat evangèlica a l'Església.
- La pompa i l'ostentació es reduiran.
- El poder del Papa és el servei, ens ha dit.

El nom de Francesc implica renovació, senzillesa, radicalitat evangèlica, espiritualitat.

Segur que trobaràs alguna diferència en aquestes fotografies.

1. Va canviar el tron d'or per un setial de fusta... quelcom més adient per a un deixeble d'un fuster.
2. No volgué l'estola vermella brodada amb or hereva de l'imperi romà, ni la esclavina roja (museta).
3. Porta les mateixes negres sabates, no volgué les clàssiques vermelles.
4. Usa el mateix pectoral de metall.
5. El seu anell papal és de plata, no d'or.
6. Vesteix els mateixos pantalons negres de sempre, per recordar-se que és un sacerdot més.
7. S'ha tret la catifa vermella del seient que utilitzava el Papa.

EL PAPA FRANCESC ANIRÀ A ASSÍS EL PROPER 4 D'OCTUBRE, FESTA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

Com voldria veure una Església pobre i per als pobres !

Cal recordar una història que il·lustra la identitat del nostre Papa Francesc. El 16 de març, tres dies després d'haver estat elegit Papa, va explicar les raons per les quals havia triat aquest nom de Francesc.

Davant de sis mil periodistes de tot el món reunits a l'Aula de Pau VI, el Papa va explicar que "durant les eleccions, tenia al seu costat l'Arquebisbe Emèrit de Sao Paulo i també Prefecte de la Congregació pel Clergat, el Cardenal Claudi Hummes, un gran amic. Quan la cosa es posava perillosa, ell em confortava".

El Papa afegí que "quan els vots pujaren els dos terços, hi hagué l'acostumat aplaudiment perquè ja havia estat elegit. Ell m'abraçà, em besà i em digué: **"No t'oblidis dels pobres"**.

"I aquesta paraula ha entrat aquí: els pobres, els pobres". *D'immediat, amb relació amb els pobres, he pensat en Sant Francesc d'Assís.* Després he pensat en les guerres, mentre prosseguia l'escrutini fins acabar tots els vots".

El Sant Pare va afegir que *"Francesc és el nom de la pau. I així ha entrat en el meu cor, Francesc d'Assís"*.

En paraules del Papa Francesc: Li suggeriren de prendre el nom d'Adrià VI, que fou un reformador i també el de Climent XV, ja que Climent XIV suprimí la Companyia de Jesús, però trià Sant Francesc d'Assís", no Sant Francesc Xavier que fou jesuïta, sinó **"Sant Francesc d'Assís prenent el seu missatge com a norma del seu Pontificat"**.

Carta del Papa Francesc a l'Assemblea de Bisbes d'Argentina

El Papa Francesc

Volguts germans:

Van aquestes línies de salutació i també per excusar-me per no poder assistir degut a "compromisos assumits des de fa poc" (¿sona bé?). Estic espiritualment junt amb vostès i demano al Senyor que els acompanyi molt en aquests dies.

El expresso un desig: M'agradaria que els treballs de l'Assemblea tinguin com a marc referencial el *Document de Aparecida i "Navega mar adentro"*. En ells es troben les orientacions que necessitem per aquest moment de la història. Sobretot els demano que tinguin una especial preocupació per créixer en la missió continental en aquests dos aspectes: *missió pragmàtica i missió paradigmàtica*. Que tota pastoral sigui en clau missionera.

Una Església que no surt, a la curta o a la llarga, s'emmalalteix en l'atmosfera viciada del seu tancament. És veritat també que a una Església que surt li pot passar el que a qualsevol persona que surt al carrer: tenir un accident. Davant d'aquesta alternativa, els dic francament que prefereixo mil vegades una Església accidentada que una Església malalta. La malaltia típica de l'Església tancada és l'autorreferencial; mirar-se a si mateixa, estar encorbada sobre si mateixa com aquella dona de l'Evangeli. És una espècie de narcisisme que ens condueix a la mundanitat espiritual i al clericalisme sofisticat, i ens impedeix experimentar "*la dolça i confortadora alegria d'evangelitzar*".

Desitjo a tots aquesta alegria, que tantes vegades va unida a la Creu, però que ens salva del ressentiment, de la tristesa i de la solteria clerical. Aquesta alegria ens ajuda a ser cada dia més fecunds, gastant-nos i esfilagarsant-nos en el servei sant del poble fidel de Déu; aquesta alegria creixerà més i més en la mesura que prenguem seriosament la conversió pastoral que ens demana l'Església.

Gràcies per tot el que fan i per tot el que van a fer. Que el Senyor ens deslliuri de maquillar el nostre episcopat amb els oripell de la mundanitat, del diner i del "clericalisme de mercat". La Verge Maria ens ensenyarà el camí de la humilitat i aquest treball silenciós i valent que porta endavant el zel apostòlic.

Els demano, per favor, que preguin per a mi, perquè sàpiga escoltar el que Déu vol i no el que jo vull. Prego per vostès.

Una abraçada de germà i una especial salutació al poble fidel de Déu que teniu a la vostra cura. Els desitjo un sant i feliç temps pasqual.

Que Jesús els beneeixi i la Verge Santa els protegeixi.

Francesc.

La mundanitat espiritual segons Bergoglio

Francesc Torralba - Publicat a VN 2848

En la homilia del llavors Cardenal de Buenos Aires, Jorge Mario Bergoglio, a la Missa de clausura de la trobada de Pastoral Urbana, el 2012, es referí al pitjor mal que pot sofrir l'Església: *la mundanitat espiritual*.

En ella hi escriu: "El pitjor mal que pot passar a l'Església: caure en la mundanitat espiritual. En això estic citant al Cardenal De Lubac. El pitjor mal que pot passar a l'Església, inclús pitjor que el dels Papes llibertins d'una època.

Aquesta mundanitat espiritual de fer el que queda bé, de ser com els demés, d'aquesta burgesia d'esperit, dels horaris, de passar-ho bé, del status: 'Sóc cristià, sóc consagrat, consagrada, sóc clergue'. No us contamineu amb el món, diu Sant Jaume. No a la hipocresia. No al clericalisme hipòcrita. No a la mundanitat espiritual".

El fragment té importància. No és una excepció. En molts dels seus missatges, al·locucions i homilies predicades durant l'etapa pastoral anterior a ser elegit Papa, Jorge Bergoglio critica aquesta caiguda en la mundanitat espiritual.

La mundanitat espiritual consisteix en dissoldre's en el món, en perdre la singularitat cristiana amb la finalitat de confondre's amb els altres. Ser cristià és una opció fonamental, una acte lliure que altera totes les dimensions de l'ésser, no solament en el pla interior de la persona (la seva visió del món), també en el pla exterior (el seu obrar en el món)

La mundanitat espiritual és una manera d'abdicació pública de la fe; consisteix en dissoldre l'element diferencial que la caracteritza per a poder encaixar, perfectament, en la realitat. Aquesta fugida cap a dintre, vers l'espiritualitat, és contradictòria amb l'esperit del cristianisme, que és una religió encarnada, constitutivament històrica, que es proposa salvar l'ésser humà de carn i ossos.

La mundanitat espiritual encara inclou un altre perill de més gran calat: fer servir la fe com un element de promoció humana, com un mecanisme de reconeixement. L'opció per Crist no obeeix a criteris utilitaristes. Una persona no es fa cristiana perquè en tregui beneficis des del punt de vista polític, social o econòmic.

No és una opció que té el seu origen en el pragmatisme, en l'interès, en la recerca del status i del confort. És una opció que neix d'una trobada, com digué el benemèrit Benet XVI, una trobada interpersonal que esdevé en la interioritat de la persona i que la transforma radicalment.

La fe és la resposta a una crida, i aquesta crida exigeix un seguiment coherent de Jesús. En el cor de l'opció cristiana subsisteix el crit profètic, la denúncia dels poders socials, polítics o econòmics que humilien i vexen la dignitat de la persona humana. La crítica, com també digué Edith Stein, és quelcom substancial al cristianisme i és el gran antídote de la mundanitat espiritual.

Acceptar el món tal i com és i renunciar a transformar-lo, és una temptació molt visible en aquesta fase històrica que vivim. La mundanitat espiritual és resignació, adaptació, dissolució en el món; és rendir-se als fets i acostumar-se al mal que corroeix la història com si fos una fatalitat.

En el cor del cristianisme existeix un vector utòpic, una crida al Regne, una inquietud històrica. La mundanitat espiritual, per dir-ho amb una bella expressió de Julián Marías, és instal·lació: però el cristianisme apunta vers quelcom que transcendeix la història; per això, és vectorial, i exigeix, necessàriament, la transformació de les estructures de pecat en itineraris de realització plena i desenvolupament integral de les persones i dels pobles.

Francisco: “¡El dinero debe servir y no gobernar!”

Cristianisme i Justícia

Los nuevos embajadores ante la Santa Sede de Kirguizistán, Bolot Iskovich Otunbaev; de Antigua y Barbuda, David Shoul; de Luxemburgo, Jean-Paul Senninger y de Botswana, Lameck Nthekela, han presentado esta mañana al Santo Padre sus cartas credenciales. En el discurso que les ha dirigido, el Pontífice, les ha exhortado a no olvidar el predominio de la ética en la economía y la vida social, subrayando el valor de la solidaridad y la centralidad del ser humano.

“La humanidad – ha dicho el Papa- vive en este momento como una curvatura de su historia, teniendo en cuenta los avances en diversas áreas. Hemos de alabar los resultados positivos que contribuyen al verdadero bien del ser humano, por ejemplo en los campos de la salud, la

educación y la comunicación. Sin embargo, también hay que reconocer que la mayoría de los hombres y mujeres de nuestro tiempo siguen viviendo en una precariedad diaria, con consecuencias desastrosas. Algunas patologías aumentan con sus consecuencias psicológicas; **el miedo y la desesperación se adueñan del corazón de muchas personas, incluso en los llamados países ricos**; la alegría de vivir disminuye; la indecencia y la violencia van en aumento, la pobreza se hace más evidente. Hay que luchar para vivir y, con frecuencia, para vivir de una forma que no es digna. Una de las causas de esta situación, en mi opinión, radica en la relación que tenemos con el dinero, en aceptar su dominio sobre nosotros y nuestras sociedades. Así, la crisis financiera que estamos atravesando nos hace olvidar su origen primero, situado en una profunda crisis antropológica. ¡En la negación de la primacía del hombre! Hemos creado nuevos ídolos. El antiguo culto al becerro de oro ha encontrado una imagen nueva y despiadada en el fetichismo del dinero y en la dictadura de la economía sin rostro ni objetivo verdaderamente humano”.

“La crisis global que afecta a las finanzas y la economía -ha observado el Pontífice- parece poner de relieve sus deformidades y, especialmente, la grave carencia de su perspectiva antropológica, que reduce al hombre solamente a una de sus exigencias: el consumo. Y lo que es peor, el mismo ser humano es considerado hoy como un producto que se puede usar y luego tirar. Hemos puesto en marcha la cultura del deshecho. Esta deriva atañe al nivel individual y social, ¡y se favorece! En este contexto, la solidaridad, que

es la riqueza de los pobres, a menudo se considera contraproducente, en contra de la racionalidad económica y financiera. **Mientras el rédito de una minoría crece de manera exponencial, el de la mayoría se debilita.** Este desequilibrio se deriva de las ideologías que promueven la autonomía absoluta de los mercados y la especulación financiera, negando así a los Estados el derecho de controlar, aunque éstos sean los encargados del bien común. Se instaura una nueva tiranía invisible, a veces virtual, que impone, de forma unilateral y sin remedio posible sus leyes y sus reglas. Además, la deuda y el crédito alejan a los países de su economía real y a los ciudadanos de su poder

adquisitivo real. A esto hay que añadir, una corrupción tentacular y una evasión fiscal egoísta que han asumido proporciones mundiales. La voluntad de poder y posesión ha pasado a ser ilimitada”.

“Detrás de esta actitud –ha advertido el Obispo de Roma– se encuentra el rechazo de la ética, el rechazo de Dios. ¡La ética, al igual que la solidaridad, molesta! Se considera contraproducente, demasiado humana, porque relativiza el dinero y el poder; se la ve como una amenaza, porque rechaza la manipulación y la sumisión de la persona. Porque la ética lleva a Dios, que está más allá de las categorías del mercado. Dios es considerado por estos financieros, economistas y políticos, como algo incontrolable. Dios incontrolable, incluso peligroso, porque llama al hombre a su plena realización y a la independencia de cualquier tipo de esclavitud. La ética –una ética

naturalmente no ideológica– permite, en mi opinión, crear un equilibrio y un orden social más humanos. En este sentido, animo a los expertos financieros y a los líderes gubernamentales de vuestros países a considerar las palabras de San Juan Crisóstomo: **“No compartir con los pobres los propios bienes es robarles y quitarles la vida. No son los nuestros, los bienes que poseemos; son los suyos”.**

El Papa ha afirmado que “sería deseable llevar a cabo una reforma financiera que sea ética y produzca, a su vez, una reforma económica saludable para todos. Sin embargo, esto requeriría un cambio audaz de actitud de los dirigentes políticos. Les exhorto a que se enfrenten a este reto con determinación y visión de futuro, teniendo en cuenta, por supuesto, la naturaleza específica de sus contextos. **¡El dinero debe servir y no gobernar!** El Papa ama a todos, ricos y pobres, pero el Papa tiene la obligación, en el nombre de Cristo, de

recordar al rico que debe ayudar al pobre, respetarlo, promoverlo. El Papa exhorta a la solidaridad desinteresada y a un retorno de la ética en favor del hombre en la realidad económica y financiera”.

“La Iglesia, por su parte –ha reiterado– trabaja siempre para el desarrollo integral de cada persona. En este sentido, señala que el bien común no debe ser un simple añadido, un simple esquema conceptual de calidad inferior añadido a la agenda política. La Iglesia anima a los gobernantes a estar verdaderamente al servicio del bien común de sus pueblos. Exhorta a los administradores de las realidades financieras a tomar en consideración la ética y la solidaridad. Y ¿por qué no acudir a Dios para inspirar sus propios diseños? Se crearía entonces una nueva mentalidad política y económica que contribuiría a transformar la dicotomía absoluta entre la esfera económica y la social en una sana convivencia”.

Por último, Francisco ha saludado, a través de los embajadores a las comunidades católicas de sus respectivos países, animándolas a **“continuar su testimonio valiente y gozoso de la fe** y el amor fraternal enseñados por Cristo. ¡No tengan miedo de ofrecer su contribución al desarrollo de sus países a través de iniciativas y actitudes inspiradas en las Sagradas Escrituras!”.

Als 100 dies de la renúncia de Benet XVI

P. Victor Codina, SJ

Un cop passat el vendaval que va sacsejar no només el Vaticà sinó tota l'Església, voldria fer quatre breus reflexions i qüestionaments sobre algunes experiències que hem viscut en aquests últims tres mesos des de la renúncia de Benet XVI.

unes altres de color cafè que li havia fabricat un artesà mexicà... Cal agrair la feina dels mitjans, l'Església és certament humana i molt humana, no podem fugir cap a fàcils espiritualismes, però, ¿aquesta és la imatge d'Església que els cristians reflectim en la nostra societat d'avui?

2- Potser el que crida més l'atenció és el ràpid canvi de clima eclesial que s'ha operat en aquests tres mesos. S'ha valorat molt la renúncia de l'ancià papa, però ja no es parla de crisi eclesial, ni de pederàstia, ni d'intrigues vaticanes, ni dels partidaris de Lefèbvre; els llibres de Ratzinger que fins ara omplien els prestatges de les llibreries catòliques han donat pas a les biografies i escrits de Bergoglio. Els mitjans comenten les "floretes del papa Francesc": les homilies sobre la misericòrdia i el perdó de Déu, la necessitat d'anar a les perifèries i "fer olor de ovella", tenir cura de la creació, no fer dels diners el centre de la vida, pensar més en la fam dels pobres que en els bancs, la seva llibertat profètica davant de caps d'Estat, els seus desitjos d'**edificar una Església pobra i dels pobres però que no sigui una simple ONG piadosa sinó l'Església de Jesús**, les seves benediccions a nens malalts o discapacitats, la seva visita a la presó de joves el Dijous Sant, les seves atencions a un membre de la Guàrdia suïssa a qui ofereix una cadira i un entrepà; manté les seves velles sabates negres d'abans i resideix fora del Palau Vaticà. Alguna cosa està canviant a l'Església. No ho notem?

3- Al costat de tot això, també s'ha posat de manifest la gran ignorància i la deformació teològica de grans sectors de la població cristiana sobre l'Església, com si l'Església s'identifiqués simplement amb el Papa i la cúria vaticana, com si el Papa fos el representant de Déu a la terra i el cap de tota l'Església. **L'Església la formem tots els batejats, l'únic cap de l'Església és Crist i el Papa és sobretot el bisbe de Roma**, com el papa Francesc ha manifestat repetides vegades, no només per humilitat sinó pel sentit de col·legialitat amb els seus germans en l'episcopat. La mateixa denominació de Vicari de Crist no és la més primitiva ni la més exacta, ja que el que fa les vegades de Crist en l'Església és l'Esperit i en l'època medieval els que eren anomenats vicaris de Crist eren els pobres. El Papa és el successor o vicari de Pere, un apòstol anomenat pedra i fonament de l'Església, però al qual també l'Evangeli diu pedra d'escàndol i Satanàs. ¿No caldria procurar una major formació dels cristians batejats?

4- Finalment, malgrat tots aquests canvis positius i esperançadors que fan presagiar una nova primavera eclesial, ressonen encara en les nostres oïdes les paraules profètiques del vell bisbe poeta Pere Casaldàliga:

*Deixa la cúria, Pere
desmantella el sanedrí i la muralla,*

*ordena que es canviïn tots els filacteris
per paraules de vida, tremoloses.*

Encara **seguim somiant en una Església allunyada de l'Estat Vaticà, de la seva bandera, el seu himne, la seva banca i la seva Guàrdia suïssa**, dels seus nuncis diplomàtics... somiem en una Església que torni a Galilea on es manifesta Jesús de Natzaret, el fuster mort i ressuscitat, i on Pere no porta sabates vermelles, ni de color cafè o de color negre, sinó simples sandàlies de pescador. Certament no podem ser ingenus, però com recordava Pere el dia de la Pentecosta, l'Esperit és qui fa que els joves tinguin visions i que els ancians tinguem somnis (Fets 2, 14-21, citant Joel 3,1). Podem extingir l'Esperit?

Crec en Déu...

Fr. Enrico Müller (Scampia – Nàpols)
Text aportat pel G. Cesc Ferré

Déu Pare-Mare, creador de tot, de tots i de totes, que està per damunt de tots i totes, actua per mitjà de tots i totes i es fa present en tots i totes.

Crec en el Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob que m'invita sempre a caminar, a sortir, a lluitar i a somniar i a contemplar els estels.

Crec en el Déu que ha escollit a Tamar, Rahab, Rut i Maria per realitzar la història de la salvació.

Crec en Déu sempre vigilant i provident que vol que totes i tots siguin salvats; un Déu que vol misericòrdia i no sacrificis i que em sedueix en llibertat per fer possible una història d'amor sempre verge que condueix amb saviesa i dolcesa.

Crec en un Déu que em pregunta "On està el teu germà-germana?" ja que m'he de sentir responsable del dolor innocent.

Crec en l'Abbà de Jesús que escolta la crida i el clam del pobre i veu la misèria del seu poble i vol posar-hi remei cridant-me i transformant-me i enviant-me.

Crec en el Déu del qual en sóc fill, pare que m'estima eternament, que creu en mi i em perdona si perdo.

Crec en el Déu pacient que em crida i espera que li obri la porta per entrar i seure a la taula amb mi.

Crec en Jesús, Fill de Déu i Fill de l'home, que puc trobar sempre, cada dia en el Pobre, per la promesa i la veritat revelada.

Crec en Jesús que va néixer en els suburbis de Betlem perquè no hi havia lloc per a ell, que ha sigut nòmada fins al punt de no tenir ni una pedra on descansar el cap, que ha estat crucificat en els extramurs de Jerusalem perquè ha ocupat el lloc del condemnat a mort, del marginat, de la víctima.

Crec en Jesús que ha acceptat seure a taula amb els pecadors, ha proclamat que les prostitutes ens precediran en el regne, i s'ha deixat rentar els peus amb les llàgrimes d'una dona i s'ha perfumat el cap, que, també ha donat de beure a una samaritana, el que va tenir com a germans, germanes, mare els que feien la voluntat de Déu.

Crec en Crist la vida donada per a la salvació de totes i tots, la seva llei que el fa proïsme del Samarità, la seva invitació "Vine, segueix-me, carrega la teva creu i perdona setanta vegades set", el seu testament que ens apropa a les benaurances, el rentat dels peus i l'eucaristia.

Crec en el Déu crucificat que ha perdonat els seus assassins i que ha dut al seu regne el bon lladre crucificat com ell.

Crec en Jesús ressuscitat, vertaderament ressuscitat, que eternament porta en el seu cos gloriós la ferida de la creu, senyal de redempció, i que està sempre amb nosaltres quan ens reunim en nom seu.

Crec en l'Esperit, eterna novetat de Déu, que no puc saber d'on ve o a on va, però que com la brisa lleugera em crida a acollir-lo en tota persona i a descobrir el seu amor en cada adveniment.

Crec en l'Esperit consolador, font de compassió i paciència, que és foc i encén el món per eixugar cada llàgrima i guarir cada ferida, Esperit que no doblega la canya esberlada i no apaga la flama vacil·lant; presència que em guia i m'acompanya cada dia.

Crec en el Déu del cor que incessantment prega per mi i en el qui confio i que em demana que toqui el cor dels qui ell m'ha confiat.

Crec en el Regne de Déu que està aquí enmig nostre, Regne que estem fent.

Crec en el Regne de Déu revelat a l'infant i al pobre, com una petita llavor que creix com un gran arbre, el llevat barrejat amb la farina, i el tresor trobat pel qual ho venem tot.

Crec en el Regne on són enaltits els humils, on el servidor és el més gran, on la dona estèril dona a llum i els qui pateixen són els benaurats.

Crec en la Paraula de Déu que és Bona Notícia i eternament creadora; i és viva i eficaç, que penetra fins al fons per il·luminar, transformar i alliberar; que està present en les savieses i en les religions, en les cultures i en les arts, en el silenci i en el soroll, i que comunica creativament l'amor de Déu.

Crec en l'Església, comunitat de les deixebles i els deixebles, que professa el Déu Amor i el Déu de la Justícia, per al qual ja no hi ha jueu ni grec; ja no hi ha ni esclaus ni lliures; ni homes ni dones, perquè tots som un en Crist Jesús; crec en el poble de Déu que celebra incessantment el sagrament del Crist del Poble i la seva pròpia vida en l'eucaristia.

Crec en l'Església que cerca l'ovella perduda, que escull el darrer lloc, que no es divideix, que acull i no judica, i va fins als confins de la terra per anunciar al Ressuscitat.

Crec en la comunitat orant que camina pel món i confia en la comunió dels Sants, que viu la mística de la llum i vetlla en la nit esperant el retorn del seu Senyor i Mestre i que té com a únic codi la Caritat sense mesura, que espera, que suporta.

Presentación del Salm 4

G. Ramon Grau i Estany

- El Salm 4 sembla ser un salm força antic. La seva composició se sol situar abans de la captivitat del Poble d'Israel a Babilònia. (segle VI, VII a.C.)

Si fa palesa la temptació de l'orant, de tota persona en l'adversitat, de recórrer, de provar sort amb altres déus (pèrdua de la fe en Yahweh).

Hi predominen els sentiments de **confiança**; la confiança d'un orant que es dirigeix a un Déu **ja conegut**, a un Déu que ha estat proper en ocasions anteriors...

- El Salm 4 presenta un tret original, no trobable en altres llocs del Saltiri: La **compatibilitat** de les *circumstàncies adverses materials amb la satisfacció espiritual que dóna l'amor i la fidelitat a Yahweh*. “**Un esguard amorós de Déu satisfà més plenament el cor de l'home, que qualsevol oferta temporal i terrena**” (Bíblia de Montserrat. Psalteri I, volum 10).
- En aquest Salm hi apareix, també, la qüestió de la **felicitat**. “**Una felicitat que els homes busquen a les palpentes i que el cristià coherent (sant), ja ha trobat**” (Cardenal Garrone, comentant aquest Salm).

Amb termes de psicologia social ens ho recorda també Erich Fromm: “La satisfacció de tots els desitjos, sense restriccions, no és el camí cap a la felicitat, ni tan sols condueix a “l'estar-bé” (*benestar íntim*). Només la realització d'aquells desitjos que entranyen un creixement d'humanitat en nosaltres, genera felicitat, “l'estar-bé” essencial. (Erich Fromm, a *Tenir o ser*)

“Tot això (*béns materials*) els pagans ho busquen amb neguit.... però vosaltres busqueu primer el Regne de Déu, i tot això se us donarà de més a més”. (Mt 6:32ss).

- Val la pena adonar-se del procés intern que presenta el Salm 4: Va des de **l'angoixa** del primer verset (2), a la **pau i seguretat** de l'últim (9).

Les expressions: **angoixa** (estretor), **el que és no res** (vanitat), **enganyós** (mentida), **joia**, **llum** (il·luminar), **pau**, **felicitat** etc. són paraules que sovintegen a la Bíblia i molt més riques de contingut i significats del que pot fer suposar un sol mot.

R. Aron, en la seva obra “*Ainsi priait Jésus Enfant*”, recorda una pregària jueva, que es pot relacionar amb les últimes paraules d'aquest Salm. Diu així:

“Que segons la vostra voluntat, Senyor, me'n vagi al llit en pau, que m'aixequi d'igual manera, vull dir amb bona salut. Que el meu descans no es vegi destorbat per somnis de por o de pecat; que el meu repòs sigui el de la innocència, i quan el temps de dormir hagi passat, torna la claror als meus ulls, i no m'abandonis al somni de la mort, ja que Tu ets qui atorgues la llum a la nineta dels meus ulls. Beneït siguis, Etern, que il·lumines el món amb la teva Bondat”.

[Citat per Louis Jacquet, p.260]

SALM 4

On és doncs la felicitat?

- ² Responen-me quan us invoco,
oh Déu defensor meu !!
Vós que en l'**angoixa** m'heu eixamplat el cor,
sigueu benivolent amb mi i escolteu el meu prec.
- ³ *¿Fins quan vosaltres, homes,
menyspreant el Senyor, la meua glòria,
preferireu el que és no res
i anireu darrera d'esperances enganyoses?*
- ⁴ Sapigueu que el Senyor
m'ha fet favors meravellosos.
El Senyor m'escolta sempre que l'invoco.
- ⁵ Malgrat els moments de desconcert, no pequeu;
reflexioneu en la intimitat del vostre llit i assereneu-vos.
- ⁶ Oferiu **obres de justícia** per obtenir el favor de Déu,
oferiu-li la vostra confiança.
- ⁷ Molts exclamen
*Qui ens farà trobar el nostre bé,
si el Senyor no va davant nostre
per a ser llum de la nostra mirada?*
- ⁸ **La felicitat que m'heu posat al cor
és més gran que la que ells tenen
quan ha estat bona la collita de blat i de most.**
- ⁹ **M'adormo en pau així que em fico al llit,
i em sento amb Vós segur, només en Vós, Senyor.**

- Clamo a Vós, Déu meu, perquè:
 - necessito ajuda
 - necessito la pau interior
 - necessito la vostra comprensió
- El meu entorn, malauradament:
 - us menysté, Senyor
 - prefereix la buidor
 - es refia de miratges
- La meua vida ha de ser testimoni
 - de l'eficàcia de la gràcia en mi
 - de la relació amical amb Déu
- Crec que en la dificultat convé:
 - no allunyar-se de Déu
 - reflexionar sincerament
 - no perdre la pau interior
 - enrobustir la confiança en Déu.

**"El cor de l'home està fet per a
Déu, i només en Ell trobarà el
repòs i la joia "**

- La felicitat arrelada en Déu no és comparable amb cap altra oferta temporal i terrenal.
- No existeix, per a mi, major seguretat que la de saber que cap mal essencial em pot atènyer, si Vós esteu amb mi.

NOTES: La felicitat. Alguns passatges en el Nou Testament:

- Les Benaurances: Mt Cap. 5:3-12 i Lc Cap. 6:20-23
- · Feliç aquell servent que l'amo quan arriba el troba fidel i assenyat. Mt 24:46
- · Diu Jesús: Feliç aquell que no em rebutjarà. Lc 7:23
- · Feliços els ulls que veuen el que vosaltres veieu. Lc 10:23
- · El Senyor digué: Fa més feliç donar que rebre. Ac 20:35
- · Feliç l'home que es manté ferm en les proves. Jm. 1:12
- · El qui s'emmiralla en la llei perfecta, la llei de la llibertat... serà feliç.. Jm 1:25
- · I si ara rebeu insults perquè porteu el nom de Crist, feliços de vosaltres! 1Pe 4:14
- · Llavors vaig sentir una veu que deia des del cel: Feliços els que moren en el Senyor. Ap 14:13

VALOR CRISTIÀ DELS SALMS

- Com a espill de l'ànima d'Israel, els salms reflecteixen la fe i l'esperança de tot l'Antic Testament en ruta vers la madura comprensió de la veritat revelada.
- Contenen ensenyament bíblic transformat en pregària. En retenen les imperfeccions, però també el seu valor religiós únic.
- Manifesten l'expressió viva, sovint punyent, de les conviccions, de la sofrença i de la joia del poble escollit que avança ansiós vers la perfecta comunió amb Déu.
- Les ombres d'alguns sentiments, superats per la llei de l'Evangeli, no fan, en definitiva, sinó fer resplendir la sublimitat de la Nova Aliança, on l'Absolut és vivificat per l'Amor, i l'Amor és magnificat per l'Absolut.
- En llavis dels cristians, els fills del nou Israel, l'Església, els salms poden conservar tota la vigència com a múltiple expressió de l'actitud de l'home davant de Déu. La perenne lliçó de fe, d'esperança i d'entusiasme que ofereixen s'ha vist confirmada per l'amor de Jesucrist.

REFLEXOS...

La intel·ligència sense amor, et fa pervers.
 La justícia sense amor et fa implacable.
 La diplomàcia sense amor, et fa hipòcrita.
 L'èxit sense amor, et fa arrogant.
 La riquesa sense amor, et fa avar.
 La docilitat sense amor, et fa servil.
 La pobresa sense amor, et fa orgullós.
 La bellesa sense amor et fa ridícul.
 L'autoritat sense amor, et fa tirà.
 El treball sense amor, et fa esclau.
 La simplicitat sense amor, et treu valor.
 L'oració sense amor, et fa introvertit.
 La llei sense amor, t'esclavitza.
 La política sense amor, et fa egoista.
 La fe sense amor, et fa fanàtic.
 La creu sense amor, es converteix en tortura.
 LA VIDA SENSE AMOR... NO TÉ SENTIT...

SOM ASSOCIACIÓ...

Com viure l'Associació?

Què fer des de l'associació?

G. Jaume Pujol i Bardolet

Sí, des de sempre SOM ASSOCIACIÓ. Ens ho ha recordat el G. Superior General en la clausura de la 2a AIMEL: *"Em refereixo, en primer lloc, al gran nombre de **Germans, Germanes, Seglars i Jubilats**. Ells segueixen sent part molt important de la nostra Associació".*

La fundació de l'Institut va passar per tres fases durant la vida del Fundador: el 1680 es parlava de «comunitat»; el 1694 comença la denominació d'«Associació», però segueix parlant-se de comunitat; i a partir de 1705 s'empra la denominació d'«Institut», conjuntament amb associació i comunitat. Per tant, la terminologia d'associació queda molt reflectida en la praxi i en els escrits del Fundador i sempre en totes les fórmules de vots: *"Prometo unir-me i romandre en societat amb els Germans de les Escoles Cristianes, que s'han aplegat per **tenir junts i per associació les escoles al servei dels pobres**".*

PER TANT, el concepte d'ASSOCIACIÓ es fonamental, dinamitzador i dona sentit a la missió del nostre Institut. Si SOM ASSOCIACIÓ; en aquesta associació

tots hi som com escola lasal·liana: Germans, Germanes, Seglars i Jubilats, com digué en G. Superior General. Des de sempre s'ha dit que portem la missió «*junts i per associació*».

ARA BÉ, si SOM INSTITUCIONALMENT ASSOCIACIÓ, no tots som associats de la mateixa manera, sinó que hi ha identitats i posicions diferenciades: el GERMANS com a religiosos i els SEGLARS amb la seva pròpia identitat. A més, els Germans hi són compromesos amb un vot d'Associació que, des del Capítol General de 2007, esdevé el primer vot. Pel que fa als Seglars, n'hi ha que expressen un compromís explícit i públic d'Associat amb unes condicions precises; i d'altres pertanyen a l'Associació com a col·laboradors.

PER TANT, DE TOTES TOTES... cal desfer-nos de la idea de considerar els Associats només com un grup a part, tant respecte dels Germans com dels altres companys. *Tots som Associats, perquè tots som Associació, encara que sigui amb diferents modalitats de compromís.* Doncs, hi ha diferents maneres de pertànyer a l'Associació de Germans de les Escoles Cristianes.

L'Associació significa i preveu cohesió, corresponsabilitat, sentit de pertinença, disponibilitat, esperit lasal·lià... tot a favor de l'escola cristiana, per a un servei educatiu dels pobres, com «*ministres i ambaixadors de Jesucrist*». Des d'aquetes coordenades varem ser fundats per Sant Joan Baptista de La Salle i els primers Germans.

La recuperació del sentit d'Associació, potser oblidat durant temps, ha necessitat d'un llarg procés, sobretot des dels Capítols Generals de 1976, 1986, 1993, 2000 i 2007. Avui sembla que s'imposa, però potser no està encara prou comprès, assolit i assumit. També les diferents edicions de la Regla, des de 1976 han entrat cada vegada més en aquest sentit associatiu, parlant de missió compartida.

El futur passa per la convicció pràctica de que SOM ASSOCIACIÓ. Ens queden obertes les qüestions de: **COM VIURE L'ASSOCIACIÓ? QUÈ FER DES DE L'ASSOCIACIÓ?** Cal que hi donem resposta.

ELS NOVICIATS DEL DISTRICTE/SECTOR DE BARCELONA/CATALUNYA (4)
NOVICIAT DE FORTIANELL
FORTIÀ-ALT EMPORDÀ
1920-1927 BESIERS-FIGUERES I BARCELONA
1927-1935 BESIERS-FIGUERES

Gmà. Josep Maria Pons Riba

Un dels centres francesos que emigraren el 1904 a l'Empordà català fou l'Institut Agrícola de Limós. Una finca de 125 ha de l'Ajuntament de Fortià, que havia estat Escola Agrícola, fou llogada al Sr. Lluís Estrada. L'Institut de Limós, amb els seus professors i alumnes es traslladaren a Fortià l'11 de juny de 1904 i el 10 d'octubre s'iniciaren les classes en la granja-escola. Els alumnes, al voltant d'un centenar, eren interns i la gran majoria francesos. Aquesta situació es mantindrà fins el curs 1919-1920, data en què l'Institut Agrícola retornà a Limós

i la Casa de Fortianell quedà buida.

A Els Hostalets de Llers el lloguer era massa car i, a més a més, el 1916 s'havia declarat una epidèmia de tifus, amb la mort d'un novici. Com que el problema estava en les aigües, s'hagué d'abandonar tota la Casa. És degut a aquest problema, ja explicat en l'anterior article, que el darrer dia de l'any es traslladaren tots a Cambrils-Sagrat Cor fins el 13 d'abril de 1917. Cambrils oferí lloc per a tots, malgrat que les comoditats eren poques.

Quedant buida la Casa de Fortianell, es decidí fer el trasllat dels Grups de Formació dels Hostalets de Llers a Fortià, estaven a una distància de 8 Km. Els novicis menors ocuparen la banda nord, els novicis la sud i la Sagrada Família la part estreta que uneix els dos cossos de l'edifici. La Casa va permetre la instal·lació de tots els serveis, malgrat que l'explotació agrícola de la finca ja no podia ser la d'abans i s'hagué de rellogar part d'ella.

El Noviciat era del semi-districte de Besiers-Figueres però compartit amb els novicis del districte de Barcelona (igual que als Hostalets). La novetat està en que tot es feia en castellà, ja que en aquests anys els novicis eren majoritàriament de la península.

El Noviciat a Fortianell tindrà dues etapes; la primera de 1920 a 1927, un Noviciat compartit entre els dos Districtes, i l'altra, de 1927 a 1936, on el Noviciat era únicament dels Germans del semi-districte Besiers-Figueres (amb germans francesos, però també molts de catalans i espanyols) ja que el Districte de Barcelona havia traslladat els seus Novicis a Benicarló, en espera d'inaugurar-se la Casa sant Josep de Vinyols i els Arcs/Cambrils.

Aquestes són les dades estadístiques referents al Noviciat de Fortianell.

***1r Període: 1 de febrer de 1921 a 14 d'agost de 1927 (6 anys)**

- *Promocions: 22**
- *Novicis que hi varen prendre l'Hàbit: 218**
- *Novicis que feren la Primera Professió: 195**
- *Novicis que feren la Professió Perpètua: 74**
- *Difunts amb Professió Temporal: 12**
- *Difunts amb Professió Perpètua: 67**
- *Vius a 2013: cap**
- *Perseverança: 79. Percentatge: 36,23%**
- *Hi ha 22 Germans màrtirs Beats**

***2n Període: 11 d'octubre de 1927 a 6 d'octubre de 1935 (8 anys)**

- *Promocions: 19**
- *Novicis que hi varen prendre l'Hàbit: 165**
- *Novicis que feren la Primera Professió: 130**
- *Novicis que feren la Professió Perpètua: 32**
- *Difunts amb Professió Temporal: 7**
- *Difunts amb Professió Perpètua: 25**
- *Vius a 2013: 1: Hno. FUERTES DOMÍNGUEZ, Deogracias (Ligorio María)**
- *Perseverança: 33. Percentatge: 20,00%**
- *Hi ha 3 Germans màrtirs Beats**

***Procedències per províncies i països (dels dos períodes):**

87 França. 68 Lleó. 55 Girona. 46 Terol. 40 Burgos. 35 Barcelona. 23 Palència. 9 Saragossa. 7 Castelló, Valladolid i Zamora. 6 Tarragona. 3 Lleida i València. 2 Guadalajara, Madrid i Àlaba, 1 Navarra, Biscaia, Conca, Osca, Múrcia, Lugo, Mèxic, Argentina i Algèria.

***Per comarques de Catalunya i Comunitat Valenciana (dels dos períodes):**

14 Barcelonès. 13 Garrotxa. 12 Alt Empordà. 8 Gironès. 7 Berguedà, Baix Empordà i Ripollès. 6 Osona. 5 Baix Empordà. 4 Selva. 3 Baix Ebre Vallès Occidental i Pla de l'Estany. 2 Maresme, Bages i Tarragonès. 1 Segarra, Alt Penedès, Vall d'Albaida, Segrià, Garrigues, Plana Alta, Ribera Alta, Terra Alta, Foia de Bunyol, Plana Baixa.

El següent article parlarà del noviciat de Benicarló, al Baix Maestrat, entre 1927 i 1928.

IV TROBADA

Ia ASSEMBLEA ASSOCIATS ARLEP

Pepi Suárez i Fernando

El passat mes d'abril i concretament els dies 6 i 7, Santiago de Compostela tornava a ser el marc d'una nova Trobada on 71 Associats acompanyats de 12 Germans, d'entre ells el Germà Visitador Jesús Miguel Zamora, convivíem amb escalfor i amb un generós sentit de germanor amb l'objectiu de continuar fent el camí de l'Associació del Districte ARLEP.

Del Sector Catalunya hi vàrem assistir 11 persones: Jordi Jover i Alícia Artiaga, Joan Capellas i Montse Vila, Maria Cinta Comet, Ma. Àngels Laparte, Manel Chao, el G. Salvador Fargas, el G. Joaquim Porrera, Joan Corominas i Pepi Suárez.

Amb el lema "JUNTS CREIXEM" vam voler incidir en el procés iniciat fa més de 350 anys pels Germans, i on els Associats, de forma explícita, ens hem sumat per vetllar contínuament per la Missió Educativa Lasal·liana.

La Trobada va ser el fruit recollit després de la sembra. Rere un llarg temps de reflexió a nivell de Sectors, arribàvem a Santiago amb la intenció que s'aprovés el document sobre la Identitat i la Missió de l'Associat Lasal·lià. La nostra "Carta d'Identitat" havia de reflectir el que som i el que fem d'una manera senzilla, però de tots és ben sabut que el ball de paraules i el significat dels mots sovint ens obliguen a esforçar-nos per aconseguir el que millor s'adiu pel que volem expressar.

Iniciàrem el dissabte amb una pregària inicial i les paraules de benvinguda per part del G. Visitador i de la Coordinadora d'Associats. Després d'un breu temps d'intercanvi vivencial a nivell de grups intersectorials, posàvem fil a l'agulla. Cada grup de treball amb el corresponent secretari havia de redactar el text que posteriorment faria arribar a la Coordinadora d'Associats perquè fos aquesta, la que en última instància valorés si les modificacions i/o aportacions s'havien de tirar endavant i proposar a l'Assemblea o s'havien de desestimar per no tenir suficient consens en el grup.

En una gran pantalla de fons, es projectava l'últim esborrany del document que presentava la Coordinadora, recull de tota la feina prèvia dels grups de treball a fi i efecte, que lliurement cadascú pogués demanar aclaracions, proposar canvis i/o afegits per tal de millorar el sentit de cada punt, sempre amb la intenció de cenyir-nos a la nostra realitat actual i de cercar la màxima transparència possible.

Després de la pregària del diumenge, diada que tingué caràcter assembleista, procedíem a la votació de cada punt del document. La feina

laboriosa es va veure recompensada amb l'aprovació de la CARTA D'IDENTITAT DE L'ASSOCIAT LASAL·LIÀ DEL DISTRICTE ARLEP. Val a dir que en tot moment es va comptar amb la bona voluntat i benvolença per part dels assembleistes, cosa que va afavorir moltíssim la feina a fer.

A continuació tenia lloc l'elecció de la nova Coordinadora. Del nostre Sector, va ser en Raül Garcia, professor de La Salle Sant Celoni, el nou escollit com a representant dels Associats de Catalunya, a qui des d'aquestes línies felicitem i encoratgem a fer, amb la resta dels membres de l'equip, una feina exitosa que es pugui projectar en el bé comú de la Missió en el nostre Districte.

La trobada finalitzava amb l'agraïment a les dues Coordinadores. A la que acabava, per l'esforç posat en la feina feta, i a la nova, per la seva acceptació i predisposició per afrontar nous reptes.

Posteriorment, es donava pas al torn de paraula. Es valorà el treball fet, però es van trobar a faltar més estones per compartir la vida. El temps de què disposàvem era curt per aconseguir l'objectiu proposat i la dinàmica havia obligat a una metodologia de treball que minvava el temps destinat a les relacions interpersonals. Així mateix, es qüestionava si Santiago de Compostel·la era el lloc més adequat per celebrar aquest esdeveniment tenint en compte les diferents procedències dels participants. Interrogants com aquest, o sobre la periodicitat de les trobades o com escollir la Coordinadora, és feina que el nou equip de treball haurà d'anar estudiant.

Queda feina per fer. Per sort, sempre podem anar més enllà. Caldrà veure els reptes que en aquesta nova etapa es marquen com a objectius prioritaris per continuar fent camí. Hom veu com a aspectes importants a treballar:

- La **formació permanent**. S'ha fet un esbós. No s'ha arribat a més. Cal anar-se definint i proposar un pla.
- **Com ens organitzem**. Hem fet un primer pas amb la identitat i amb la missió dels Associats, però queda pendent la nostra organització. És hora de pensar en uns estatuts?
- La **implicació de la família** amb el compromís de l'Associat. Com ha de conviure família i compromís d'associació?
- La nostra experiència de **vida en comunitat**. Com cultivar-la?
- **La Pastoral Vocacional** i els Associats. Com incidir-hi?

A més a més, la nova Coordinadora haurà de fer les previsions necessàries i dur a terme la preparació de la **V Trobada - Assemblea dels Associats**; haurà de contribuir a la preparació de la **V Setmana Lasal·liana** prevista per la segona setmana de juliol de 2014 i haurà de fer les reflexions oportunes sobre les conclusions a què s'ha arribat en l'**Assemblea Internacional MEL 2013**. No podem oblidar que, en darrer terme, la Coordinadora d'Associats està per servir la Missió i que la necessitat de desenvolupar les

possibilitats del grup d'Associats la fa necessària. S'han de buscar mecanismes de comunicació entre els Associats amb l'objectiu d'afavorir la consciència de Districte. S'ha de continuar detectant quines són les

necessitats dels Associats. Recordem que el que s'ha treballat fins ara ha estat a rel del qüestionari que es va passar a tots els Associats el curs 2010-2011, però encara se'n pot treure molt més, de suc.

Per anar acabant i des de la perspectiva d'una altra Trobada viscuda, caldria subratllar el progrés en la maduració del grup i el bon nivell de sintonia entre els participants malgrat les diferències. Estem convençuts que retrobar-nos és important, entre d'altres aspectes, perquè ens permet a tots ampliar l'horitzó de l'Associació més enllà del propi Sector.

De ben segur, que els sis representants escollits: Simeón Martín (sector Andalusia), Fernando Casas (sector Bilbao), Raül Garcia (sector Catalunya), Mayte Dusmet (sector Madrid), José Ramón Batiste (sector València-Palma), Carlos Herrero (sector Valladolid) juntament amb els Germans Pedro Alonso i Antonio Botana, junts i per associació, faran el possible perquè aquesta nova etapa sigui ben fructífera amb l'esperança de continuar creixent sempre junts en bé de la Missió.

Gràcies a tothom i bona feina!

LA MEVA EXPERIÈNCIA EN LA IIa AIMEL

“ Descomplicar-se la vida ”

Jordi Jover i Ollé

En una de les reunions de grup de treball en què vaig participar durant la II Assemblea Internacional de la Missió Educativa Lasal·liana (AIMEL 2013), la Superiora General de les Germanes Guadalupanes de La Salle,

Elia Hernández, ens va fer una breu reflexió sobre la necessitat de fer més senzilles les coses, treballar fort, però no perdre's en massa estructures que ho fan tot molt feixuc. Ella, amb el seu lèxic mexicà, en deia "Descomplicarse la vida".

La reflexió va quedar com una aportació més, però la vaig apuntar i la resta de dies de l'Assemblea hi pensava sovint quan fèiem debats, redactats de documents, noves propostes,...

Estic plenament convençut que l'AIMEL ha de servir per afrontar nous i vells reptes, que potser cal donar-li una volta a certs temes, però també ho hem de fer des d'aquesta senzillesa de no engrandir les coses a la lleugera, de tornar a la nostra essència de la missió i no generar espais insostenibles. Malauradament trobem exemples de vegades ben propers.

Dels exactament 13 dies que vaig tenir l'oportunitat de participar a l'AIMEL, m'agradaria destacar i compartir **quatre** reflexions. No formen part del resultat de l'Assemblea, sinó que sorgeixen de l'experiència viscuda.

1. La Salle com espai global.

Poder compartir tots aquests dies amb 150 persones d'arreu del món, suposa una excel·lent ocasió per viure i conèixer amb lasal·lians de moltes cultures, molt diferents de costums i tracte, però units per una missió i sobretot pel respecte i seguiment al Fundador.

En aquesta trobada t'adones com de lluny estem a vegades d'altres maneres de fer i ens sobten comportaments, parers i maneres d'expressar-ho. Això suposa un exercici de comprensió i amplada de mires molt i molt gran. Ningú és estrany o extravagant. Poden pensar el mateix de nosaltres.

Dins d'aquest espai tan plural, trobes les grans riqueses d'una Institució educativa amb un bagatge i experiència immens. En aquest llarg camí, sobretot els Germans han possibilitat l'educació i la felicitat de molts infants i joves.

Aquest espai lasal·lià i global no ha de renovar-se només per renovar-se. Sobretot ha de tenir ben present els signes dels temps, trobar l'equilibri entre tradició i innovació. Tornar a les arrels del Fundador i el perquè fundacional, pot obrir bones perspectives de futur, utilitat i presència evangèlica amb els més febles.

2. Encertar en els reptes.

Aquesta gran diversitat de persones, situacions i moments en què es troba l'Institut en les diferents parts del món, fa que contínuament hagi de fer la reflexió de quina és la globalitat que pot ésser encertada per a tots, que permeti avançar en general i que suposi també una progressió en la teva regió i sector.

En aquest darrer cas, en faria una concreció més acurada. Sovint el fet que com Districte i Sector, es porti ja força anys amb un treball de missió compartida, corresponsabilitat, participació de germans i seglars en molts processos i estructures, fa que a vegades, propostes que es posen sobre la taula, siguin temes ja assolits o treballats, des de fa temps.

Per tant, la recerca de propostes innovadores aglutinadores suposa un gran repte, de vegades, difícils de concretar, per cercar aquella idea que encaixi bé amb la missió i pugui ésser assumida per consens per tot el grup amb totes les seves riqueses i diversitats.

Per sort crec que finalment s'han elaborat unes bones propostes de futur que permetran treballar nous reptes i segur que obriran pas, a iniciatives de compromís i creativitat amb una missió que val la pena continuar.

3. Germans i seglars, s'ha de poder seguir avançant.

A l'AIMEL de l'any 2006, en què també vaig poder participar-hi, visquèrem una experiència de convivència i sinceritat entre germans i seglars. Va haver-hi lògicament molts respectes, prudències i passos cautelosos. Tothom estava aprenent una nova manera de fer i els mateixos seglars havíem de saber mesurar aquesta gratuïtat amb què els germans ens convidaven a compartir plenament la missió.

En aquest aprenentatge, també vam poder veure si ens passàvem en l'acceleració o a l'inrevés, en la frenada. Penso que en els darrers anys una part de l'Institut ha dedicat molts esforços per a la missió compartida amb el seglars. Pertocaria invertir també en la vocació de Germà que s'ha de cuidar i motivar sense embuts. Però calen unes bones dosis de vida i creativitat en la pastoral vocacional.

A la II AIMEL de 2013, crec poder dir sense equivocar-me, que tots plegats hem treballat plenament dins la corresponsabilitat amb la missió, sense recels i sabent el paper de cadascú. He denotat que en aquests set anys entre assemblees, quan parlem de missió educativa, s'hagi de diferenciar persones, càrrecs i la normalitat, és el component essencial per construir.

Això no ha de tapar o allargar un futur debat, que ben segur està a moltes taules i passadissos. Parlo de la reflexió de què ha de fer l'Institut, com es gestiona i que, Germans, associats, seglars actius, han de poder trobar l'espai per fer-ho, i sobretot no defugir fer-ho. L'obra educativa, la seva missió i el Fundador ho volen de veritat.

4. Com compartim la fe avui.

La darrera reflexió la faig amb la nostra major convicció, la que ens mou: el nostre compromís com a creients i seguidors de Jesús de Natzaret.

Dins de la participació de delegats a l'AIMEL, em va sorprendre gratament la participació de gairebé una trentena de joves d'arreu del món, molts d'ells americans. Podríem pensar que era una selecció molt acurada. I segur que ho era, però si ets observador i curiós (que ho sóc), veies ràpid que eren persones compromeses, neguitoses, amb certa rebel·lia, que et deixava sempre il·lusionat pel fantàstic planter que corria per l'Assemblea. Ben segur que tenim la tendència a no estar mai contents amb el que tenim a casa. Però escoltar, mirar altres realitats, ens pot ajudar a fer-ho millor.

A les diferents cròniques de l'Assemblea s'ha procurat transmetre un fet molt significatiu referent a les pregàries, profundes, acollidores, interpelladores i creatives. Han aconseguit sempre generar un clima de recolliment, interiorització i sintonia amb la responsabilitat d'una assemblea d'aquesta importància.

Voldria finalment agrair la possibilitat de ser de nou en un esdeveniment tan important que va marcant un camí per a la Institució. Per a mi la participació ha estat un nou regal, que ni de bon tros pensava que es podria repetir. Gràcies a tots qui ho han fet possible.

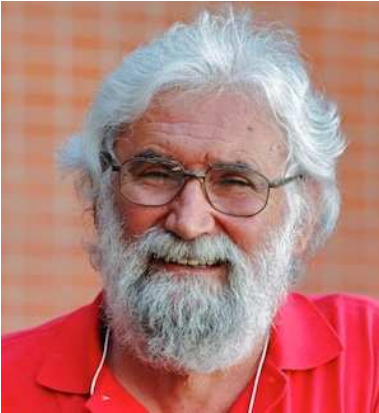
**Es pot comptar el nombre de llavors en una poma,
però no es pot comptar el nombre de pomes en una llavor.**

Taula rodona sobre RELIGIÓ I PAU"

Leonardo Boff i Dalai Lama

LEONARDO BOFF demana a DALAI LAMA:

➤ Quina és la millor religió? *(Es pensava que li diria el budisme, per ser molt antiga).*

✓ La millor religió és aquella que t'apropa més a Déu, a l'Infinit. És aquella que et fa millor.

➤ Què és el que em fa millor?

✓ Allò que et fa més compassiu, més sensible, més obert, més amable, més humanitari, més responsable, més ètic... La religió que aconsegueixi això de tu és la millor religió per a tu.

Tindràs sempre el doble del que desitgis als altres.

Ser feliç no és qüestió de destí. És qüestió d'elecció.

Pren cura dels teus Pensaments perquè es tornaran Paraules.

Pren cura de les teves Paraules perquè es tornaran Actes.

Pren cura dels teus Actes perquè es tornaran Costum.

Pren cura dels teus Costums perquè forjaran el teu Caràcter.

Pren cura del teu Caràcter perquè formarà el teu Destí.

I el Destí serà la teva Vida.

No hi ha religió més elevada que la Veritat

CONGRESSO ASSEDIL

Paderno del Grappa 24 - 27 abril 2013

Maria Àngels Laparte

**Crec fermament que aquest tipus de trobades
alimenten aquest sentiment i l'enforteixen, així com la cohesió de grup.**

És el meu segon any com a directora d'un centre de La Salle, concretament de Sant Celoni, una gran Obra i a la vegada un petit punt en el mapa del món lassal·lià. El fet de poder assistir a un Congrés Internacional de directors/es on em trobaria amb companys/es de la Regió de La Salle a Europa i el Mediterrani em va il·lusionar, em va plantejar un repte i una responsabilitat pel que això significava, sobretot per la tasca que hauria de realitzar i que se'm confiava.

El Congrés sota el lema: **“Una família, una missió”**, va escollir els temes de l'AIMEL per comentar, reflexionar i aportar propostes.

Els tres temes sobre els quals es va centrar la reflexió van ser els següents:

- a) La pedagogia lassal·liana al servei dels pobres.
- b) Evangelització i pastoral al servei dels pobres.
- c) Comunitat educativa al servei dels pobres.

Tres pilars per a la nostra Missió com a educadors/es lassal·lians/es. Per complir amb el programa i l'organització del Congrés n'havia d'escollir un. No va resultar fàcil. Finalment, em vaig decidir per treballar sobre el tercer tema, vaig veure amb molt d'interès la possibilitat d'enriquir-me i a la vegada aportar idees sobre com aconseguir la màxima cohesió i implicació de la comunitat educativa per a la Missió o com s'entén l'Associació a la Missió en realitats diferents, entre d'altres punts que es van desenvolupar, igualment interessants.

La metodologia de treball no em va resultar desconeguda: presentació del tema, treball en gran grup per cada punt, treball en petit grup lingüístic i posada en comú en gran grup.

Dins del petit grup lingüístic vaig tenir l'oportunitat de dialogar i debatre amb lassal·lians/es del Sector València-Palma i d'Itàlia. Tenint en compte la diversitat de les nostres realitats i com a conseqüència, de les nostres aportacions, ens adonàvem que el llenguatge, l'objectiu, el sentiment

era el mateix i vam arribar a un consens clar i concret en el que tots ens hi sentíem identificats sobre allò que volíem aportar a debat.

Tot intercanvi d'experiències, de vivències, de teories, d'opinions, de reflexions personals, de bones pràctiques... enriqueixen. Les meves expectatives es van complir. Sempre t'emportes la motxilla més plena del que la duies.

El sentiment de pertinença es va assumint de mica en mica mitjançant la formació i temps de dedicació a La Salle. Crec fermament que aquest tipus de trobades alimenten aquest sentiment i l'enforteixen, així com la cohesió de grup. El poder compartir amb la resta de directores/es del propi Sector aquesta experiència també ajuda a conèixer-nos millor i a unificar criteris d'actuació envers la responsabilitat que se'ns diposita.

Els moments de trobada en gran grup van ser molt fructífers com experiència personal i em vaig fer una idea de com es viu l'Institut a altres sectors i regions. Es van arribar a conclusions importants; no obstant, la meua conclusió personal és que a l'ARLEP anem per endavant en temes de formació institucional, de sentiment de pertinença dels nostres equips docents, del nostre treball en xarxa, de l'aplicació del nostre CP a totes les obres. Em va quedar el sentiment de que podem aportar molt en temes d'Associació, de treball per a la Missió com una realitat viva en moltes de les nostres obres, de la implicació del Departament de Pastoral dins dels Equips Directius, del tractament de la multiculturalitat, Missió Compartida, atenció a la diversitat... Una opinió també compartida amb els meus companys/es del sector Catalunya.

Evidentment queda molt per fer. L'escola contínuament s'ha de renovar, ha de mirar al futur, ha d'adaptar-se a les noves realitats de la societat i del nou món que es dibuixa dia a dia. Els nostres nens/es i joves esperen de nosaltres no només uns coneixements sinó també una formació humana, rica en aspectes que vetllin per alimentar i fer créixer el cos, la ment i l'ànima.

Simplement el fet de participar en un Congrés de directores/es per conscienciar-se de les necessitats, debatre les solucions i fixar-se nous reptes ja és per si mateix un fet encoratjador i que m'esperona, ja que és una eina més per mirar al futur i no aturar-se, adaptant-nos als nous temps.

Fem molt, però encara queda molt per fer i no estem sols, som molts els que creiem en La Salle i volem tirar endavant amb la Missió que Sant Joan Baptista de La Salle ens va llegar. Aquest és l'esperit que aquestes trobades m'aporten.

Un altre aspecte d'unió és la Fe i la vam compartir a les pregàries que iniciaven les sessions, cadascú amb la seva llengua se sentia en comunió amb aquell que tenia al costat, sense "entendre'ns", ens compreníem.

Vull apuntar que vaig trobar poca participació per part d'alguns sectors i/o països i que crec que s'ha de fer un esforç per augmentar-la. Aprofito per destacar el nombre de dones presents en el Congrés, no elevat però significatiu.

Per acabar no puc deixar de donar les gràcies a la comunitat de germans que ens va acollir i als organitzadors del Congrés. L'Istituto Filippin de La Salle a Paderno del Grappa està ubicat en un lloc privilegiat. Els seus jardins convidaven al passeig i recolliment personal i les poblacions de la regió que vam tenir l'oportunitat de visitar ens van oferir un entorn per descobrir amb molta riquesa històrica i cultural.

Agraeixo al Germà Josep Guiteras Visitador Auxiliar, al Germà Jesús Miguel Zamora Visitador Titular del Districte ARLEP i al Germà Álvaro Rodríguez Superior General l'oportunitat de formar-me i participar en el Congrés ASSEDIL.

"RES MÉS PRÀCTIC QUE UNA BONA TEORIA" (Kurt Lewin) FEM-NE EL PONT... LA UNICITAT...

TOTA TEORIA HA DE TENIR LA SEVA EXPRESSIÓ PRÀCTICA
TOTA PRÀCTICA HA D'ESTAR MOTIVADA I SOSTINGUDA PER UNA TEORIA

G. Jaume Pujol i Bardolet

Amb certa freqüència experimentem l'antagonisme entre la teoria i la pràctica; davant de la pressió dels resultats immediats s'experimenta una aversió a la teoria i la desacreditem. Ni els pràctics han de viure d'espallles als teòrics, ni aquests han de desacreditar la producció dels pràctics. Se n'ha de fer la unitat, el pont.

Permeteu-me una faula citada per un economista el 2010: "En un indret hi havia dos pobles separats per un riu, un era el dels «Acadèmics» i l'altra el dels «Pràctics». Ambdós es menyspreaven mútuament. El riu els separava i no tenien manera ni interès per passar d'un costat a l'altre. Riu avall hi havia un petit grup de persones que estava construint un pont. Aquestes persones no eren apreciades ni valorades per cap dels dos pobles. Els Acadèmics (teòrics) els consideraven simplistes; els Pràctics els tenien com gent poc productiva".

Això és el que ens passa sovint. Fem fàcilment el divorci entre teoria i pràctica. No tenim prou en compte que cada persona és ànima (teoria) i cos (pràctica). La teoria ha de donar vida i aspiració a la pràctica i de la pràctica analitzada n'ha de sortir la teoria. El mal és quan es fan teories de només «somni» i de quan la pràctica és només «rutina» sense cap aspiració. Amb només teoria es viu a l'estratosfera; i amb només pràctica ens quedem sempre endarrerits, sense aspiracions i sense futur. Cal que la teoria doni vida a la pràctica i que aquesta interpel·li la teoria. Teoria i pràctica, les dues són necessàries.

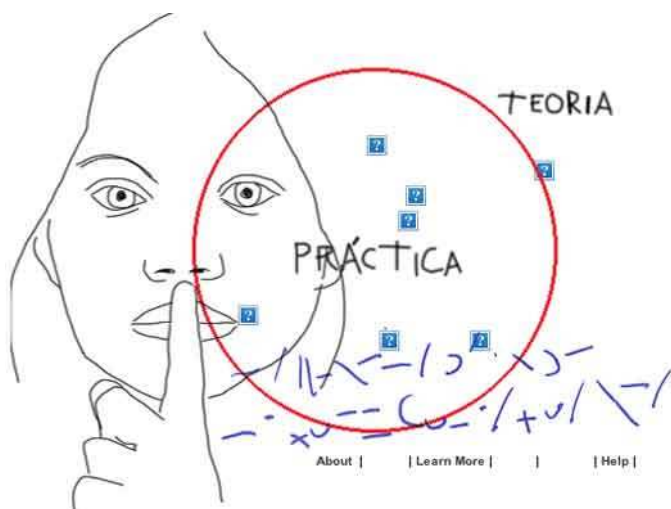
La història ens diu que la teoria i el carisma, percebut com teoria, resulten inquietants i pertorbadors pels pràctics. Pels benpensants jueus del Temple, Jesús fou un carismàtic i teòric pertorbador; també tantes altres persones al llarg de la història, entre elles el Fundador. Però al final és el carisma,

per més teòric que hagi pogut semblar, el que compta i el que construeix el món. I així veiem que els evangelis i les iniciatives del Fundador, tingudes com teòriques en un principi, avui les vivim com normes pràctiques que regeixen la nostra vida.

Què seria del món sense la teoria ?

Què seria del món sense la pràctica ?

Quin món més meravellós es pot construir amb mentalitat teòrico-pràctica !

unicitat vital de les dues. I això és tan important com que necessitem, al mateix temps, de l'afectivitat («in») i de la efectivitat («out»). No hem de prescindir-ne de cap, sinó viure-les conjuntament..

Per tant, el mal no està unilateralment, ni del costat de la teoria, ni de la pràctica; tampoc es pot dir que la teoria és el més important o la pràctica és el més important. La raó i el bé resideixen en la superació de l'antagonisme entre totes dues.

Avui, en una societat en accelerada evolució, no podem repetir el passat, per més pràctic i segur que ens sembli: necessitem pensar, discernir i cercar noves solucions. Ho necessiten tots els àmbits de la societat i també de l'Església i l'Institut.

Els primers responsables de la societat, de l'Església, de l'Institut, del Districte i del Sector es reuneixen, pensen, elaboren deduint de la «pràctica» «teories» aplicables. S'hi fa un cercle permanent d'anada i de retorn: «de la pràctica a la teoria» i «de la teoria a la pràctica». Així es construeix el futur.

Si pot ser aclaridor, vinculo la teoria a «theous» (admiració del diví) i la pràctica a l'experiència (*experior* = *travessar*). Però no ens podem quedar només al que ja hem travessat (experiència del passat), sinó que necessitem crear noves experiències per crear el futur. «Néixer constantment de nou».

Del viure conjuntament la teoria i la pràctica s'entra en una actitud d'aprenentatge i de formació permanent, partint de la vida. Si només fem teoria som ben inútils, i si només ens quedem en la pràctica ens empobrim. La solució està en una «actitud vital teòrico-pràctica».

12 Virtudes del buen Maestro

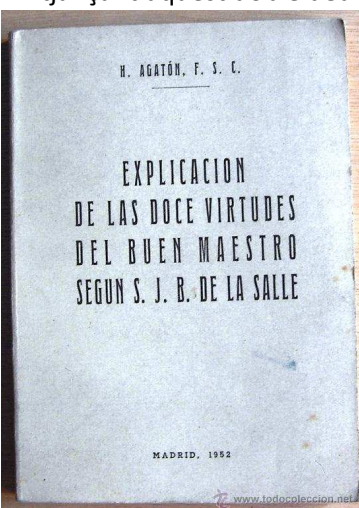
G. Francis Ricouse¹

El 1785, el Germà Agathon publicava a Melun la seva principal obra pedagògica. *Les Dotze virtuts del bon Mestre*, exposició en la qual es conserven les virtuts en l'ordre en que les col·locà Joan B. de La Salle al final de la *Guia de les Escoles*. En l'advertència, l'autor avisa que ha compost aquest tractat segons els principis i les màximes del Sr. de La Salle i dels autors més estimats. Cita freqüentment la Sagrada Escriptura i els Pares de l'Església. S'inspirà també en les obres pedagògiques del seu temps, sobretot en el *Tractat dels Estudis* de Rollin.

Emperò, aquesta obra, és essencialment fruit de la seva experiència personal. El pla dels temes és senzill: "Desenvolupem el verdader caràcter de cada virtut, els trets particulars que l'afavoreixen i aquells que li són contraris" Les dotze virtuts són: *la gravetat, el silenci, la humilitat, la prudència, la saviesa, la paciència, la moderació, la mansuetud, el zel, la vigilància, la pietat i la generositat*.

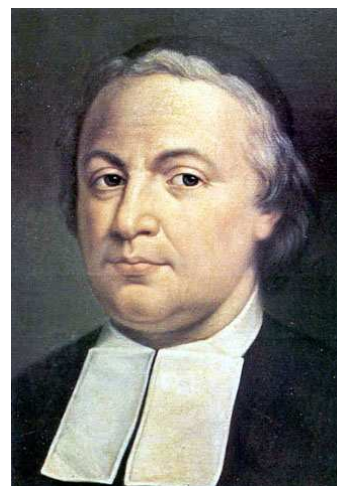
La **gravetat** no és sinònim d'orgull, de duresa; no exclou la bondat, però la preserva de la familiaritat. Mitjançant aquesta virtut, el mestre "*manifestarà en tota la seva actitud, circumspecció i decor, que siguin fruit de la maduresa del seu esperit, de la seva pietat i discreció; però sobretot, ha de tenir cura de conservar la tranquil·litat, mitjançant la igualtat d'ànim i d'humor*".

El **silenci** "*fa que el mestre sàpiga callar quan no ha de parlar, i parlar quan no ha de callar*". Mitjançant aquest doble deure assegura l'ordre, l'atenció, el progrés dels alumnes, a la vegada que cuida la salut del mestre. Podem preguntar-nos "*si la lliçó contínuament interrompuda mitjançant senyals no perdrà la seva vitalitat i, si el mestre acostumat a parlar el menys possible donarà totes les explicacions que exigeixen les intel·ligències dèbils, i si tornarà enrere quan no hagi estat comprès*". L'autor va preveure l'objecció; per això recomana al mestre "*evitar dir malament el que diu, per no haver previst l'assumpte, la seva necessitat, el temps més convenient, les circumstàncies, les seves conseqüències bones o dolentes; o, també, per expressar-se sense sin vigor, sense claredat ni exactitud, titubejant a cada paraula per l'afany de fer servir termes titllats sense conèixer prou bé llur significat, o essent difós o mancat de mètode*".

El mestre competent que coneix els seus alumnes i prepara a consciència les lliçons, guanya molt temps i es fa comprendre més ràpidament per tots els alumnes que, acostumats al silenci, estan més atents. El mètode socràtic, preconitzat pel Fundador per a la revisió de les lliçons, serveix de control i, si fos necessari per a un ajustament.

La tercera virtut és la **humilitat** que no s'ha de confondre amb la timidesa. Aquesta virtut exerceix sobre els infants una verdadera seducció: inspira l'estima, la cordialitat, l'amistat; instintivament, per la

¹ El G. Francis Ricouse duant diferents anys fou arxiver de la Casa Generalícia; actualment és arxiver a Lyon. Extret de: *Que la escuela vaya siempre bien. Aproximación al modelo pedagógico lasaliano*, 2013, págs. 143-146

seva naturalesa simple i recta té horror a la suficiència, a l'orgull, a la vanagloria, a l'ambició, a l'egoisme, a l'afectació, a l'excessiva confiança en un mateix.

En desenvolupar la quarta virtut: **la prudència**, l'autor apel·la a les facultats del mestre: a la seva docilitat, a la seva habilitat, a la seva previsió, a la seva circumspecció; és senzillament el llenguatge del sentit comú. El mestre que la cultivi íntegrament evitarà moltes faltes i exercirà una profunda influència.

A continuació ve la **saviesa** que serveix de recolzament per a "*les eleccions encertades i ho disposa tot segons pes i mesura*"; la **paciència**, tan necessària per a l'educador, preservant-lo de la precipitació, del desànim, dels rampells i de les seves conseqüències; la **moderació**, capítol amb moltes d'observacions plenes d'agudeses i de consells molt pràctics.

La setena virtut, la **mansuetud**, ocupa quasi la tercera part del volum. La mateixa inspirà al Germà Superior unes reflexions d'una grandíssima riquesa psicològica i d'una veritat sempre actual. La pedagogia contemporània, tan donada a la indulgència i al desenvolupament de la iniciativa del nen, no ha trobat res més digne i més respectuós amb la personalitat de l'alumne.

El Germà Agathon no tem d'enunciar com un axioma de la educació que l'amor es compra amb amor, que el mestre ha d'assumir vers els seus alumnes sentiments de pare. "*Per tant, farà recurs a la lloança, amb mesura i oportunitat, doncs de tots els motius apropiats per a commoure una ànima raonable, no existeix cap més poderós que l'honor i la vergonya*". Condemna els mestres que tendeixen a ser durs, que ordenen el que està fora de l'abast dels alumnes, que castiguen amb excessiva severitat, que manen amb altivesa o quan els alumnes estan mal disposats i incapaços d'aprofitar de la reflexió, que no distingeixen la gravetat de les faltes, que no escolten les excuses dels alumnes i es neguen sempre a perdonar, inclús les faltes degudes a la lleugeresa, a l'oblit, etc.

L'estudi de la mansuetud proporciona al mestre l'ocasió de definir l'autoritat: "*L'ascendent que inspira el respecte i la submissió*", i els mitjans per establir-la. El paràgraf sobre l'autoritat troba el seu complement natural en el de la correcció, que exigeix tres condicions per a ser saludable per al qui la rep; ha de ser **voluntària, respectuosa i silenciosa**. Cal pensar que aquest capítol, que acaba amb l'enumeració dels defectes contraris a la mansuetud, demostra un perfecte coneixement del cor del nen.

A continuació apareix el **zel**, que procura la glòria de Déu amb gran afecte; la **vigilància**, "*que prevé el mal en lloc de castigar-lo i no és ni inquieta, ni desconfiada, ni enutjosa*". L'estudi acaba amb dues virtuts que semblen naturals en l'educador religiós: la **pietat** i la **generositat**, dues virtuts estimulades constantment per dues idees clau: la glòria de Déu i la salvació dels alumnes.

El llibret segueix essent un tresor per a l'educador cristià. L'anàlisi succinta que precedeix permet de sospitar llurs riqueses. Això explica la vintena d'edicions només durant el segle XIX, així com un gran nombre de traduccions que es succeeixen fins als nostres dies. Els mestres laics inclús l'adoptaren de vegades, com a Bèlgica, amb el títol *El mestre perfecte o les Dotze Virtuts d'un Bon Mestre* (Liège, 1829 y 1842).

Un Gran Mestre de la Universitat Francesa declarava que, "*per aconseguir una gran fama, no demanaria altre títol més que ser l'autor de les Dotze Virtuts d'un Bon Mestre*". Per la seva part, Ferdinand Buisson, home polític francès, gens sospitós de clericalisme, en el seu *Diccionari de Pedagogia* cita aquesta expressió d'un membre de la Universitat: "*Aquest volum és potser el més sensat i més commovedor que s'ha escrit després de la Imitació de Jesucrist. En ell, les més fines observacions són presentades amb un estil amb tal senzillesa que li fa ressaltar el mèrit*" (Buisson, 1887, p. 29).

« LOS DEBERES DE UN CRISTIANO »

UN TÍTULO CON MENSAJE

G. Mariano Fernández Magaz

LES DEVOIRS
D'UN CHRÉTIEN
ENVERS DIEU,
ET
LES MOYENS
DE POUVOIR
BIEN S'EN ACQUITER.
DIVISÉ EN DEUX PARTIES.

A PARIS,
Chez ANTOINE CHRESTIEN,
Imprimeur Juré-Libraire de l'Université,
Pont Saint Michel.
M. DCCIII.
Avec Approbation & Privilège du Roy.

Con la anuencia del Gmà. Jaume Pujol, iniciaré una serie de artículos sobre una obra fundamental y de vanguardia, en los escritos de La Salle: **Los Deberes de un cristiano para con Dios...**, por texto seguido.

Conde de Agen, dirigidos a los sacerdotes y a los fieles de la Diócesis, París, 1677.

El tratado de La Salle

Damos a continuación el título completo del catecismo de La Salle, e intentaremos, respondiendo al encabezamiento de estas líneas, desentrañar su **mensaje**. Para ello, nos detendremos en cada término del título. *Los deberes de un cristiano para con Dios y los medios para poder cumplir bien con ellos, divididos en dos partes.*

• Los Deberes.

Paul Hazard, en su obra "El pensamiento europeo del siglo XVII", afirma que los hombres de ese siglo gustan de la jerarquía, la disciplina, el orden que la autoridad se encarga de asegurar; de los dogmas que regulan el pensamiento... Por eso califica el siglo XVII como el siglo de los **deberes**; en contraposición, apellida al siglo XVIII el de los **derechos**.

Efectivamente, en la literatura catequística abundan los tratados encabezados por el término **deberes**. He aquí algunos:

Epítome de los principales deberes del cristiano, impreso por orden de Mgr. el Obispo de Lectoure.

Los deberes de la Confesión, divididos en cuatro partes. Los principales deberes del cristiano; para uso de las Misiones. París 1669.

Los deberes del cristiano, de Claude Joly.

Los deberes del cristiano, de Le Coreur.

Ya desde antiguo, el nombre de las personas y los títulos de los libros han sido significativos: en aquéllos, compendian su misión; por ejemplo, Abraham, padre de los creyentes; Jesús, Salvador. En los libros, cifran su contenido.

En tiempos de La Salle, abundan las obras literarias con títulos largos, que informan a los lectores de las fuentes, los destinatarios, el contenido, el autor, etc. de los mismos. Citamos a guisa de ejemplo:

Nuevo catecismo, compuesto para la juventud de la Diócesis de Besanzón, dividido en cuatro partes: lo que hay que creer, hacer, recibir y pedir. Por mandato de Mons. Antonio Pedro de Grammont. Besanzón, 1687.

Instrucciones dogmáticas y morales para recibir santamente la Primera Comunión. Tratado útil no sólo para los jóvenes, sino también para personas de más edad, que ya la han recibido. 1690.

Resulta interesante en esta ocasión, por tratarse de una de las fuentes de los Deberes 1 (D. 1), el catecismo de Claude Joly:

Los deberes del cristiano, compuestos en forma de catecismo, por e! Ilustrísimo y Reverendísimo Claude Joly, Obispo y

La brevedad no nos permite examinar el significado del concepto **deberes** en cada tratado de la época de La Salle; podemos afirmar, con todo, que, en general, se ajusta al pensamiento expuesto por Paul Hazard; es decir, **obligación** que viene desde fuera; algo que se **impone**.

La comparación de La Salle con sus fuentes directas, Joly y Le Coreur, nos permite precisar la riqueza del concepto **deberes** en los tratados catequísticos del Remense .

CLAUDE JOLY

- ¿Cuántos son los **deberes** del cristiano?
- ¿Son cinco: conocer, hacer, evitar, recibir y pedir.
- ¿Qué es lo que el cristiano está **obligado a creer**?

Repite la pregunta para cada

deber.

LE COREUR

- ¿A qué está obligado principalmente el cristiano por la **doctrina** de Jesucristo?
- Está obligado a creer en los **misterios** de la fe; a esperar la **vida eterna**, a cumplir los Mandamientos de Dios.

LA SALLE

- ¿Cuántos **deberes** tiene el cristiano **para con Dios**?
- Tiene **dos**.
- ¿Cuáles son?
- Conocer y amar a Dios.
- ¿Puede dispensarse el cristianismo de estos dos **deberes**?
- No, no puede dispensarse **jamás**, si quiere vivir como **verdadero cristiano y ser grato a Dios**.

El somero análisis de los textos nos permite observar:

1. Las fuentes diversifican y multiplican el objeto de los **deberes**.
2. Las fuentes señalan para los **deberes** contenidos no trascendentes: **doctrina, vida eterna, mandamientos**.
3. Ambas fuentes ponen el énfasis en el término **obligación**.

En cambio la obra de La Salle:

a) Cifra **todos** los **deberes** del cristiano en **sólo dos: conocer y amar a Dios**.

b) El objeto de estos **deberes** es **Dios**.

c) En La Salle los **deberes para con Dios** son immanentes, nacen de la mismidad del hombre. Dios es para el cristiano el principio de su fe y de su amor; los **deberes** suponen la libertad de los hijos, no la servidumbre del esclavo. Por eso, el cristiano no puede dispensarse **jamás** de cumplir con esos **deberes**, que nacen de su doble condición de criatura y de bautizado.

• “...de un cristiano”

Nos parece interesante señalar la novedad que La Salle introduce con el artículo **un (d'un)**. Los numerosos catecismos de la época, consultados, se refieren al **cristiano**. Los D. I concretizan, singularizan, personifican: formar a un cristiano (“**former un chrétien**”). Aquí el artículo un tiene un valor de demostrativo: éste en concreto.

La pedagogía de La Salle es personificadora. Los alumnos que llenan sus escuelas tienen su historia familiar, sus rasgos caracteriales; su comportamiento individual y social, que deben constar en la ficha de ingreso, que acompañará al alumno, durante su proceso escolar. El interés por la persona del cristiano está siempre presente en los D. 1. Son muy frecuentes las páginas en las que el lector se siente interpelado directa y personalmente.

• “...para con Dios”

Importantísima nos parece esta novedad que la obra de La Salle introduce en el título, respecto a las contemporáneas y a las fuentes, Joly y Le Coreur. La Salle establece, desde el principio, relaciones **personales** estrechas entre el **cristiano y Dios**; no entre el cristiano y los **dogmas, mandamientos**... Los D. I, en los umbrales, dejan bien claro que **todas las verdades** que debe creer el cristiano se reducen a **conocer a Dios en sí mismo** y lo que **ha realizado en la persona de Jesucristo** para salvar al hombre.

Siempre que D. I enuncien las partes y los tratados que los integran explicitarán las relaciones entre **Dios** y el **cristiano**. Estas relaciones **personales** aparecen en todas las páginas, gracias a la exposición por texto seguido, que adoptan los D.I. Otra vez la comparación con las fuentes permite notar la diferencia favorable a La Salle.

CLAUDE JOLY

*Los deberes del cristiano, primera parte.
De lo que el cristiano está obligado a creer.*

LE COREUR

*Los deberes del cristiano, primera parte.
De la fe del Símbolo de los Apóstoles.*

LASALLE

*Los deberes de un cristiano para con Dios,
que son conocerlo y amado.
Primera parte, del primer deber de un
cristiano, que es conocer a Dios.*

El anuncio de la materia en Joly y Le Coreur es genérico, impersonal; en cambio, La Salle relaciona, repetidamente, al **cristiano con Dios Padre**; así los **deberes** del cristiano no tienen como término los **dogmas o preceptos, sino a una persona**.

• “...y los medios para poder cumplir bien con ellos”

Estos medios para La Salle son la **gracia**, en su doble acepción: habitual o santificante y actual. También aquí el autor de los D. I es original y supera a las fuentes.

La Salle relaciona la **gracia** con los **Sacramentos**, no con los **Mandamientos y el pecado**, como muchos catecismos de entonces. Por ejemplo, Joly trata la **gracia** después del pecado, como **remedio** contra el mismo. Oigámoslo:

-. *¿Qué es lo que borra el pecado mortal en nuestras almas?*

- *La gracia de Dios: que nos concede el Espíritu Santo.*

-. *¿Qué es la gracia?*

- *Es un don que Dios concede a los hombres por pura bondad, para obrar su salvación.*

Le Coreur incluye el tratado de la **gracia** al principio de la segunda parte, en la que expone la Esperanza y la Oración del Señor. En el tratado de los **Sacramentos** sólo alude, brevemente, a la gracia propia de cada Sacramento, y se pregunta:

-. *¿Por qué ha instituido Jesucristo varios Sacramentos?*

-. *Para concedernos las diversas gracias de que tenemos necesidad.*

La Salle fundamenta la **gracia y su necesidad** en el cumplimiento de los **deberes para con Dios**; todo lo demás lo obtendrá el cristiano por

añadidura: "lo más importante que obtenemos en la oración es el **conocimiento y amor de Dios**, u otra gracia que nos ayuda a conseguir uno u otro" (D.I, p.427).

Ahora bien, el conocimiento y amor de Dios en los D. I son ónticos más que morales; nacen de la esencia misma del hombre: "El hombre es una criatura racional compuesta de cuerpo y alma, creada a imagen de Dios. Su primera y **principal** ocupación es **conocer y amar a Dios**, ya que únicamente **para esto está en el mundo**, y por esto ha sido creado a imagen de Dios" (D. I, p.21).

Poseer la gracia, según La Salle, es poseer a Dios mismo y un anticipo de la vida bienaventurada: "La gracia es lo que más debemos apreciar en el mundo, pues poseyéndola tenemos al mismo Dios y disfrutamos, ya desde ahora, de su **santo amor**."

El Hermano Jean Pungier corrobora el valor trascendente que la **gracia** tiene en la doctrina de La Salle: "Cuando los D. II, siguiendo a los D. I, hablan de los **medios**, no piensan, en primer término, en lo que está al **servicio del hombre**, para obtener la gracia, sino **en Dios** que, en su bondad y sabiduría, somete sus dones y su gracia a las exigencias de la naturaleza humana"...

Antes de concluir estas reflexiones sobre el **título** de los D. I, queremos llamar la atención del lector sobre un adverbio, que tiene su importancia: **buen**. En el prólogo de los D. I se da una definición del cristiano, pero a renglón seguido, se aclara: "todo lo anterior no basta para ser un **buen** cristiano"; al final de dicho prólogo, especifica: **auténtico cristiano**.

Expresiones por el tenor, **buen cristiano, auténtico cristiano**, aparecen repetidas veces, a lo largo de los D. I. La Salle es amante de las obras **bien hechas**: de que la clase funcione bien; de que los alumnos conozcan a fondo las máximas del Santo Evangelio y las materias escolares; de que vivan como cristianos auténticos... Si exige esta perfección en las acciones circunstanciales, cuánto más en las esenciales del **conocimiento y amor de Dios**, objeto del contenido de los Deberes I.

Llegados a este punto, dejamos al lector la tarea de concluir si el título de «**Los Deberes de un cristiano**», de La Salle, encierra o no un rico y revelador mensaje.

EL CURS DE FORMADORS LASAL·LIANS

María José Sánchez Machado, professora de La Salle Figueres

Aquest setembre, dotze professors de tot l'ARLEP hem iniciat el "II Curs de Formadors Lasal·lians" que tindrà una durada de tres anys (2012-2015). L'objectiu general és desenvolupar la nostra capacitat i competència per tal d'animar a d'altres persones a descobrir i actualitzar el carisma lasal·lià. En aquest procés ens implicarem com a mediadors i ens situarem dins el marc de la formació lasal·liana en el Districte ARLEP, amb el coneixement dels programes que s'estan desenvolupant en l'actualitat.

Som un grup heterogeni i això és la font de la nostra riquesa. Procedim de tots els sectors: el Lorenzo i el Teo són d'Andalusia; l'Auxi i en Luis Mari del País Basc; la Lidia i en Ricardo treballen a Madrid; en Carlos i la Rosa estan al sector València-Palma; en Marco i la Pilar formen part del sector Valladolid, i en Jordi i jo mateixa representem Catalunya.

Si bé el responsable del programa és el Germà Antonio Botana, a cada mòdul hem estat acompanyats per altres especialistes en el tema com els Germans Jon Lezámiz i José Ángel Villalabeitia i els professors Juan García Callejas, Sebastián Castro i Tomeu Martorell.

Cada trobada presencial ens ha servit per conèixer-nos millor i fiançar llaços. Els que hem viscut l'experiència

de comunitat que aporta el CEL o el CIL (en el nostre cas, la gran majoria), sabem que compartir les 24 hores apropa i enforteix un grup. És cert que hi ha diferències de caràcter, de gustos, de processos vitals, de formació professional, d'edats, d'estat civil... però hi ha un element que ens uneix i que en un principi no érem capaços d'esbrinar o no volíem posar-li nom per no resultar massa "edulcorats". Al llarg de la segona setmana de convivència el fet de parlar des de la primera persona, despullar les nostres ànimes, mostrar el que volíem ser, el que hem estat i el que som ara, ens ha ajudat a perfilar l'altre. Ens ha servit per descobrir el potencial de cadascun, les nostres habilitats, els nostres somnis i les nostres pors. La confiança que s'ha establert no es pot retornar de cap altra manera que amb més confiança. I aquesta és la clau del nostre grup.

Els continguts estan dividits en sis mòduls (dos per any escolar): *La font: Joan Baptista de La Salle. La persona i el seu carisma; L'educador lasal·lià i la seva comunitat; L'escola lasal·liana en els orígens: "escola cristiana"; L'obra educativa lasal·liana, avui: Projecte educatiu i evangelitzador; L'espiritualitat que dona sentit al projecte i "Junts i per associació", construint la nova comunitat lasal·liana.*

El primer mòdul

Un cop al mes ens hem connectat a través d'una vídeo - conferència que ens ha permès avançar en el temari i posar-nos al dia de les novetats personals, les lectures o el treball concret de cadascú. Ja que el primer mòdul girava en torn a la figura del Fundador, se'ns va demanar que, a manera de conclusió de les nostres lectures, elaboréssim un tema centrat en un aspecte que ens cridés més l'atenció tant de JBLS com de la Institució.

Els temes que els meus companys van desenvolupar tant fan referència a la creació de diversos materials il·lustrats per alumnes d'Educació Infantil, un conte per EPO, una obra de teatre pels alumnes nous d'ESO, i presentacions per Cicles Formatius, com PPTs de reflexió al voltant de la biografia del Fundador, dels primers Germans, dels trets de la personalitat i el compromís de SJBLS, el discerniment, la vitalitat del

carisma, o la figura femenina en la Institució lasal·liana des dels orígens fins l'actualitat. Aquest últim és el meu treball.

Des de petita, potser perquè a la meva família tots els nois havien anat als "Fossos" (manera popular com es coneixia a l'actual Salle Figueres), mentre que les noies anàvem a "les Franceses" o "les Escolàpies", sempre he sentit curiositat per l'únic internat masculí que hi ha hagut a la meua ciutat i vaig decidir que el meu treball tractaria sobre el paper de la dona dins la vida de Sant Joan Baptista de La Salle i les Escoles Cristianes, per

intentar trobar respostes a diferents tipus de preguntes: Com va viure Joan Baptista de La Salle la relació amb la seva mare, amb la seva àvia, germanes, Madame Maillefer, les Germanes del Nen Jesús, Sor Lluïsa de Parmènia...? De quina manera aquestes persones van incidir en la seva trajectòria vital?

I després del Concili Vaticà II (11 octubre 1962) i les noves lleis d'educació espanyoles, què va suposar l'entrada de professores i alumnes a les aules? Què van aportar a les comunitats educatives? Què continuen aportant avui quan la coeducació és un fet inqüestionable i s'està treballant en la creació de comunitats mixtes?

Paral·lelament als canvis socials, en el segle XX sorgeixen noves comunitats religioses femenines que desitgen seguir les passes de SJBL: l'Institut de las Germanes Guadalupanes (Mèxic, cap el 1944) i les Lasallian Sisters (Vietnam, 1966). És conegut el per què i el com varen sorgir ambdós projectes, però personalment m'interrogo per la motivació actual de determinades dones de voler formar part d'una congregació cristiana lasal·liana.

El meu treball està en procés. Accedir a les referències històriques ha estat més senzill gràcies a l'ajuda del Germà Pujol i del Germà Léon Lauraire. Ara em cal posar ordre a les entrevistes que per correu electrònic m'han respost Germans, Germanes Guadalupanes, professors, primeres mestres o primeres directores dels diferents sectors..., ampliar-les i treure'n conclusions. El Germà Botana m'ha concedit els tres anys de formació per seguir investigant.

El segon mòdul

L'objectiu ha estat aprendre a orientar el procés de conscienciació de la identitat de l'educador lasal·lià, així com lligar l'itinerari de l'educador amb el de la comunitat educativa, valorant-la com l'autèntica protagonista del projecte educatiu i alhora descobrir les claus per a la formació de la comunitat. La

metodologia ha estat molt variada ja que cadascú de nosaltres hem triat una forma pròpia per presentar-nos i presentar el centre.

Al començament, pensava que narraria en forma de diari el meu itinerari vocacional, però a partir d'una conversa amb el meu company de curs Jordi Llastarri vaig decidir canviar l'enfocament de la presentació. Des de fa temps m'he adonat que no puc deslligar la professora de la persona, per una simple raó i que es redueix a la **meva mirada** davant el que m'envolta. Em refereixo a que la meua mirada davant una exposició pictòrica, una pel·lícula, un llibre, un concert..., sempre està lligada al binomi **ensenyament-aprenentatge**.

Una ovella, un quars rosa, uns grams de laterita i el símbol del projecte HARA representen cronològicament el meu itinerari: el que vaig aprendre sobre els més necessitats mentre treballava a l'escola Cor de Maria de Figueres, el meu interès per la salut i les teràpies alternatives, Àfrica i tots els projectes com a voluntària amb diverses ONGs i ser educadora lasal·liana. Al costat de cada objecte hi ha una o més persones que han actuat de guia en el meu camí, a les que agraeixo el que sóc en aquests moments.

El següent pas era fer una lectura comprensiva de la nostra comunitat educativa i projectar les expectatives de “conversió” d’una comunitat educativa en “comunitat educativa lasaliana”. Dies després d’haver presentat la meua realitat al grup, a Madrid, crec fermament que si hagués de repetir la presentació, afegiria el concepte de “lectura compassiva”, perquè vull deixar enrere la sensació que de vegades he

pogut haver de compartir el centre amb “un grup de treballadors” i ser capaç d’ajudar a la motivació dels companys per tal que arribin a ser no només “professionals de l’ensenyament”, sinó també “educadors vocacionals” dins les nostres aules, tal i com descriu el Germà Antonio Botana en l’obra *Itinerario del Educador*, un dels nostres referents bibliogràfics en aquest segon mòdul.

Les lectures

Abans d’iniciar el curs, vàrem respondre un qüestionari de presentació en el que se’ns demanava si volíem ampliar els nostres coneixements en temes tan diversos com la Cristologia, l’Espiritualitat, la Pedagogia, la Moral social, l’Eclesiologia o la Catequesi.

Les lectures que el G. Botana i altres tutors han aconsellat responen a la curiositat o afany de coneixement de tots nosaltres. Personalment, vaig decantar-me per la Cristologia i més endavant he demanat ampliar les meves lectures al voltant dels sagraments. L’avantatge d’utilitzar el Dropbox com a “eina calaix” on dipositem els recursos, ens ha facilitat l’accés a molts autors i obres. Tanmateix, un company es va oferir a passar-nos el temari de

la seva diplomatura en Ciències Religioses, la qual cosa ens resulta molt útil per aprofundir, sintetitzar o aclarir qüestions diverses. D’aquest darrer quadrimestre destaco la lectura *Matar a nuestros dioses* de José María Mardones.

Conclusió

Porto vint-i-cinc anys en l’ensenyament i he fet molts cursos de formació triats per mi o proposats per l’escola, tant per ampliar el currículum, com per conèixer altres vies professionals. Si bé no tots han estat profitosos, sempre he valorat positivament el fet de formar-me, ja que l’objectiu principal de la meua vida és créixer i aquest curs m’ho està oferint.

Gràcies a tots els que han confiat en mi.

El liderazgo en la Vida Religiosa

Extracto de la 81ª Asamblea de la Unión de Superiores Generales (USG)

Roma 22 a 25 de mayo 2013

EL COMPROMISO DEL SERVICIO DE LA AUTORIDAD

El Hno. Álvaro Rodríguez Echeverría, costarricense, Superior General de los Hermanos de las Escuelas Cristianas,

nos habló del modelo de autoridad-obediencia que tienen: un modelo horizontal, centrado en la fraternidad, donde autoridad y obediencia buscan juntos descubrir y cumplir la voluntad de Dios. Para el Hno. Álvaro, escuchar a los hermanos jóvenes ha sido una mediación fundamental en el ejercicio de su ministerio; otra mediación ha sido el estar cerca y correr la suerte de los pobres e indefensos.

Sintetizó su experiencia romana en tres afirmaciones:

- La persona por encima de las estructuras.
- Apertura a la realidad. La lectura de los signos de los tiempos es una mediación fundamental para descubrir la voluntad de Dios.
- Asociación con los seglares; compartir el carisma y la misión.

Concluyó su participación confiándonos algunos momentos en los que tiene que vivir la difícil autoridad.

El P. Benoît Grière, francés, Superior General de los Agustinos Asuncionistas, expuso que para San Agustín, la autoridad es un servicio, y éste lleva un peso. Y que la obediencia, para ese santo, más que un acto de fe, era un acto de amor. El P. Benoît percibe cuatro problemáticas fundamentales:

- La falta de líderes y formadores.
- La necesidad de sanar las heridas de la persona.
- El individualismo y la desconfianza con relación a la autoridad.
- La discusión, como cultura.

Ante esto, nos propuso algunas estrategias:

- Promover una autoridad firme y al mismo tiempo comprensiva.
- Una praxis del Espíritu, que consiste en creer que un hermano es capaz de ir más allá de lo que sus cualidades personales permiten entrever.
- Dar tiempo a la escucha y al encuentro; permitir que el religioso exprese sus deseos y temores.
- Favorecer la personalización, gracias a la vivencia del voto de obediencia; luchar contra el concepto de obediencia basado en el autoritarismo y la sumisión.
- Contribuir a cambiar nuestras representaciones de Dios.
- Realizar el servicio de la decisión; ser firme y resuelto.

Concluyó citando a San Agustín, que decía que el superior tratará de ganarse el afecto de los hermanos, más que suscitar su temor.

Fray Mauro Jöhri, suizo, Ministro General de los Franciscanos Capuchinos, tomando unas palabras de la Regla de San Francisco, sintetizó así su misión: servir a los hermanos, visitarlos, amonestarlos y corregirlos. Su elección como Ministro General la entendió como ser jefe de la cordada. Luego, comprendió que, dentro de la Orden, cada Provincia es una cordada diferente que camina hacia la cumbre por distinta vertiente y a ritmo diferente. A él le toca hacer que cada cordada tenga clara la meta, prestar atención al jefe de la cordada (Provincial) y estimular a los hermanos a que sigan avanzando. Su deseo es entregarse, sin echarse nunca para atrás y, al mismo tiempo, abandonarse a la guía del Espíritu Santo, que –como consideraba San Francisco- es el verdadero Ministro General de la Orden.

El P. Heinz Kulüke, alemán, Superior General de la Sociedad del Verbo Divino, nos presentó algunos de los principales problemas en el ejercicio de la autoridad: el individualismo; superiores que se vuelven autoritarios, poco comprometidos o indiferentes; otros que evitan tomar decisiones...

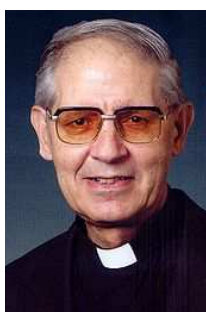

Posteriormente nos compartió algunas estrategias que han resultado ser efectivas:

- El liderazgo del diálogo y la participación.
- Mejorar la comunicación a través del diálogo.
- La preparación de líderes, a través de talleres para los nuevos Provinciales.
- El proceso de elección, caracterizado por la oración y el discernimiento, para superar las lealtades étnicas o las afinidades nacionales.
- Pasar de una ética de la obediencia, a una ética de la responsabilidad; el liderazgo del ejemplo, al estilo Gandhi.
- Compasión, amor, ayuda, paciencia y prudencia para los hermanos que salen de la comunidad.

MENSAJE FINAL

Para terminar la Asamblea, el **P. Adolfo Nicolás, español, Superior General de la Compañía de Jesús**, nos dio un mensaje que estructuró en ocho puntos.

1. La crisis es el estado normal de la vida consagrada, pues tanto el Evangelio como el servicio a los demás, en especial a los pobres, nos confrontan, nos desinstalan, nos meten en crisis.
2. La tensión entre carisma e institución es congénita. Por eso se requiere acercamiento, diálogo y voluntad de entendimiento en ambas partes.
3. En el Vaticano II, el Dios de la historia ya nos dio muchas respuestas para las actuales preguntas que en la Iglesia nos hacemos y que el mundo nos hace. La crisis es la gran oportunidad para ir a lo esencial, es el tiempo de la creatividad.
4. Los cambios culturales han afectado el modo como hoy debemos realizar el servicio de la autoridad. La vida religiosa puede y debe ser un ejemplo para la sociedad de cómo elegir a sus líderes y de cómo ejercer la autoridad.
5. El pastor -como dijo el papa Francisco- debe oler a oveja, pero también debe oler a biblioteca, pues sólo una reflexión constante y profunda le permitirá visualizar el futuro y lo capacitará para abrir caminos para alcanzarlo. Es necesario estudiar qué tipo de ejercicio de autoridad y qué tipo de obediencia es más evangélico.
6. Más que crisis de obediencia hay crisis de liderazgo: algunos se resisten a aceptar ese ministerio; otros no saben ejercerlo evangélicamente.
7. Somos la generación del discernimiento. Por eso, es fundamental saber cómo hacer discernimiento, sobre qué discernir y cómo formar una verdadera comunidad-en-discernimiento.
8. La vida religiosa tiene futuro. Tenemos una visión que nos llena de esperanza y nos mueve a caminar.

Concluimos nuestro encuentro pidiendo al Espíritu Santo abundantes gracias para quienes tenemos la trascendente misión de ejercer el liderazgo.

En busca de la identidad perdida

Radiografía de una Vida Religiosa mística y profética para hoy

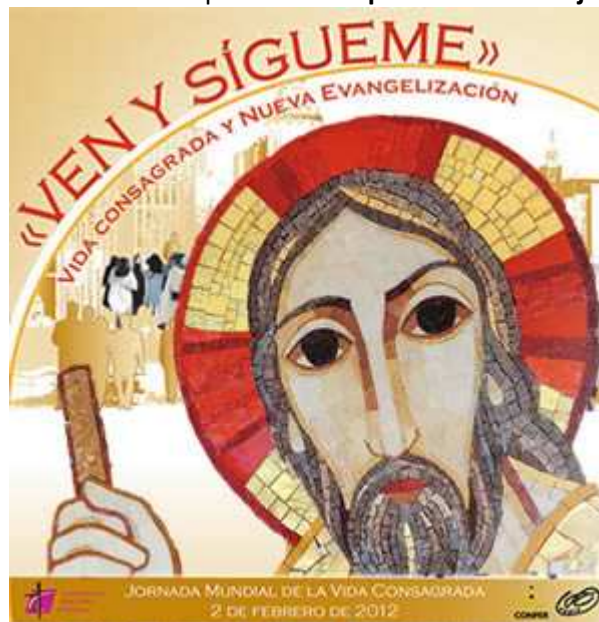
José M. Guerrero, SJ

Extracto de VIDA NUEVA n. 2845 – 3 mayo 2013

Las palabras de Juan Pablo II en *Vita Consecrata* (VC) suenan a elogio y a desafío. La historia de la Vida Religiosa está llena de páginas heroicas que escribieron nuestros antepasados. **No podemos ser “hijos pigmeos de padres gigantes”**, decía un joven religioso interpelado por la película *La Misión*. Pero esta audacia e intrepidez no se agotó.

A lo largo del tiempo, muchos hombres y mujeres de a pie se sintieron apenados al descubrir que **sus institutos y comunidades se habían oscurecido** y que eran incapaces de transmitir y contagiar los valores del Reino, esos que ellos simbolizaban en lenguaje inteligible y vivenciable. La iniciativa no era de ellos, que se sentían hombres y mujeres débiles, sino del Espíritu que los arrastraba, en fidelidad creativa a sus fundadores y fundadoras y a su tiempo, a recrear respuestas nuevas a desafíos nuevos.

Piensan algunos y algunas que hoy la Vida Religiosa tiene mucho más de museo que de tienda de campaña, **que la sal se ha vuelto insípida**, y que la levadura de la Vida Religiosa ha perdido hoy su fuerza evangélica para transformar el corazón y las estructuras de la humanidad. No cabe duda de que, a veces, e incluso con alguna frecuencia:

Duele

- Descubrir una Vida Religiosa **encorvada sobre sí misma**, más preocupada de su supervivencia que de extender el Reino de Dios.
- Que se muestre atenazada más por el **miedo a ser pocos** que por el **miedo a ser significativos**.
- Que haya personas que se interesan más por vivir una Vida Religiosa **“puerto seguro de naufragos”**, que por lanzarse al mar abierto; no buscando seguridades, sino atreviéndose a correr el riesgo de echar las redes mar adentro.

Preocupa

- Que tengamos **miedo al Espíritu**, que es siempre creativo, libre, rompedor de moldes, y que queramos encerrarlo en normas, determinaciones, costumbres, para domesticarlo.
- Que **nuestro profetismo sea débil**, y el temor al riesgo, en cambio, sea tan fuerte.
- Ese cierto **anacronismo** que, a veces, arrastramos rutinariamente.
- El **consumismo** y la instalación que se nos cuela por las rendijas de nuestras casas religiosas con el peligro de mundanizarnos.
- El **pesimismo** que, a veces, reflejan nuestras vidas, como fruto de una anemia espiritual preocupante.
- El descubrir a religiosos y religiosas desmotivados, que **se aburren** de su condición de consagrados.
- Que nos esforcemos más por ser **excelentes profesionales** que por ser “testigos” del Dios de la Vida que genera pasión, esperanza y alegría.

Y podríamos seguir así...

Ni nostálgicos ni aventureros

Ni a la Vida Religiosa ni a la Iglesia les está permitido anquilosarse, inmovilizarse, vivir de espaldas al mundo en que les ha tocado servir. La historia es elocuente. Cuando surge un cambio histórico de paradigmas, aparecen procesos históricos de refundación.

A cada etapa crítica de la historia, en la que el hombre cambia de manera de entenderse a sí mismo y de entender sus relaciones con el grupo y con lo trascendente, ha correspondido **una nueva forma de Vida Religiosa** que fuera significativa para ese hombre nuevo.

Vivimos tiempos desconcertantes de incertidumbre y de esperanza. Nos hemos adentrado a pasos agigantados en un tiempo nuevo confuso y, al mismo tiempo, apasionante. "Vivimos **cambios culturales inesperados**; vemos cómo procesos sociales y culturales radicales cambian el mundo y asistimos al nacimiento de culturas y subculturas, de símbolos y estilos de vida nuevos" (H. Schaluck).

Esto interpela a la Vida Religiosa, la cuestiona y la impulsa a buscar **una "figura histórica" más significativa para el hombre de hoy**. En este momento histórico, una **tentación** es aferrarse al pasado, añorando nostálgicamente algo que nunca volverá, lo cual lleva a una inevitable decadencia, porque la Vida Religiosa o es actual o no es significativa.

La **otra tentación** no es menos perniciosa, y es subirse a la primera novedad que aparezca en el horizonte, sin discernir con madurez evangélica si nos impulsa en la dirección del Espíritu, que "sopla donde quiere y oyes su voz, pero no sabes de dónde viene ni a dónde va" (Jn 3, 8).

ALGO NUEVO ESTÁ NACIENDO: Crisis de revitalización

La Vida religiosa tiene futuro, pero en la medida que sea *testimonial y significativa* y nos abramos a los cambios culturales, sociales, tecnológicos, y con fidelidad creativa seamos capaces de descubrir las raíces de nuestros carismas y replantearlas en el humus nuevo de nuestros tiempos.

Desde hace tiempo, algo nuevo esta naciendo entre nosotros, al compás de otras realidades que mueren, obsoletas tradiciones y estilos, instituciones mortecinas. "Nos afecta la agonía de lo que muere y la confianza en lo que nace". Aunque no acabamos de ver claro aquello que el Espíritu está haciendo nacer en la Vida Consagrada, sin embargo, ya identificamos algunos brotes de novedad".

Que la Vida Religiosa esté en crisis, nadie lo discute, pero para muchos y muchas de nosotros es una **crisis de revitalización**. Se ha iniciado, hace ya algún tiempo, un proceso de re-creación, de fidelidad creativa, de discernimiento en fraternidad para descubrir por dónde parece soplar el Espíritu y poder así reconducir la ruta correcta por la que quiere llevamos. Queremos vivir con radicalidad y coherencia **la dimensión mística y profética de nuestra Vida Religiosa**. Esto no significa que inventemos una Vida Religiosa nueva (no ha empezado con nosotros). El pasado tuvo su grandeza y ahí están tantos santos para atestiguarlo", pero vivimos nuevos tiempos, que nos exigen no repetir el pasado, sino mirar al futuro y responder a los desafíos que se nos plantean hoy. Y ya vemos que está surgiendo algo nuevo.

Estamos convencidos de que este Don del Espíritu continuará vivo en la Iglesia, pero nos exigirá vivirlo con radicalidad y sin protagonismos, en comunión y complementariedad, no en solitario, en apertura y disponibilidad, sin miedos y rigideces y, sobre todo, muy atentos al Espíritu que "sopla donde quiere y oyes su voz, pero no sabes de dónde viene ni a dónde va" (Jn 3, 8).

El futuro de la Vida Religiosa, por tanto, está en las manos de Dios, pero también depende, en gran medida, de la capacidad que tengamos de renovarla, recrearla, refundarla.

La pregunta que nos surge ahora es: **¿por qué pistas tirar en este proceso para recrear un Vida Religiosa que dé razón de su esperanza y sea un aporte de humanización, de futuro y de alegría?**

FAMOLENCES D'UNA VIDA COMUNITÀRIA I FARTS D'UNA VIDA EN COMÚ

José M. Guerrero, SJ

1. Fogar o hotel?

En el Congrés Internacional de Vida Religiosa (Roma, 2004), hi hagué un grup de religiosos joves invitats. Van fer tres breus intervencions amb una mateixa tònica: *“Tenim set de vida comunitària, com expressió de relacions càlides i fraterne i com lloc per a compartir la fe i els nostres carismes, és a dir, el que som, el que sentim i el que somiem”*. Un d'ells comentava amb un to decebut que estan **«farts de vida en comú, però famolencs de vida comunitària»**.

No acaben d'entendre perquè hi ha tants religiosos i religioses que viuen sols tot hi estar junts. No compartir la nostra fe ni la nostra raó de ser i de treballar, el que pensem, el que sentim i projectem es, simplement, un sense sentit i una frustració. Voldrien que les comunitats fossin un fogar i no un hotel. Com molts de nosaltres, estaven convençuts de que una comunitat és “molt més que compartir un mateix sostre, una mateixa taula i un mateix reglament... No som voluntaris d'una mateixa organització ni hostes més o menys contribuents d'una casa” (Carta del P. Hans Kolvenback a la Companyia de Jesús, sent encara Superior General).

Tots famegem comunitats que siguin com aquests espais verds a les ciutats, on es respira aire de Déu i d'humanitat: llocs de trobada i d'amistat, d'acolliment i de recolzament, de perdó, de serenor i de festa. Necessitem comunitats que siguin, al mateix temps, espais on es respiri franquesa, lleialtat, transparència, ajuda fraterna, comprensió i alegria. Enyorem comunitats càlides i acollidores amb molt **gust de fogar**, i la paraula fogar evoca ràpidament un clima de familiaritat, naturalitat, on regna la confiança, la comunicació, la llibertat interior, la intimitat i el compartir joiós. El **fogar**, a diferència d'un niu protector i egoista, projecta cap a fora i comparteix amb d'altres persones el millor que viu en el seu interior. Necessitem el **fogar** per a créixer vitalment, per a realitzar-nos com a persones, per a ser feliços. Les nostres comunitats ens han de fer gaudir més que no pas sofrir.

La meua convicció profunda és que si la Vida Religiosa té avui una oportunitat i un rol a exercir és el de crear arreu, suscitar, animar i sostenir **fogars de vida autènticament fraterna** que irradiïn als altres l'amistat, l'estímul, el recolzament, la pau i la reconciliació. Fa pena veure tantes multituds de gent solitària, presa de llurs ocupacions i aclaparaments, i això fa que visquin tancades en elles mateixes.

2. Creadors de fraternitat, desvetlladors d'esperança

Si la Vida Religiosa és la *matriu* de la que neixen i arriben a la plenitud homes i dones alliberats de si mateixos, del seu tancament, dels seus egoismes i dels seus desànim, del que reté a l'home i a la dona en llurs esclavatges, unificats i serès, joiosos en espera del futur, germans de tots, iquina interpel·lació per a tots els que vivint, de vegades, junts i se senten, no obstant, sols!

En un món tan esquinçat i agressiu, cada vegada més fragmentat per ètnies, ideologies, religions..., que se li han mort les il·lusions de fraternitat afectiva i efectiva i esdevé incapaç de somiar utopies, no serien els religiosos i religioses, com un agulló inquietant vers un futur més solidari i frater, creadors de fraternitat i desvetlladors d'esperança? Una Vida Religiosa fraterna viscuda en radicalitat esdevé una denúncia profètica contra una societat individualista i ambiciosa, que margina grans masses de desposseïts, i una invitació profètica a la justícia i a la reconciliació.

2. L'encant de viure units en la diversitat

Sense pretendre fer una llarga i exhaustiva reflexió sobre la comunitat, sí voldria fer unes pinzellades que suggereixin **la comunitat que somiem** i les seves dimensions mística i profètica:

- Haurà de passar de ser una comunitat de vida en comú a una **comunitat de vida**, rica en relacions personals d'acollida, respecte i valoració de l'altre, del diferent; de diàleg i discerniment, en llibertat responsable, en la preocupació per l'altre; en la que, més que la presència física, el que compte és la compenetració d'esperit i la unió de cors.
- S'haurà de passar d'estructures que infantilitzen a recolzaments que formen en la **llibertat**. No ha estat rar que, amb bona voluntat, s'hagin multiplicat els recolzaments estructurals que han forjat persones infantilitzades, sense creativitat ni imaginació, més fidels

executores d'ordres que discernidores des de la pròpia responsabilitat i el seu lleial saber i entendre, per a viure la missió que se'ls confià. No s'ajuda a créixer en maduresa i en responsabilitat coaccionant, sinó promocionant. No hi ha encara comunitats excessivament reglamentades, que impedeixen caminar amb amplitud i llibertat vers exigències d'una vida comunitària seductora per a una fraternitat com promesa en la missió, sempre disponible i joiosa?

- És necessari passar d'una uniformitat impossible a la **unitat en la diversitat**. Tota comunitat cristiana i religiosa és una pàl·lida imatge trinitària, i la comunitat trinitària es fa en la diferència i no en la uniformitat: cada persona divina és diferent i actua diferentment. La unitat en la Santíssima Trinitat està feta d'oposicions i diferències entre les tres persones distintes, compartides en l'amor. Què significa doncs aquest cert afany per anivellar les persones?
- Cal passar de la trinxera fortificada al camp obert, on es lluita pel Regne. Una comunitat introvertida és una comunitat neurotitzada. La millor manera de desdramatitzar els petits conflictes i problemes de l'interior de les nostres comunitats és submergir-se en les tragèdies que viuen els nostres germans. Les nostres comunitats viurien més airejades i sanes si obrissin les seves portes i finestres al món, baixessin al carrer i s'interessin per les caravanes dels homes i dones, i escoltessin amb el cor el que sofreixen, lluiten i estimen. El nostre lloc no és la rereguarda còmoda, on no hi ha risc, sinó la **línia de foc** on es lluita per la justícia, la solidaritat i la pau.

4. Maduresa humana i espiritual dels religiosos i religioses

Tot això suposa un tema de qualitat, és a dir, de maduresa humana i espiritual en els religiosos i religioses. S'ha d'aprendre a madurar profundament les pròpies experiències humanes: trobar la pau i la reconciliació amb si mateix, assumir la pròpia història personal amb pau. Una dimensió molt especial d'aquesta maduresa personal té relació amb la **maduresa afectiva**: capacitat de donar i rebre afecte, d'obertura i intimitat, de gratuïtat i generositat, de serenor per afrontar la vida, de domini de les pròpies pulsions corporals i de la pròpia sensualitat, configuració de la pròpia identitat sexual, de la plena integració de les dimensions masculines i femenines (la problemàtica del gènere), etc. Això aguditza la consciència de la pròpia petitesa i debilitat: és un saber-nos essencialment fràgils. Igualment, és indispensable, al propi temps la maduració espiritual. Trobar-se amb el Déu creador que batega en el fons de cada un de nosaltres i que és vertaderament el nostre únic Senyor.

ENS CAL EXCAVAR EL FUTUR!

Divorci entre el present i el futur?

“Els qui viuen en Crist són una creació nova” (2 Cor 5,17)....

G. Jaume Pujol i Bardolet

De sobte, un dia, en despertar-me al matí, em vingué una idea impertinent... Hi ha divorci entre el present i el futur? O bé, fem un present capaç d'il·luminar el futur? Per una banda cal «assegurar el present» i per altra cal «construir el futur». Els dos aspectes –present i futur– són necessaris i imprescindibles. El camí vers el futur es fa caminant des del present. Ni el futur és alternativa del present, ni viceversa.

De vegades podem pensar o diem: “aquest present sembla no té futur... I hem d'anar cap el futur”. Cert. No n'hi ha prou de buscar noves estructures que són de l'ordre del «fer». L'Institut es fundà des d'un «carisma» que connota «fer» una manera de «ser»... Així ho visqueren el Fundador, els primers Germans i s'ha viscut en el passat. El que ha fet arribar l'Institut fins avui ha estat el sentit de «consagració total a Déu per a la missió». Les estructures de la missió han anat canviant, però el motor de consagració viscuda en associació és i ha de ser el mateix.

En les nostres reunions, les intervencions sobre el present solen ser molt animades, però les intervencions per excavar el futur sovint es veuen sumides en actituds de silenci àdhuc profund, com si un cert pudor impedís continuar la reflexió. Potser perquè són com prometedores. El futur s'excava a través de presents successius viscuts des del carisma lasal·lià, que es fonamenta en l'Evangelí, com a primera i principal Regla. Construir el futur és caminar des de Crist i des del convenciment que “els qui viuen en Crist són una creació nova” (2 Cor 5,17) i desconeguda. Podem construir el futur sobre «roca» o sobre «sorra»...

Hi ha una manera de viure el present que tanca les portes al futur... Quan estem només centrats en assegurar el present podríem quedar asfixiats...i sense possibilitat de futur. Ni tancar-nos en el present, ni fugir cap el futur, sinó «viure un present que permeti excavar el futur». L'obsessió per assegurar el present ens podria produir asfíxia institucional i personal. No pot faltar la volada de l'Esperit i del carisma.

Una al·legoria: La magnòlia de Bonanova. Sabem que vers els anys 1940, aquesta més que centenària magnòlia estava agonitzant. La solució no fou decorar les aparences, sinó «anar a les arrels de la seva situació». Les aparences van anar canviant en la mesura que es van sanejar les arrels procurant-lis els adobs necessaris. I avui tots gaudim de la magnificència d'aquesta magnòlia. Aquesta magnòlia va revivre des del seus successius presents amb la intervenció dels mitjans, fruit d'una reflexió entre entesos.

Però, cal concretar. Ens podem demanar com està oberts i receptius al futur. Sabem, per la fe, que Déu dirigeix la història... Déu suscità a Sant Joan B. de La Salle la fundació de l'Institut. La Regla ens diu que “l'Esperit es manifesta en la comunitat, a través d'una recerca atenta a les crides del món i de l'Església. Hi ha de ser escoltat el parer de tots, perquè en cada Germà parla i actua l'Esperit” (R. 37). Apa, doncs, cal que tots donem el nostre parer per via de discerniment. Per tant, és a partir de la mútua “comunicació dels diferents «esperits» de cadascú que trobem l'«Esperit» que ho renova tot”. Per tant, en les nostres reunions, *tot assegurant el present hem d'anar construint el futur*. Això costa!

De vegades, sinó freqüentment en les nostres reunions parlem d'accions i de dificultats a resoldre, immediates... Sembla com si no tinguéssim temps per reflexionar i buscar la voluntat de Déu, d'unir-nos tots a l'Esperit Sant... Potser no som prou oberts per comunicar les nostres opinions... Com en el cas de la magnòlia, hem de buscar les causes de la nostra situació de present i les solucions per perpetuar-nos vers el futur. Com que Déu dirigeix la història, el resultat de la construcció de futur li pertany. El futur es construeix amb la successió de presents capaços de construir el futur. **Per excavar el futur (VC 110) cal viure amb passió el present (NMI 1).**

Oda a la Finca de Cambrils

G. Mariano Fernández Magaz

Finca de Cambrils, con las graves notas
de triste elegía, ayer te cantaba.
Hoy quiero loarte de siglos pasados
con sonos y acordes de liras y arpas.

Cambiaste tablares por abierto campo,
frutos de estación por el de la añada,
los colores vivos, colores variados
por el uniforme color verde plata.

De tu larga historia, de tu rendimiento
siglos y milenios y hombres nos hablan.
Han sido tus frutos siempre celebrados,
origen de vida, vigor y esperanza.

En ti, viejo olivo, los pueblos antiguos
la paz y victoria vieron reflejadas.
Sus lindas mujeres, su fertilidad
a tu grata sombra creían lograda.

A templos ilustres luminarias diste
con la luz perenne de tu viva llama.
Siempre compañera de Jesús ha sido,
cabe su sagrario, la luz de tu lámpara.

Razones tenían fenicios y griegos
de considerarte por planta sagrada
y formar coronas para sus atletas,
justos vencedores en las Olimpiadas.

De tu duro tronco de fácil pulido
salieron sagrarios, esbeltas estatuas,
cetros para reyes, arcas de caudales
flechas voladoras y las duras lanzas.

Hasta aquí los cambios, finca de Cambrils.
Se anuncia el futuro, se asoma el mañana,
guardando tu esencia y tus tradiciones,
en ti quiero ver perenne fontana.

Los cinco sentidos de quien te contempla
placer grato gozan en las temporadas
de ritmos vitales, de tu madurez
y recolección hasta la almazara.

En vésperos lenes y en amaneceres,
recorro tus sendas con tranquila calma.
Me vas penetrando con tu pura esencia
y tus largas filas, al fondo del alma.

En días de viento, semejas un lago,
blanda marejada de olas verdiblanas,
que mueven, suaves, tus brazos y testas,
cual leves barquillas a la mar lanzadas.

Yo creo el futuro, de tu fruto cierto
con que generosa serás y muy grata
a quien te cultiva y quien de ti espera
la fecundidad, propia de tu raza.

Allá por octubre, llega la cosecha:
agitar de troncos, sacudir de ramas,
llenar de aceitunas sacos y más sacos,
con celeridad, a ritmo de máquina.

Millares de niños, jóvenes y ancianos
nutrirás a diario. En el alquitara
trocarán tus frutos en bálsamos suaves
que a unos embellecen y a no pocos sanan.

Noble ejecutoria, finca de Cambrils,
tienes por tu origen y por tu mañana:
siempre de victoria, de fecundidad,
de paz y de vida serás la Sultana.

¿Qué Vida Religiosa Sí es posible?

María José Torres, Apost. C. J.
María Pilar Wirtz Molezún, ODN

"SI NO NACES DE NUEVO..." (Jn 3,3)

Es posible que en estos momentos tengamos los mismos o parecidos sentimientos que Nicodemo. Ese hombre religioso y auténtico, judío fiel, ya entradito en años, que escucha con perplejidad y resistencia las palabras de Jesús: *"es preciso nacer de nuevo"*. Y también como él nos hacemos la pregunta: *¿cómo es posible que a mis años, que comunidades tan envejecidas, con instituciones que se han hecho viejas... podamos nacer de nuevo?*

Sin embargo, algo se mueve ya en esta línea. Hay signos que indican que una figura histórica de la vida religiosa está muriendo: sentimientos de insatisfacción personal, procesos de cierre y cesión de obras, salidas de gente significativa, dificultades en el enganche generacional, reestructuración de comunidades y provincias... Y que otra nueva está aconteciendo germinal y frágilmente: ansias profundas de nueva espiritualidad, comunidades pequeñas y próximas a la gente excluida, sin protagonismo y aportando con sencillez y naturalidad lo que son. Una vida religiosa más mística, más política y más humana, más vecina y más ciudadana, más ágil y flexible, comunidades con poca estructura, abiertas a compartir techo, vida, organización y sentido con otros y otras, sin hacer demasiados programas, caminando al lado de la vida e intentando leer creyentemente lo que va aconteciendo.

Esta experiencia que ya estamos viviendo nos confirma que el *"nacer de nuevo"* está sometido a la lentitud de todo crecimiento en lo real. Nacer de nuevo no es una gracia que hemos de pedir a Dios como si de Él dependiese, no es un acto esforzado de buena voluntad, no basta con tener buenas ideas, ni con el entusiasmo y los buenos deseos que surgen de una experiencia de Ejercicios...

Para nacer de nuevo necesitamos resistir la lentitud humilde de todo proceso de crecimiento humano. Buscar activamente, arriesgar, corregir la marcha si es preciso, interaccionar con otros y otras y, al mismo tiempo, permanecer a la escucha *"sintiendo y gustando intensamente"* la vida, y en ella al Dios de la Vida. Acogiendo y dejando que su impulso creador vaya generando en nosotros nuevos *"hábitos del corazón"*: una nueva manera de pensar, de sentir, de hacer, de querer... al estilo de Jesús de Nazaret.

Señalamos algunos procesos personales y grupales que pueden ser generadores de *"novedad"* en la vida religiosa de este momento:

a) **Desencadenar procesos que nos ayuden a recrear y a ahondar nuestra espiritualidad**

- ✓ Promoviendo una formación teológica-espiritual seria, continua y actualizada que vaya fundamentando y dando respuesta a las preguntas hondas de la propia existencia y a los profundos cambios de nuestro tiempo.
- ✓ Potenciando experiencias fuertes y prolongadas de búsqueda: tiempos intensos de retiro, de Ejercicios, de encuentro con realidades de exclusión, talleres de espiritualidad, itinerarios de renovación, experiencias inter-religiosas, análisis de la realidad desde una perspectiva creyente.
- ✓ Animando el acompañamiento espiritual-integral como camino de maduración humana y creyente, desde la mutua ayuda entre todos. Ofrecer medios de formación para capacitarnos cada vez más en esta línea.

b) **Desencadenar procesos que nos ayuden a crecer en relaciones de reciprocidad**

- ✓ Relacionándonos desde lo que somos y no desde el rol o la tarea, y buscando generar relaciones de ida y vuelta con la gente, aprender a vivir más desprogramadamente y valorando el estar gratuito en lo informal, la fiesta, el descanso.
- ✓ Posibilitando que nuestro propio funcionamiento grupal sea una escuela de aprendizaje en la reciprocidad:

desde una organización circular y participativa, el modo de resolver los conflictos, la habilidad para llegar a consensos, la apuesta por nuevos estilos de liderazgo compartido, el acompañamiento grupal.

c) Desencadenar procesos de desplazamiento geográfico, mental y afectivo hacia periferias y fronteras

- ✓ Promoviendo búsquedas lúcidas y realistas que nos lleven a descubrir las nuevas fronteras y periferias de hoy, apoyando la inserción en ellas y cuidando la calidad de los procesos.
- ✓ Potenciando que los pobres y sus contextos sean el "lugar de vida" que nos vaya configurando en las distintas etapas de nuestra vida, incluso en el mismo proceso de envejecimiento.
- ✓ Posibilitando que nuestras comunidades, también aquellas en las que por edad, enfermedad y otras circunstancias parece menos posible, sean lugares abiertos y próximos a los pobres.

d) Desencadenar procesos que nos despierten la conciencia ciudadana y política

- ✓ Promoviendo el cambio de mentalidad: desde una conciencia todavía demasiado adormecida como si los asuntos de la polis, lo común, lo público, lo de todos, no fueran también cosa nuestra, hacia una conciencia crítica, practicando el análisis de la realidad como herramienta cotidiana.
- ✓ Fomentando la cultura de la participación y los valores democráticos, involucrándonos cada vez más en los movimientos sociales y grupos donde se juegan los intereses de los pobres y la emergencia de otro mundo posible: derechos humanos, foros sociales, grupos feministas, antimilitaristas, comités de solidaridad.

e) Desencadenar procesos que nos lleven a tejer la comunidad con la diversidad

- ✓ Practicando y gustando el desafío de lo inter: lo interreligioso, lo intercultural, lo intercongregacional, formándonos para ello desde la reflexión, la vida compartida y el diálogo real con lo diferente. Ir capacitándonos para asumir con realismo el conflicto y las dificultades que conlleva.
- ✓ Haciendo apuestas concretas por proyectos de formación, pastoral, misión, comunidades de inserción intercongregacionales y con laicos, no sólo para sumar recursos, por criterios de eficacia y calidad en la misión, sino por el valor simbólico que en sí mismo conlleva como *expresión de comunión y encuentro más allá de las diferencias*.

f) Desencadenar procesos que nos lleven a recuperar la sencillez y la alegría del Evangelio

- ✓ Cuestionándonos, desde la ética de lo suficiente, nuestras prácticas y estilos de vida.
- ✓ Entrando en dinámicas de vida de mayor confianza, simplicidad, transparencia y agilidad ante los acontecimientos, echando humor a la vida y desdramatizando situaciones.
- ✓ Ayudándonos unos a otros a no vivir de nostalgias, sino a detectar por dónde va la Buena Noticia de Dios en nuestro mundo. Ser gente cuya vida evoca esperanza y no duelo, *gente cantora más que plañidera*.

¿OTRA VIDA RELIGIOSA ES POSIBLE?

Como decíamos al inicio de esta reflexión, hacernos la pregunta por otra vida religiosa posible desde la perspectiva de la utopía del Reino, no puede ser una pregunta aséptica ni meramente teórica. Es una cuestión que nos afecta existencialmente a cada uno de nosotros. Nos va la vida en ello.

El Espíritu continúa sembrando semillas de alternatividad en el corazón de la historia, de los pueblos, de las personas; por eso también cada uno de nosotros somos vehículo y sustancia del futuro: *No hay futuro sin mí, porque el futuro está también en mí*, pero lo que hagamos nos lo jugamos en el riesgo y la lucidez de nuestras decisiones en el presente y en la apuesta por los procesos hacia el futuro, porque como dice E. Galeano: "... la realidad no es un cambio, la realidad cambia... y tenemos el derecho sagrado de imaginar el futuro... Vivimos tiempos difíciles, pero no hay que amedrentarse porque no es real sólo la realidad que conocemos como real, sino que es real también la realidad de la que tenemos necesidad, tan real como la otra, porque está dentro de la panza de la otra".

¿Qué Vida Religiosa NO es posible?

María José Torres, Apost. C. J.
María Pilar Wirtz Molezún, ODN

Nuestro diálogo empezó por situar bien el mismo título que se nos proponía: *¿qué vida religiosa para ese nuevo mundo que emerge es posible?* Entenderemos la palabra *posible* desde una doble perspectiva: es

posible porque esta vida religiosa está en la dirección de la utopía del Reino; es *posible* porque esta vida religiosa ya existe, está presente, aunque de modo germinal, en la realidad de hoy. Nuestra aportación buscará situarse en el *tirón* desde el *ya* que emerge en lo real, hacia el *todavía no* de la utopía.

QUÉ VIDA RELIGIOSA YA NO ES POSIBLE

Para ir aproximándonos a nuestra propuesta, empezamos por definir la vida religiosa que *ya no es posible*. Desde nuestra perspectiva nos atrevemos a proponer algunos rasgos, acentuaciones, concreciones, estilos que tenemos muy introyectados y vivimos muy mezclados en la vida religiosa actual. Nos parece importante detectarlos bien, porque pueden estar interfiriendo y contaminando, a veces de modo

inconsciente, los nuevos modelos que emergen.

Para mayor claridad, optamos por expresarlos de forma esquemática y con poca matización, lo que siempre lleva consigo el peligro de caer en una cierta caricatura.

- Hoy ya no es posible una vida religiosa llamada "*clásica*" que sustenta su fe y su vocación en un Dios sacral, todopoderoso y separado de la vida. Una vida religiosa fundamentada en una espiritualidad patriarcal, vertical y dualista que pone su seguridad en lo normativo. Una vida religiosa, encerrada en sus propias obras y estructuras, que se vive a sí misma como "*estado de perfección*", separada del mundo. Sin embargo, esta vida religiosa, con fuertes raíces en la tradición, ofrece en este mundo cambiante una gran consistencia institucional y, consecuentemente, una mayor seguridad personal. Esta vida religiosa está cobrando en la actualidad un nuevo auge y es muy bien aceptada por los sectores más tradicionales de la sociedad y de la Iglesia, pero está alejada de la sensibilidad de hoy y de una nueva comprensión teológica.
- No es posible ya una vida religiosa -una congregación, una comunidad- que se autoabastece a sí misma. Que se vive de hecho "encerrada" en su propio carisma, en su propia tradición, en sus obras, en sus movimientos apostólicos, en sus propias asociaciones laicales, en su pastoral vocacional, en sus propias búsquedas internas -Capítulos, Asambleas, Reuniones comunitarias-. Creemos que una vida religiosa así ya no es posible, y no solamente por el proceso de disminución que muchas congregaciones estamos viviendo, sino porque no sería fiel a su dinamismo fundamental que forma parte de su ser: vivir descentrada en el mundo.
- Tampoco es posible una vida religiosa atrapada por el hacer, por la actividad, desbordada por sacar adelante obras, tareas y compromisos más allá de lo que permite sus propios recursos actuales. Un modo de vivir sobre las propias fuerzas, en el que se va secando y deshumanizando la existencia y pasando factura en el propio equilibrio personal y comunitario. Una vida religiosa, personas y comunidades, que, poco a poco, van enterrando lo fundamental de su ser a costa de posponerlo a lo mucho urgente que presiona en el día a día. Hombres y mujeres admirados por su voluntad de entrega y sacrificio, pero que no despiertan interrogantes más hondos.

- Hoy ya no es posible una vida religiosa que se sitúa con desconfianza y miedo frente a la realidad cambiante de nuestro mundo, en lugar de descubrirla como oportunidad, como el humus en el que las semillas del Verbo quieren emerger y dar frutos exigiendo para ello nuestra colaboración. Una vida religiosa que confunde lo anticultural con lo contracultural, más enemiga y juez de la realidad que amante apasionada del misterio que encierra: la posibilidad de encontrar en ella al Dios de la Vida.

- Ya no es posible una vida religiosa llamada "liberal": Personas y comunidades con **un** nivel de vida acomodado, que han "normalizado" las formas externas de su estar en la sociedad, pero que no transmiten hondura de experiencia, han dejado de ser terapia de choque en la Iglesia y en la sociedad. Una vida religiosa más identificada con las clases medias y sus causas que con la vida compartida, relacional y políticamente, con los terceros y cuartos mundos. Personas que ponen su fuerza en lo profesional casi

- como **un** absoluto, muy conscientes de su propia autonomía y libertad, pero olvidando, sin embargo, que una obsesiva búsqueda en este sentido nos puede esclavizar si no vivimos desde las relaciones de interdependencia y reciprocidad. Una vida religiosa que ha terminado por confundir la realización personal -que es consecuencia de una vida plena en Cristo y en solidaridad con los hermanos y hermanas- con la autocomplacencia que produce permanente insatisfacción.
- Tampoco es posible una vida religiosa con **un** vivencia de los votos centrada en lo íntimo, lo sacrificial, sin repercusiones relacionales, ni socio-políticas. Más preocupada por "conservarlos" que por vivir en ellos el riesgo de poner nuestras seguridades sólo en Dios y la exageración del amor a la humanidad más doliente.
- No es posible una vida religiosa pensada y vivida desde los valores androcéntricos y patriarcales, acrítica y mantenedora en los espacios sociales y eclesiales de la discriminación de género. Ignorante o distante de la causa de las mujeres en el mundo, de la utopía que emerge de este plural movimiento.
- Tampoco es posible una vida religiosa más eclesiocéntrica que reinocéntrica, que reduce lo eclesial a lo eclesiástico, mantenedora de estructuras, lenguajes pastorales y prácticas cada vez más distantes de la vida real de la gente. Una vida religiosa atrincherada en espacios seguros y que olvida que la pertenencia incómoda, su ser fronteriza, aún dentro de la misma estructura, es una de sus señas de su identidad.

Con todo, llegados a este punto, nos surge un fuerte interrogante: Si bien es verdad que nuestra sensibilidad percibe claros *indicios cualitativos* de que esta vida religiosa hoy ya no es posible, también es verdad que la situación actual muestra *indicios cuantitativos* evidentes que parecen contradecirlo. Son precisamente las congregaciones que conservan un estilo más tradicional -incluso preconiliar- las que siguen teniendo un mayor número de vocaciones. Esto nos lleva a pensar, desde otra acepción de la palabra posible, que este estilo de vida religiosa no sólo es *posible*, sino que es *probable* que sea quien tenga una mayor presencia en la sociedad de los próximos años.

Acogemos este dato con el respeto que siempre merece lo real y nos preguntamos: ¿qué nos dice esta situación tan paradójica? ¿Cómo confronta nuestra visión? Creemos que la falta de perspectiva histórica impide analizar con objetividad y profundidad este fenómeno y, por otro lado, la realidad actual de la vida religiosa es tan densa, compleja y dinámica que esta pregunta no tiene, ni puede tener, soluciones simples. Por esto, en fidelidad a nuestras propias convicciones, asumimos el riesgo de aportar humildemente nuestra parte de verdad en esta búsqueda incierta y plural.

L'esperit lasal·lià passa pels ensenyants

Claire Lesegretain - Aportació del G. Antonio Domínguez Domínguez

EL « CENTRE FRANÇAIS LASALLIEN » (CFL = CELAS)

Vers el 2020, els Germans de les Escoles Cristianes a França no seran sinó una cinquantena en els 130 centres escolars de la xarxa lasal·liana. D'aquí la necessitat de transmetre la seva tradició educativa.

Aquest matí glacial de maig, una cinquantena d'ensenyants, directors adjunts i responsables, venint dels 130 centres -de la xarxa- lasal·liana de França – representant 115.000 alumnes i 15.000 adults, prenen lloc en una sala dels serveis nacionals dels Germans de les Escoles Cristianes, carrer de Sèvres a París. S'hi han reunit per dos dies de formació, corresponent al cinquè mòdul del «cicle d'aprofundiment» de dos anys proposats, des de 1985, pel Centre Lasal·lià francès (CLF).

«L'objectiu d'aquest cicle és de transmetre i perennitzar la tradició educativa lasal·liana», subratlla Daniel Dussaillant, director laic del pol d'animació formació. Aquesta tradició educativa, Daniel la defineix segons tres eixos: l'obertura a tots, prioritàriament als més necessitats; el treball en equip desenvolupant la cultura de pertinença a la xarxa lasal·liana, la proposta de l'Evangelí tot respectant les diferències».

La intuïció de Sant Joan Baptista de La Salle

Una intuïció educativa posada en acte per Sant Joan Baptista de La Salle (d'aquí l'objectiu «lasal·lià») que, un any després de la seva ordenació el 1678, obrí dues escoles a Reims per a nens pobres. Reclutant mestres i s'implicant totalment en llur formació, els proposà una vida de comunitat i fundà l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes.

L'any 1990 hi havia encara 1200 Germans a França, però ara, el 2013, són al voltant de 500, «dels quals només

uns cinquanta estan en activitat de missió educativa», com constata el G. André-Pierre Gauthier, Visitador Adjunt (l'equivalent de l'adjunt d'un Provincial de Congregació) després d'haver ensenyat lletres en una mitja dotzena de centres lasal·lians.

Es preveu que «d'aquí al 2020, hi haurà només una cinquantena de Germans» en ambient escolar. D'aquí la necessitat vital de transmetre als responsables de la xarxa aquesta tradició pedagògica. I això, «no necessàriament per mantenir-la, costi el que costi sinó per permetre als educadors de ser feliços en el seu ofici», segons el Visitador Adjunt.

Hi ha ensenyants no practicants, però interessats

De fet, la gran majoria dels ensenyants no són catòlics practicants, i si «al menys 85%», -segons el G. Gauthier-, venen als centres escolars sense saber res de Sant Joan Baptista de La Salle, la majoria es manifesten «molt interessats pel que dona sentit a la

seva pràctica i sensibles als valors de l'Evangeli quan són encarnats en l'educació».

També quan aquests assalariats són musulmans, com és el cas de centenars en la xarxa lasal·liana. Així Farida Zougga, educadora al col·legi de Santa Maria a Roubaix (420 alumnes, 70% musulmans), després d'haver estat escolaritzada una part de la seva infància, segueix aquest cicle amb entusiasme. «*¡Tinc la impressió de ser jo mateixa una educadora de Joan Baptista de La Salle!*», diu abans d'elogiar la pedagogia de «*respecte i benvolença*» que impera en el seu centre. Ningú no dubta, als ulls de Farida, que ella prorroga el que va fer el Fundador, ell que era molt preocupat pels infants amb dificultat.

Els valors lasal·lians actualitzats

Des del segle XVII, els tres eixos fundadors segueixen essent actualitzats, sobretot la cultura de pertinença permetent de mutualitzar les iniciatives i esforços pedagògics. «*Des de 1721, l'obra "La Guia de les Escoles" assenyalava com gestionar millor les absències i les sancions i responsabilitzar els infants*», explica el G. Gauthier.

Igualment avui, a l'interior de les sis delegacions (grans regions) de la xarxa lasal·liana, un «Fòrum d'experiències» dona ocasió, cada dos anys, de compartir els projectes innovadors. I la «Universitat Lasal·liana autònoma» permet d'aprofundir una temàtica transversal... com l'autoritat.

XÀLDIGUES

- “Acceptar plenament el baptisme és apuntar-te a un projecte sense límits” (Teresa Forcades). Hi ha el perill d’acontentar-se en un baptisme només d’*«aspersió»* (superficial i extern), quan la definició de baptisme és *«immersió»* (la persona se sent batejada i accepta el projecte baptismal). *Cal deixar-nos batejar plenament.* Els religiosos, per tant, nosaltres Germans, hem fet professió pública de viure a fons la immersió en la consagració baptismal, ratificada pels vots que ens comprometen a viure les benaurances i els consells evangèlics. Des dels començaments de l’Església el baptisme es vivia en comunitat, i avui també ens és necessari tenint en compte que una *«comunitat d’adeptes»* s’expressa com a *«comunitat de deixebles»*.

G. Jaume Pujol

- Mandela 27 anys a la presó. La seva psicologia positiva el va ajudar. La valoració retrospectiva que va fer de l’experiència passada li va fer alimentar l’autoestima i el predisposà a confiar en el present i el futur. Va assumir el repte de governar amb un nou tarannà i promoure la reconciliació entre blancs i negres. Convoca el capità de l’equip de rugbi i li entrega el poema *Invictus* perquè li serveixi de font d’inspiració.

Sóc l’amo del meu destí,
el capità de la meva ànima.

G. Lluís Diumenge

- Anthoni de Mello diu que “mai no s’ha emborratxat ningú a força de pensar intel·lectualment amb la paraula vi”. Tenim força coneixements d’espiritualitat i en sabem fer força discursos, però si només queden emmagatzemats al cap no esdevenen operatius. La solució seria que les paraules esdevinguessin fets, com de fet, el Verb és Jesucrist, amb una vida i evangeli completament coherents. Tot el que sabem necessita, en terminologia d’Emmanuel Mounier, una *«força ascensional»* que ens faci sortir de la inèrcia i de l’anar fent. L’*«esperit de fe»* és una excel·lent força ascensional, doncs és l’esperit que ha d’animar a cada Germà i a tot l’Institut.

G. Jaume Pujol

- Les situacions de crisi es produeixen i repeteixen al llarg de tota vida personal i institucional. Segons Einstein “La crisi és la millor benedicció que pot arribar a una persona i països, perquè la crisi comporta progressos”. Doncs, sí. Per quantes crisis no va passar el Fundador i gràcies a elles, ben superades, l’Institut va reeixir. Però, si fem una senzilla mirada a la història, constatem que per causa de la revolució francesa el nombre de Germans va passar de 880 a uns 30, i, més tard, degut a la llei Combes de 1904 a França, s’esdevingué la internacionalització de l’Institut, però de 15.457 Germans es passà a 11.731. A Espanya vam tenir la guerra civil que va delmar el nombre de Germans. Però totes aquestes crisis han afermat un més gran sentit de fidelitat. Cal pensar que, oberts a l’esperança, també avui podem trobar un demà reeixit.

G. Jaume Pujol

- Diu José Cristo Rey García Paredes: “El primer i més bàsic és el «ser», és a dir, allò que és la nostra identitat com a cristians i com a «consagrats»: la consagració. La missió, per tant, ve després, com expressió i actuació de la identitat. «agere sequitur esse», “l’actuar o el fer segueix al ser. No es pot confondre la missió estrictament amb els treballs que es realitzen. L’activisme és prendre una autonomia o independència respecte de l’Esperit Sant que ens envia”.

José Cristo Rey García Paredes

- L’objectiu de la missió és el testimoni (martyria) més que la transmissió de doctrines; o bé les doctrines es transmeten des del testimoni personal, institucional i eclesial. Cal ser «*contemplatiu en la missió*» i «*missioners en la contemplació*» com a persones consagrades. En paraules de Joan Pau II, la consagració requereix estimar sense mesura.

G. Jaume Pujol

- “Abans de casar-me tenia sis teories de com educar els fills; avui tinc sis fills i cap teoria”.

John Wilmot, 2n Comte de Rochester

- L’Esperit Sant mai no actua per si sol, sinó que mobilitza molts col·laboradors i col·laboradores i per nombrosos signes del temps que ens ajuda a discernir. Avui vivim un context en trànsit de ràpida evolució i els esdeveniments ens interpel·len per anar vers una fidelitat creativa. Ja no val una fidelitat només repetitiva. L’Esperit suscita variats carismes que hem de saber llegir i internalitzar per prendre el rumb cap el futur. L’Esperit Sant és el gran protagonista de la missió comptant amb la nostra fidelitat i col·laboració.

G. Jaume Pujol

- L’espiritualitat és sensibilitat, ductilitat, porositat, docilitat, abandó conscient i lliure davant la presència i acció de l’Esperit Sant en nosaltres. Espiritualitat és deixar-se moure, portar, e-mocionar, con-mocionar, activar. I és llavors quan de veritat se’ns revela quelcom de la misteriosa voluntat de Déu, és llavors quan els nostres pensaments i plans es dilueixen davant dels projectes de Déu, com la neu davant la llum i la calor del sol”.

José Cristo Rey García Paredes

- “Cada lector és, quan llegeix, el propi lector de si mateix. L’obra de l’escriptor no és més que una espècie d’instrument òptic que ofereix al lector per permetre’l discernir allò que, sense aquest llibre, ell no podria veure per ell mateix. El fet de que el lector reconegui en si mateix el que diu el llibre és la prova de la veritat d’aquest”.

Marcel Proust

■ IDEA DE DÉU

Un article de “El Ciervo” parla de la idea de Déu, idea canviant en cada persona al llarg de la seva vida. El Déu de la nostra infància, joventut, maduresa i ancianitat, té uns trets específics en cada persona, depenent de una gran varietat de circumstàncies.

Em quedo amb el **Déu Amor**, és a dir: El gran i insondable MISTERI que anomenem Déu, m’**estima** personalment, no és indiferent a l’**estima** que li puc tenir, la meua **estima** l’importa, no li és igual si l’**estimo** o no... Malgrat la condició apofàtica (ejem!) que s’imposa a tota representació de Déu, Ell ha volgut mostrar el seu rostre en la persona de Jesús i ser presentat com a **PARE** pel mateix Jesús.

Tant debò que, fins a la fi de la nostra vida, sintonitzéssim amb el Salm: **La meua ànima s’ha enamorat de Vós, em sento sostingut per la vostra mà.** (Sl. 63)

G. Ramon Grau

■ Tan sols a Vós?

Ho hem cantat moltes vegades: *Jo crec en Vós, bon Déu... Jo espero en Vós... Jo us estimo, bon Déu, tan sols a Vós...* L'última frase és xocant, ho he sentit comentar a més d'un... L'evangeli uneix l'amor a Déu i l'amor al proïsme... No sentim que estíem *tan sols* la Divinitat... Alguna vegada, en fulls de celebracions, he canviat tres paraules a la lletra del cant: *Jo us estimo, bon Déu, font de l'amor...*

G. Antoni Perera

- “El principal enemic de l'Església, inclús pitjor que el dels Papes llibertins d'una època, és la mundanitat espiritual, la dissolució de la diferència cristiana en el món, la plena conformitat amb els criteris d'aquest món, sigui per temor o per comoditat; en definitiva, el vassallatge al que és políticament correcte. Aquesta mundanitat espiritual és fer el que queda bé, de ser com els altres, d'aquesta burgesia de l'esperit, de passar-ho bé, del status: “Sóc cristià, sóc consagrat, consagrada, clergue”. No ens contaminem amb el món diu Sant Jaume”. “No a la hipocresia, no al clericalisme hipòcrita. No a la mundanitat espiritual”.

Cardenal Bergoglio, en l'homilia del 2 de setembre 2012

- Deia un jove religiós: “Se'ns diu que a la comunitat s'ha de compartir. D'acord, però no solament a nivell d'objectes materials, de planificacions i d'horaris, sinó també a nivell de sentiments, de reflexions sobre la vida que es porta, que es deixa de portar o que es podria portar... llavors entrariem en un camp nou de visió i de vida... Home, hauria de ser així i no ho és... compartir amb profunditat i amb serenor... Jo tinc ganes de que sigui així i m'ajudaria molt a perseverar... El contrari em produeix un desencís”. Precisament l'Església reconeix que: “La qualitat de la vida fraterna incideix poderosament en la perseverança de cada religiós. Així com una baixa qualitat fraterna ha estat adduïda sovint com un motiu de no pocs abandonaments” (VFC 57).

G. Jaume Pujol

- “Ha mort el Cantinflas” (Juan López), gran amic del G. Adrià. Va néixer a la presó de Matutene. Al seu pare el van matar els anarquistes. Fou qui induí al G. Adrià a fumar (Bisontes). A la “contra de la Vanguardia de 1952, es llegia, entre altres coses: “Vale más un amigo que mil duros”. Me llaman Cantinflas, porque se me caen los pantalones. Tengo 61 años, pero no tuve DNI hasta los 59. Vivo en la “Modelo”. Soy soltero. Yo me lo guiso, yo me lo como, así que me da igual que pongan de presidente al barrendero como al banquero. Sé que no es fácil comprender, si vives arriba, lo que es vivir abajo”. Va morir el dia de la Mare de Déu de Lourdes a l'Hospital del Mar. Quina abraçada s'hauran donat amb el G. Adrià!

G. Antoni Palom Izquierdo

- El Papa Francesc als responsables de la CLAR: “La vida religiosa és per a l'Església com la quilla per a un vaixell; la que obre camins... No tingueu por de continuar portant la missió als límits i fronteres. ¡Coratge! ¡Avanceu vers uns nous horitzons! No tingueu por de córrer riscos anant als pobres i als nous subjectes emergents al continent... La vida religiosa ha de ser senyal i testimoni d'Evangelí”.

Papa Francesc

- “El tret característic de la intel·ligència és funcionar recolzant-se en dues idees contradictòries:

- ✓ *Que les coses no es poden canviar,*
- ✓ *Però, malgrat tot estar decidit a canviar-les.*

Una tensió entre el «*pessimisme de la raó*» i l'«*optimisme de la voluntat*» representa una bona pedagogia de creativitat i de construcció del futur. Així es mou la història humana...”

Francis Scott Fitzgerald

- “Un del perills més grans que ens aguiten és el de l’«acostumbramiento». Ens acostumem tant a la vida com a tot el que hi ha en ella i ja res no ens espanta ni sorprèn; ni el que és bo per a donar gràcies, ni el que és dolent per a entristir-nos verdaderament. Em causà sorpresa i perplexitat en preguntar a un conegut com es trobava i que em va respondre: “mal, però ja hi estic acostumat”. Ens acostumem a llevar-nos cada dia com si no pogués ser d’altra manera, ens acostumem a la violència com quelcom normal en les notícies, ens acostumem al paisatge normal de la pobresa i de la misèria pels carrers de la nostra ciutat... Ens acostumem a viure en una ciutat pagana en la que els nois no surten a resar ni a fer el senyal de la creu”. L’«acostumbramiento» *anestesia el cor*.

Cardenal Bergoglio en el Missatge de Quaresma 2012

- Una Església que no surt, a la curta o a la llarga, s’emmalalteix en l’atmosfera viciada del seu tancament. És veritat també que a una Església que surt li pot passar el que a qualsevol persona que surt al carrer: tenir un accident. Davant d’aquesta alternativa, els dic francament que prefereixo mil vegades una Església accidentada que una Església malalta. La malaltia típica de l’Església tancada és l’autorreferencial; mirar-se a si mateixa, estar encorbada sobre si mateixa com aquella dona de l’Evangeli. És una espècie de narcisisme que ens condueix a la mundanitat espiritual i al clericalisme sofisticat, i ens impedeix experimentar “*la dolça i confortadora alegría d’evangelitzar*”.

Papa Francesc

- El G. Arnaldo Cirilo (Joan Font i Taulat), Director de La Salle Mollerussa, fou mort a Lleida el 21 de gener de 1937. No és fàcil improvisar la mort. Acol·lí germanívolament a Sant Jaume Hilari a Mollerussa i compartí l’hospitalitat de la família de Tomàs Badia abans del trasllat d’ambdós a Lleida el 24 d’agost, primer al palau de Justícia i després el dia 27 a la presó cel·lular. El 21 de gener de 1937 esperava dret, llarguíssima l’espera, a la porta del cementiri, l’arribada del pilot d’execució vigilat per un jove guardià, que aviat va tremolar de fred. El G. Arnaldo es commogué. Primer li donà la bufanda, després l’abric i finalment el rellotge. Des de la nuesa freda d’aquest matí, fins a la fi, va fer feliç al seu botxí. Gràcies, G. Arnaldo (Joan Font), sempre germà fins a morir, com a sant Germà.

G. Jaume Palom Izquierdo

- “Quan només veiem problemes, nosaltres som part del problema. I quan només veiem problemes irresolubles, nosaltres som qui no tenim solució... Que es desdibuixin els nostres rostres i emergeixi el somriure dels que tenen l’esperança de que quelcom de nou esdevé en aquest món. Una persona es renova, canvia i s’activa quan se sent involucrada en l’atmosfera de l’Esperit, tocada, penetrada i activada per Ell. No s’ha de detenir massa en llegir i estudiar el diagnòstic de les seves malalties, sinó acollir la Gràcia abundant que se li ofereix. Una organització es renova, canvia i s’activa quan totes les persones que la constitueixen, en comptes de centrar la mirada en tot allò que està malalt o mor, acull l’Esperit que el porta a compartir memòries positives i somnis aparentment impossibles, que porten a l’imprevisible”.

José Cristo Rey García Paredes, CMF

- Recordaríeu les funcions de les campanes en la tradició litúrgica? Doncs...

➤ <i>Laudo Deum verum</i>	➤ <i>Defunctos ploro</i>
➤ <i>Congrego clerum</i>	➤ <i>Pestem fugo</i>
➤ <i>Populum voco</i>	➤ <i>Satan fugo</i>
➤ <i>Festas decoro</i>	➤ <i>Fugo flumina</i>

De la litúrgia tradicional

IDEES PER A REFLEXIONAR

G. Santi Herèdia i Plaza

La gent se't fa pesada? No te l'ha carreguis a l'esquena. Més aviat porta-la en el teu cor.

Si treballem només pels béns materials, aleshores ja estem construint la nostra pròpia presó.

No es pot pas jutjar un paquet pels cordills que l'embolcallen.

La porta més grossa pot ser oberta per una clau ben petita.

Hem de tenir molt clar que "perdonar" passa davant de "tenir raó".

Un home no neix, sinó que es va fent al llarg de tota la seva vida.

Els conflictes s'han de resoldre amb el diàleg i no per la força.

El bon humor sempre ens escurçarà el feixuc camí.

Qui no suporta el fum, no podrà veurà mai la flama.

Quan perdono, almenys som dos les persones felices.

Quan bufa el vent de la còlera i del mal geni, s'apaga la llum de la intel·ligència i de la raó.

Dóna el teu somriure. Es una inversió sense interès, però d'una gran rendibilitat.

L'espiga més alta no és necessàriament la més granada.

Seràs feliç si l'èxit de l'altre, també et fa feliç.

Un amic és aquell que ens fa veure els errors cara a cara.

L'home que mai no varia d'opinió és com aigua reclosa. Engendra rèptils en la seva ment.

Encara que una gàbia sigui de la grandària de l'espai, sempre serà una gàbia.

Un ocell també pot estar engabiada en presó d'or.

Mentre hi hagi una petita espurna, hi haurà l'esperança de la flama.

No és pas la vaca que bramula més fort la que dóna més llet.

El qui dóna no ha de recordar-se'n més; qui rep no ha d'oblidar-se'n mai més.

No s'ha pas de dir: "Ja ho farem"; cal fer-ho ara.

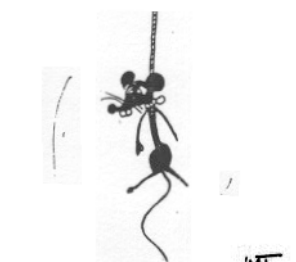
No cal esperar a ser excel·lent persona, per fer coses excel·lents.

L'agressivitat no soluciona res; ho complica tot.

El qui no es domina a ell mateix, serà sempre un esclau dels demés.

El cor veu coses que l'ull no pot veure.

Qui no fa res, no fa mai cap pífia, però tota la seva vida n'és una pífia.

No hi ha amor vertader sense el respecte a l'altre.

No hi ha res que no sigui irrealitzable, si ho fem tots junts.

Els nens eren petits i no em deixaven dormir deia la mare. Ara que ja són grans, no em deixen agafar la son.

L'ordre té 3 avantatges: alleugera la memòria, fa guanyar temps i conserva les coses.

Tot comença en el nostre pensament. Quan el pensament és fals, el segueix l'aflicció a l'igual que la roda de la carreta marxa darrera del pas del bou.

CANT A LA QUOTIDIANITAT

Angel Moreno de Buenafuente del Sistol

VULL CANTAR...

Vull cantar i reconèixer a tots aquells que en l'anonimat fan possible, cada dia, de manera discreta, la convivència i la pau.

Vull cantar a tots aquells que fan de l'espai domèstic un espai càlid, atractiu i dulcifiquen la intempèrie del fred, de la soledat, de l'atur, de la violència i del desamor.

Vull cantar a tots aquells que ofereixen les seves vides pels altres sense que siguin els seus parents, ni tan sols amics, de manera gratuïta, voluntària, amorosa, i amb la seva entrega fan possible que molts sentin ajuda a la seva fragilitat, socors en la seva indigència, i proximitat en la malaltia.

Vull cantar i reconèixer als que pregunten pels altres, sense que ells ho sàpiguen, i es mantenen en vigília a fi que s'alleugereixi el dolor de l'home, l'angoixa i el desesper dels que es troben sense força per resistir la prova.

Vull cantar i reconèixer als que miren amb tendresa al desconegut, escolten amb atenció als que repeteixen un cop més la seva història, i dels que no porten els comptes del bé que fan.

Vull cantar i reconèixer les vides dels que habiten en el medi rural, en els pobles buits, en les estepes humanes, i suporten pacients el curs dels dies, en sobrietat i amb una actitud serena.

Vull cantar i agrair a tots aquells que sense fama ni renom sostenen el teixit social i fan habitable els ambients feixucs.

Vull cantar i recordar a tots aquells que porten en silenci la prova, per no sobrecarregar encara més el dolor del món, i ofereixen el seu sofriment de manera redemptora, mirant a qui va morir per salvar a tothom.

Vull cantar als que sobreviuen de manera clandestina i anònima pels carrers de la ciutat, i confien en trobar una manera digna de guanyar-se el pa de cada dia.

Vull fer-me conscient de la bondat que viu en els cors dels homes i donar les gràcies per qualsevol gest humil i petit dels que passen per la vida oferint els més noble d'ells mateixos.

Amb sincera admiració i gratitud a tots els que sou paràboles i llavors de la bondat, veritat i bellesa.

EL NOSTRE CASAL LA SALLE SANT GERVASI

RESIDÈNCIA DE GERMANS GRANS

Pensant que pot ser interessant per a tots els Germans em permeto escriure la descripció del nostre Casal.

G. José Luis Rodríguez González

G. Jaume Palom Izquierdo

SITUACIÓ GEOGRÀFICA:

Al Carrer Sant Joan de la Salle 42 ocupa la part meridional de l'edifici de la Universitat que té sis plantes. El nº 44 està ocupat per l'escola d'arquitectura. El 40, la torre Fournier dels GG. Professors del Campus Universitari La Salle. El 38 per la Residència Provincial. La Bonanova ocupa els números senars.

El Casal ocupa part de la planta baixa, la 4ª i 5ª plantes destinades a habitacions preferentment i la 6ª a serveis comuns.

A la 4ª planta hi ha 10 habitacions

àmplies, la infermeria i despatx mèdic i rebedor amb televisor.

A la 5ª planta hi ha 10 habitacions àmplies, sala de jocs, sala de lectura de premsa i impressora i el rentador de roba i roberia.

A la 6ª planta hi ha cambres frigorífiques, rebost cuina, menjador panoràmic sobre la ciutat i Sant Gervasi-Tibidabo, Sala d'estar, Sala de comunitat, Capella - sagristia, lavabos...

A la planta baixa hi ha aulari de la universitat.

A la primera planta serveis del Sector: Pastoral, Proide, Pedagogia, sala de reunions, reprografia, magatzem,...

A la segona Planta hi ha Revisa i el menjador per a grups.

A la tercera planta hi ha reserva d'espai per a l'ampliació del Casal segons acord del Capítol de Districte de Catalunya.

Hi ha serveis a la resta de l'edifici ocupats per la Universitat, el Sector i REVISA.

NOVA RESIDÈNCIA UNIVERSITÀRIA

Des del maig de 2013 s'han iniciat les obres de construcció d'una residència universitària a fi d'atraure alumnat d'altres països. Ho fa una empresa especialitzada amb cessió del dret de superfície per 50 anys. Aquesta empresa es fa càrrec de la construcció i de l'explotació. Confien obrir-la per al curs 2014-2015. El passat hi hagué la cerimònia de la *"primera pedra"* amb l'assistència del Sr. Alcalde, Xavier Trías.

ESPAIS VERDS.

La part davantera de l'edifici és parc públic, propietat de l'Ajuntament, de lliure ús per als estudiants i per als Germans. Una part de la finca al Carrer Quatre Camins hi ha reserva de terreny per a construir una caserna per als Mossos. Hi ha a més pistes poliesportives d'ús preferent per a la Universitat.

PERSONAL DE SERVEI DEL CASAL

El Sr. **Jordi Rovira**, és el conserge de l'edifici Casal La Salle Sant Gervasi.

Quatre senyores designades per REVISA atenen els Germans: Cuina, neteja, roberia, atenció personalitzada...

El Doctor A. Bernal, Antic Alumne de La Salle Horta, Director del CAP Sant Gervasi, Complex Pere Virgili, geriatra, visita els germans cada quinze dies a casa, i també al CAP.

El P. Joan Llosa, escolapi, és el capellà de la comunitat en substitució de Mn. Joan Morera que ha hagut de cessar per malaltia, i ens presideix diàriament l'eucaristia que concelebrem conjuntament amb les Comunitats de la Casa Provincial i del Campus universitari. Agraïm a Mn. Joan Morera el bon servei que ha fet a la comunitat durant 15 anys.

COMUNITAT DEL CASAL

Des de 1 de juliol de 2013 la formen:

1. **G. José Luis Rodríguez**, director, administrador i reparacions.
2. **G. Santiago, Romualdo Andrés Izquierdo**, 97 anys, degà del sector,
3. **G. Salvador Collo**, fundador de la casa al gener de 2008.
4. **G. Juanjo Tamburini**, infermer i responsable de metges i Farmàcia.
5. **G. Josep Ribera Alsina**, ha retornat del Perú al Nadal de 2012.

Han estat altes a juliol 2013:

6. **G. Jaume Pujol Bardolet**, PAX i altres ocupacions.
7. **G. Alnoth Alemán Ochoa**. Provenent de Montcada.

Han estat baixa durant 2013:

Germà Jaume Vilaseca i Ernesto Esteban Bajo per defunció (17 i 18.03.2013+).

Germà Àngel Cirera Picañol, traslladat a la casa Sant Josep, a l'abril.

Germà Jaume Palom traslladatt a Figueres, juliol 2013.

Des de 1.07.2012 el Germà Miquel Xancó fa estudis a Madrid.

Durant 2013 han estat atesos al Casal de llarga durada els GG. Emilio Fernández, de Mollerussa (gener-maig 2013) **i Severino Blanco de Gràcia** (des del mes de maig 2013.), i d'altres Germans convalescents de curta estada.

REGLAMENT DEL CASAL (sotmès a revisions periòdiques)

Dies laborables.

A les 8h. tenim la pregària de Laudes, oració i eucaristia. A les 9h. Esmorzar. Activitats personals. A les 13,45h. Sexta i Àngelus. Dinar. Telediari. Repòs. A la tarda temps lliure. Durant el mes de juny hem avançat les vespres a les 17h.30m. i així podem veure a TV3 la sèrie de Joséphine, l'àngel de la guarda. A la resta del curs les preguem a les 19h.30m. A les 20h. sopar i Telenotícies.

Dissabtes:

Avançem la pregària de Vespres a les 13h 15m. A les 13h.45m Dinar. Tenim la tarda lliure per sortir o per veure els partits de **Fútbol**.

Diumenges i festius.

A les 9h. Tenim l'Eucaristia. Després l'esmorzar. A les 13h. Vespres. A les 13h30m. Dinar festiu a Bonanova.

CARACTERÍSTIQUES DE LA COMUNITAT

Tenim reunió comunitària cada quinze dies els dijous de 19 a 20h.

Les relacions entre els Germans són fraternes i hi ha interès en millorar-les i a ajudar-nos.

Ajudem segons les nostres possibilitats als Germans internats als hospitals o clíniques.

Celebrem els aniversaris i les onomàstiques dels Germans. Les festes pròpies del Casal són: Sant Tomàs d'Aquino, 27 de gener, aniversari de la fundació del Casal (2008) i Sant Gervasi, (19 de juny) titular del barri i de la Comunitat.

Celebrem la Missa del Pollet amb les comunitats de la Casa Provincial i de la Universitat i compartim plegats el sopar de Nadal. Normalment celebrem a Bonanova la revetlla de sant Joan i tenim trobades de zona a Gràcia i a la Universitat.

HISTÒRIA DE LA CASA

El tancament de Josepets i l'acord del Capítol de Districte portà a la creació d'aquesta casa, reformant part de l'edifici del Geriàtric habilitat també per a Universitat. S'inaugurà el 28 de gener de 2008. El primer Director fou el G. Ramon Grau fins el 13 de juny de 2008. El G. Jaume Palom ho ha estat fins el 30 de juny de 2013. El G. José Luis Rodríguez González ha estat confirmat com a nou Director després d'haver exercit el servei durant els mesos de març, abril i maig de 2013, en el temps en què el G. Palom fou el Director del CELTE a Cambrils.

Durant aquests cinc anys i mig han mort al Casal o a Barcelona els GG. Daniel Orteu (+), Jenaro Capdevila (+), Jaume Hilari (+), Isaías Martínez (+), Manuel Jaime (+), Miquel Chimenos (+), Jaume Vilaseca (+), Ernesto Esteban Bajo (+).

Demanaren anar a Cambrils els GG. Abraham Royuela (+), Jaume Catot (+), Josep Gamisans (+), Antoni Molinos. Per deteriorament de la salut anaren a Cambrils els GG. Bernardino de la Torre (+) i G. Àngel Cirera.

Els Germans que viuen al Casal tenen autonomia de moviments. Quan augmenten les dificultats el G. Visitador del Sector dialoga amb ells i els suggereix que vagin a Cambrils, ja que al Casal no hi ha ara personal de vetlla nocturna.

NECESSITEM CLIENTS PER AL CASAL

Personalment comprenc que un Germà, mentre es valgui, prefereixi restar en un col·legi. La convivència amb els infants i joves, la nostra vida, ens donen més vida.

Vull animar als Germans grans que vinguin a provar si el Casal pot ser el lloc adient per a viure els anys que el bon Déu ens vulgui donar. El Germà Josep Guiteras espera més candidats per al nostre Casal La Salle de Sant Gervasi.

Quan el grup és més gran permet realitzar més activitats de convivència i de lleure.

Desitjo que cada Germà resti on es troba bé i pugui viure els darrers anys amb joia, esperança i sentint-se útil en la vida comunitària i fraterna.

Als propers anys més germans necessitarem una atenció especial amb persones que ens atenguin i ens ajudin a viure en bona qualitat de vida, servint el Senyor i estimant els Germans.

Importa molt que aquesta etapa de la nostra vida la visquem compartint la alegria, la fe i l'esperança amb els nostres Germans i servint el Senyor.

G. Cesc Ferré i Pallarès

Ha passat un any...

Quan es publiqui aquest escrit ja haurà fet un any que estic a Iași.

Vaig arribar el 10 d'agost amb més somnis que maletes, cansat del viatge – avió fins a Bucarest,

normal, set hores de mala carretera i pitjor autobús – feliç de retrobar aquella casa i aquells Germans que havia deixat feia prop de set anys. Set anys que havia viscut intensament i feliç a la Seu d'Urgell on he deixat un munt d'amics que potser fins i tot esperen que torni algun dia.

Poques coses havien canviat després d'aquest anys. La casa, magnífica i acollidora, els Germans acollidors també i lliurats a la seva feina. El barri, amb noves cases, algunes quasi luxoses, però amb els mateixos sots al paviment i la mateixa brutícia pels voltants. La gent, els veïns, tranquils i amables donant vida a uns carrers segurs. Podia fins i

tot semblar que els anys no havien passat.

I els nois de la Llar? Aquests sí que havien canviat. En coneixia tres o quatre. Un perquè ja estava l'any 2006, i els altres els havia conegut en alguna de les dues visites que havia fet. Eren diferents, però no només pels seus noms i pels seus rostres, sinó sobretot per la seva història personal. No entraré en detalls per no convertir aquest article en una reguitzell de desgràcies; no és la meva intenció.

Un estiu llarg. La tardor no tenia presa en arribar i quan ho va fer va passar com un tren de gran velocitat. Primers contactes amb els nois – m'ho van posar fàcil –, buscar el meu lloc en l'organigrama, tenir temps per gaudir de la naturalesa, adaptar-me al ritme de la vida espiritual romanesa, molt més intensa que la nostra. Eren moments sense preses i sense angoixes. L'hivern semblava que no volia arribar i quan ho va fer va ser amb traïdoria i sobtadament.

Un hivern dur. El fred i la neu van arribar als voltants de Nadal, però els problemes van arribar

abans. He dit al principi que els nois eren diferents dels que havia trobat anys enrere i els seus problemes més greus, de la cleptomania a l'alcoholisme, passant per un munt de frustracions i depressions. Segons avançava el curs la manifestació dels seus problemes, fins ara latents, anaven apareixent i va ser necessari arribar a consultes psiquiàtriques i al recurs dels medicaments. Amb això no vol dir que visquéssim amb tensió o violència, aquests nois són respectuosos envers els educadors i la disciplina no és complicada, però poc a poc els seus problemes et penetren i no et permeten la indiferència.

Personalment la vida se'm va complicar quan el Germà Juan Barrera, director i administrador de la Llar, va haver de marxar a Espanya per ser operat de dues hèrnies. Va ser a mitjans de desembre i vaig haver d'assumir la direcció i administració. Pensava que serien només un parell de setmanes però van ser quatre mesos. I possiblement els mesos més complicats de l'any. Els problemes psíquics dels nois van anar apareixent i la sospita d'un brot de tuberculosi va planar damunt nostre; per sort tot va quedar en un ensurt. Rebem una carta de l'administració

comunicant-nos que ens retiren la subvenció per aliments i ens obliguen a tornar els diners rebuts fins a llavors, 10.000€ aproximadament. La neu s'instal·la permanentment durant aquests quatre mesos i el fred siberià és el pa de cada dia. Pels volts de Nadal ens arriben dos nois nous, dos germans totalment traumatitzats per la mort del pare i la fugida de la mare que cal atendre per fer possible una adaptació que no seria fàcil.

Arriba la primavera. Diuen que Déu estreny però que no ofega, torna el Germà Juan ja restablert i la feina s'alleuja. La neu es fon i la natura explota exuberant, increïble i la circulació per la ciutat es fa més fàcil. Hem passat de la bellesa del blanc a la tonificant alegria del verd. Les activitats escolars, que no s'han aturat en cap moment, van arribant als darrers mesos del curs.

L'estiu. Un cop acabat el curs arriben els adéus. Cinc dels nois que han compartit amb nosaltres els darrers anys han de marxar per deixar pas als nous que truquen a la porta. Sempre són trists els adéus, però ens queda la satisfacció del progrés que han fet aquests nois. Tots ells han aprofitat l'ocasió que se'ls va donar i tres d'ells començaran estudis universitaris el curs vinent. Caldrà seguir ajudant-los des de la distància, però estan sobradament preparats per fer front a la vida. Els dos, un anirà a treballar al camp amb el seu avi que té unes terres i l'altre haurà de trobar un treball que li permeti viure.

Acabem. Després d'una setmana a la Seu d'Urgell fruit de l'amistat i la bona cuina, he estat dues setmanes coordinant un Campus Lingüístic a Lliria per a alumnes italians de La Salle. Poques vacances per a un any que m'ha desgastat molt físicament i mental. Però ara cal anar perfilant el nou curs, veure quin caire presenten els cinc nois nous que podem admetre i seguir col·laborant en la seva formació. Sempre que es comença un curs s'obren grans interrogants i et venen al cap preguntes que no pots respondre. A imatge del nostre Fundador ho posaré tot en mans de Déu i cercaré les respostes en la pregària. Iniciaré aquest

curs 2013-2014 amb la idea que serà l'últim a Romania. La feina aquí és molt exigent i amb els anys les forces minven encara que no ho faci la il·lusió. Després ja arribaren nous reptes i més inquietuds més d'acord amb els anys i les forces. Bon curs a tots!

Jo vaig a l'escola

G. Josep Mestres i Ballús

Article publicat a la revista Lafia de Dapaong el 2012

❖ **I tu, ¿hi vas?**

✓ *Jo, no . Ni pensar-hi. No hi vaig mai*

❖ **Ah, ¿perquè?**

✓ *Perquè això ja ha passat. Sóc madur, jo, ¿Saps?*

❖ **D'acord. Llavors, ¿quan preparem els teus funerals?**

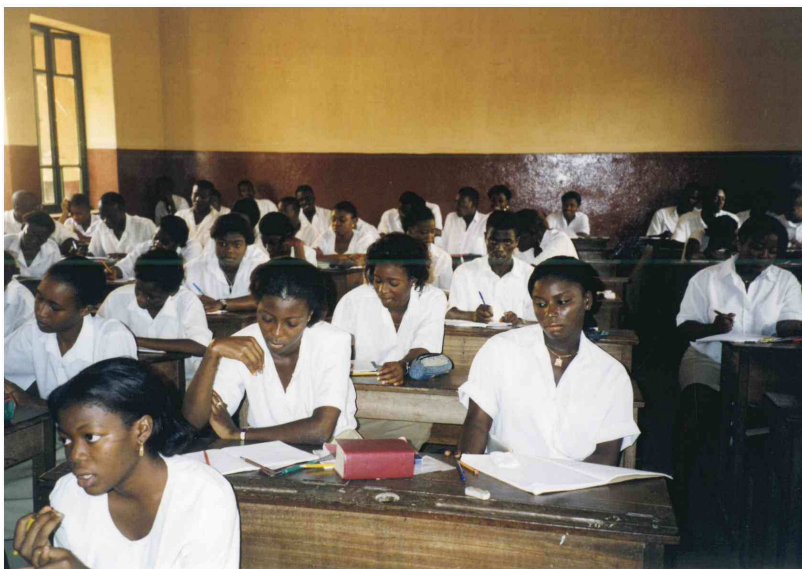
✓ *Ah ... Oh*

Heu vist. Senzill el diàleg i compresiu i molt significatiu.

- ❖ Doncs jo sí, jo encara vaig a l'escola i cada dia sens falta. I des de fa més de 65 anys seguits.

Sense cap vergonya. Hi vaig per aprendre, certament. És molt poc el que ensenyo en comparació amb el que aprenc dels meus alumnes.

- ❖ Jo vaig a l'escola per aprendre a mirar els altres sense passió, sense rancúnia, sense ànsia d'omplir-me la butxaca de diners que els pertanyen, sense veure més de mal en ells del que jo deploro en mi.

- ❖ Vaig a l'escola per aprendre a plorar sense vessar llàgrimes, perquè les llàgrimes són la unció de l'egoisme o de la malevolència.
- ❖ Vaig a l'escola per cantar juntament amb els més petits i els més pobres i per oblidar això d'una vegada per totes: que la llibertat, la dignitat i la honorabilitat humanes no les hem de cercar entre una bona part de les autoritats que ens governen.
- ❖ Vaig a l'escola per saber analitzar els signes dels temps. Per saber diferenciar entre humanització i enriquiment; entre plaer i felicitat; entre pobresa i misèria; entre no tenir

res i desitjar tenir-ho tot, sense fer res per progressar.

- ❖ Vaig a l'escola per saber trobar i llegir la veritat allà on s'amaga i no per amagar, amb complicats discursos, el desig de cercar un món futur millor i més digne. Vaig a l'escola per escoltar les paraules i també els crits dels més petits i per poder magnificar els seus drets davant, si és precís, de la nostra alta societat que sovint els ignora o els menysprea.
- ❖ Vaig a l'escola per allunyar les meves pors davant d'un món que es torna violent perquè és injust i per tenir el coratge de dir-li que -malgrat tot-, solament pel diàleg, la comprensió i l'acolliment serà admès al cercle dels constructors del futur que esperem.
- ❖ Vaig a l'escola per donar la mà als alumnes i caminar amb ells tot cantant, semblant esperança i demostrant que la pau és possible en un món en el que l' Amor planeja sobre els nostres caps i habita els nostres cors.

* * * * *

✓ *Escolta! Si és això, ¿oi que m'admetes a la teva escola?*

❖ *I tant! Perquè no? I els teus funerals?*

✓ *No, res d'això. Estic convençut que cal donar el cop definitiu als encanteris, als esclavatges, als hàbits que ofeguen la vida i recomençar a viure amb cor nou, amb la simplicitat i diafanitat de l'infant.*

❖ *¿Qui més s'hi apunta?*

SOBRE L'ESCOLA CINTRA

*Entrevista a Eulàlia Freixes, Provincial de les Missioneres de la Immaculada Concepció,
Presidenta de l'Associació Cintra*

Per Jordi Llisterri

La majoria de projectes no s'acaben concretant fins que algú no s'hi posa al davant. En el cas de Cintra, això va passar amb el germà de La Salle **Joan Lluís Casanovas**, que va morir el 2009 en un accident de muntanya. La teresiana **Cristina Martínez** va agafar el relleu i, quan va ser escollida per a l'equip general de Roma, li va demanar a Eulàlia Freixes que assumís la presidència de l'Associació Cintra. Així és com, des del 2011, la provincial de les Missioneres de la Immaculada Concepció i vicepresidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), presideix aquesta entitat intercongregacional.

Per què fer una escola o una fundació conjuntament i no deixar-ho en mans d'un orde religiós com tantes altres obres?

Es va fer conjuntament per fer una obra conjunta. És a dir, perquè és un altre tipus d'acció i s'han d'unir forces. Avui les congregacions tenim molt potencial de persones que estan fent una tasca social molt forta, però si no ens ajuntem no arribem més enllà. Els projectes conjunts, la intercongregacionalitat, són importants perquè són un testimoni del moment. Sorgeixen de la necessitat i per poder donar una millor resposta.

Abans no necessitàvem tant unir-nos perquè les nostres escoles i els nostres hospitals ja funcionaven per donar resposta. Quan el segle XIX van sorgir la majoria de congregacions religioses dedicades a l'ensenyament, i sobretot a l'ensenyament de la dona, en aquell moment això no existia. Però avui tot s'ha complicat molt i hi ha altres necessitats. Crec que la Vida Religiosa té aquesta frescor de poder estar on cal estar, i cal estar allà on encara no hi ha una resposta. Sobretot, una resposta d'humanització.

Quan es comenta a veure aquesta necessitat de treball conjunt?

En el Concili Tarraconense de 1995 ja es va expressar el desig de fer alguna obra conjunta com a Vida Religiosa, que fos un signe. No es va concretar, però d'allà va sortir la idea.

Al mateix temps, al Raval ja feia temps que hi havia moltes congregacions religioses escampades. Comunitats que viuen en pisos, amb diverses accions socials... I, com passa en altres llocs, quan estem en un barri com aquest, ens ajuntem sovint per alguna festivitat o per compartir celebracions. En aquestes trobades sempre es comparteix el que fem. D'aquí va sortir la necessitat d'unir forces per donar resposta als alumnes que havien d'iniciar l'ESO i que provenien de situacions socials i familiars desestructurades. Que tinguessin una escola "normal", però tan reduïda que no era viable per una sola congregació.

I com s'ha passat de nou institucions a quaranta?

Això va ser fruit del treball d'en Joan Lluís Casanovas. Però, a més, la vida religiosa de Catalunya té molta vida i té molta relació. La Unió de Religiosos és un nus molt fort. Ens coneixem de moltes coses i no només perquè coincidim en les reunions del patronat de Cintra.

Com que cada vegada hi ha menys religiosos, la intercongregacionalitat no és un signe de debilitat?

No. És veure que tu *sol* no hi arribes, que l'altre tampoc, i que per donar resposta convé unir forces. Quan ja no tenim prou gent per portar les escoles, hi ha uns laics que fa molts anys que hi treballen i que ja *les* fan funcionar. Així, no ens unim per una pobresa de recursos, sinó perquè amb les forces que jo tinc en aquest moment, si les uneixo, puc donar una millor resposta. Ho tinc claríssim. La intercongregacionalitat no és un signe de pobresa, és un signe testimonial.

Un estil de vida

Per què es va veure tan clar?

Des d'un despatx no s'hauria detectat aquesta necessitat. Només descobreixes el que es necessita allà on t'estàs. Si no hi ets, t'ho poden explicar, però no ho entens. Jo ho crec molt. Per això, quan em van escollir provincial fa gairebé deu anys, no *vaig* anar a viure a la casa provincial que hi ha al centre de Barcelona. Visc a Ciutat Meridiana, un dels barris amb més dificultats, encara que hagi quedat molt amagat. Els problemes ni es viuen, ni es resen, ni es pateixen igual sent allà que no sent-hi. M'ho expliquen, però no em toca la pell. Encara que en aquest moment no faci cap tasca social allà, quan arribes a sopar amb la comunitat, t'asseus a taula i t'expliquen com a una família que coneixes els han tret de casa seva, amb dues criatures, i no els han deixat ni entrar al pis per agafar els bolquers. Ja et poden explicar els desnonaments, que si no coneixes les cares dels qui es queden sense casa no és el mateix.

La Vida Religiosa aporta alguna singularitat a aquesta tasca social?

El treball d'humanització. Cadascú està enamorat de qui sigui, però si tu estàs realment enamorada de Jesús, i sents aquesta crida per la persona, per fer un món més humà, perquè l'altre no pateixi, perquè se'n pugui sortir... això et dóna moltíssima força. Per mi aquesta és la força de la Vida Religiosa. Sinó, no hi fem res aquí. Podríem fer el mateix que qualsevol laic. Però la força de Jesús és molt forta. I no dic que sigui una opció millor o pitjor. És la fidelitat de cadascú a la crida que sent.

Això es nota?

Hi ha gent propera a mi que no ha entès que jo no tingui una nòmina, o el meu raconet. Si sortís de la congregació, ho faria amb una mà al davant i l'altra al darrere. Però jo visc un estil de vida que ho comparteix tot. I no em falta res, però tampoc no dispo de coses meves. La fe és el que li dóna sentit. I no és fàcil, però hi ha alguna cosa que és més forta que tots els dubtes o que totes aquelles situacions que no acabes de veure clares.

Com es concreta la col·laboració en un projecte conjunt?

En el cas de Cintra, cadascuna de les 40 congregacions que en formen part fa diferents aportacions econòmiques. Hi ha dos professores que són religioses, però la resta de religiosos que hi col·laborem som voluntaris. I en funció de les necessitats, truques a la porta de les congregacions o arriben religiosos que es jubilen i busquen un lloc on puguin ajudar.

Hi ha altres experiències similars?

Al Prat de Llobregat, Saó-Prat és una mica el mateix. El bisbat ens va demanar que obríssim una comunitat en un pis del barri del Sant Jordi per fer presència. Poc després, les teresianes i els maristes van anar a Sant Cosme. I es va establir aquesta dinàmica de compartir celebracions i fer trobades conjuntes, també amb les carmelites. Així, el 2004, entre tres ordes vam crear Saó-Prat, un centre obert que també ha anat creixent.

Es crea una dinàmica diferent en aquesta col·laboració entre diverses congregacions?

Molt positiva. Vas de cara a una missió que sols no podríem fer i que podem tirar endavant entre tots. Això és molt satisfactori. Hi ha el desig d'un treball comú. Abans tu tenies la teva escola, la teva comunitat... Ara això s'ha acabat. I ho visc així, d'una manera positiva. La diversitat de carismes no tira enrere res, al contrari. El que fas, ho fas per aquesta gent. Per humanitzar aquestes situacions. I aquí no hi ha marques que ens diferenciïn.

"Cintra m'ha posat molt bé els fonaments, i ara em podré valdre per mi mateix"

Entrevista Enric Sevilla, VN Catalunya, maig 2013

Final de curs de l'Escola CINTRA: "Doncs jo estic molt content de deixar l'escola, perquè Cintra m'ha posat molt bé els fonaments, i ara em podré valdre per mi mateix". Només per sentir un alumne dir això, ja ha valgut la pena organitzar un projecte conjunt entre diverses congregacions religioses al barri del Raval de Barcelona. Més que els diversos premis i reconeixements que ha rebut. És el fruit de la *intercongregacionalitat*, una paraula complicada i que no sona gaire bé. La "inter", en diuen. Ens centrem ara en un dels projectes "inter" que fins ara ha donat més resultat, l'Associació Cintra. És una mostra de la nova dinàmica de la Vida Religiosa: la col·laboració entre diversos ordes, instituts i congregacions per donar resposta a noves necessitats, les que es detecten a través de la presència als barris i a les perifèries. Si la Vida Religiosa és compatir-ho tot en comunitat, també es tracta de compartir els recursos disponibles. Un signe i una concreció de la seva presència al servei de les demandes de cada temps.

Entrevista a ENRIC SEVILLA, Director de l'Escola CINTRA

"Cada alumne té la seva gran dificultat"

Per què el nom de CINTRA de l'escola?

CINTRA és un terme usat en enginyeria i en arquitectura. Es tracta de l'armadura que sosté l'arc fins que es col·loca la pedra central. També és el nom d'un dels projectes principals de l'Associació Cintra. Aquest centre concertat d'Educació Secundària vol ser una armadura que ajudi a construir l'interior dels alumnes. Enric Sevilla n'és el director i explica com va néixer aquesta escola i com s'hi viu el dia a dia.

Com va començar el projecte?

L'any 1996, aprofitant la reforma de la LOGSE, quan va entrar en vigor l'ESO, un grup de religiosos va potenciar la creació d'aquest centre

veient les mancances educatives dels barris de Ciutat Vella. Era un bon moment per crear una escola diferent, que pogués acollir joves en situació de risc social, amb dificultats escolars, desmotivació, absentisme escolar. Primer, vam funcionar dins de l'Escola Pia i, al cap de quatre anys, ens vam independitzar.

Teniu 48 alumnes en total. No són pocs?

Som una escola petita que vol donar la màxima atenció possible a l'alumne. Tenim quatre cursos d'una sola línia. Cada línia té 12 alumnes. I cada grup de sis alumnes té un tutor. El que és important és poder dedicar temps a una sèrie d'alumnes amb necessitats educatives específiques. Tots són de Ciutat Vella i vénen de situacions complexes: inestabilitat familiar, fracàs escolar, marginació, es barreja tot. Cada alumne té la seva gran dificultat. Volem acompanyar-los perquè puguin avançar, perquè el dia de demà siguin bons professionals i millors persones.

Els professors tenen una formació especial?

Necessitem un professorat molt preparat, amb molta experiència. És important també el sentit del compromís, que hi hagi una continuïtat. D'aquesta manera es pot fer un seguiment més qualitatiu dels alumnes i contribuir a l'equilibri del conjunt de l'escola. Per descomptat, han de tenir vocació i molta paciència. Estar estudiant a Cintra és una gran oportunitat, un projecte així només existeix aquí.

Els alumnes són conscients d'aquesta oportunitat?

Al principi no. Veuen aquesta escola més aviat com un lloc petit, estrany, amb poca gent. Després sí que ho van apreciament, van entenent, es preocupen, ens escolten, respecten els límits. Hi ha una evolució positiva en el comportament, des que entren a primer d'ESO fins que surten a quart.

Tothom acaba el cicle i obté el títol de secundària?

No tothom hi arriba, perquè hi ha situacions que són molt complicades. Però sí que la majoria completa els quatre cursos i surt de l'escola amb una orientació definida. Alguns opten per un mòdul de grau mitjà, o un curs d'ocupació professional. Si no es treuen el títol de secundària, van cap a mòduls professionals, una PQPI.

Quan surten de l'escola, aconseguixen feina?

Molts han començat a treballar, malgrat que ara costa molt més pel context de crisi en que ens trobem. Alguns decideixen continuar formant-se. Nosaltres sempre tenim les portes obertes si algun dia necessiten el nostre suport, som un punt de referència. En principi, Cintra és una escola ordinària. la gran diferència és que aquí els alumnes reben més atenció. El que sí que fem són tallers dins de l'assignatura de tecnologia. De ceràmica, electricitat, mecànica, fusteria, cuina... l'objectiu no és que en un futur es dediquin a això, sinó que els resulti familiar el món professional, i les rutines laborals quan se les trobin.

Què us falta per consolidar el projecte?

Unes instal·lacions definitives. L'Escola Cintra necessita un espai. Hem de trobar una millor ubicació i estabilitzar-nos. Anem desplaçant-nos, primer a l'edifici del carrer Palau, després al carrer Aurora, i quan van enderrocar l'edifici d'Aurora, a aquests barracons al carrer Riereta. Necessitem un lloc amb espai per poder treballar bé, això ajudaria molt a la feina dels alumnes i professors.

LA SALLE I GAUDÍ

G. Santiago Temprado Ordíaz

La Salle i Gaudí, uneix la vida de dos arquitectes originals i diferents, constructors d'una nova societat: La Salle pèrit arquitecte de l'educació de la infància i de la joventut i Gaudí genial arquitecte català de la Basílica de la Sagrada Família, la Pedrera, el Park Güell, etc. Ambdues arquitectures han coincidit a Catalunya i concretament a Barcelona entre els anys 1879 i 1926, i foren famosos cadascuna en llur especialitat i conegudes en tot el món. La família Salle sempre ha estat present a Catalunya des de l'any 960, amb els seus avantpassats *La Salle, Salla, Sallés, Sales*, des del Bisbe Armengol Salla, de La Seu d'Urgell i el noble A. Salla, de la família dels vescomtes de Conflent, fundador del Monestir de Sant Benet de Bages, que fou una iniciativa dels esposos Salla, que el van dotar econòmicament. Mossèn Cinto Verdaguer, va escriure l'origen de la Salle a Catalunya, com a conseqüència de la seva amistat amb el G. Enric Delaris, fundador de La Salle Manlleu, prop de Folgueroles.

*Descendent de Catalunya
l'esperit Vós n'heu guardat,
que, com foc, de terra llunya
vostres fills nos han tornat.
Amb l'escola catalana
féu revivre nostra fe:
terra que es ben cristiana
amb sa mà. Déu la sosté.*

Efectivament, els Germans de les Escoles Cristianes, fills de Sant Joan Baptista de La Salle, van arribar a Barcelona i van fundar la primera escola gratuïta de Sant Josep al Pont de la Parra i el 1880, fundaren el Col·legi comercial Hispà-Francès de Comtal. I el 1889 van fundar el Col·legi Nostra Senyora de la Bonanova.

Els Germans van conèixer l'arquitecte Antoni Gaudí, per les seves obres del Temple de La Sagrada Família, de la Pedrera, del Park Güell i d'altres obres, properes al Col·legi Bonanova, com les Teresianes de Ganduixer i el Palau del Rei Martí l'Humà al carrer Bellesguard. Les constants anades i tornades davant d'aquestes obres, obligaven a Gaudí de passar per davant del Col·legi Bonanova, on admirava l'obra realitzada pel seu paisà l'arquitecte Ignasi Romaña, a la finca Muntadas, amb pedra de la cantera de Montjuïc, com la que emprava Gaudí a la Sagrada Família. I el que més admirava Gaudí era l'escala del Col·legi amb la volta catalana, que va copiar Gaudí per a l'escala de la cripta de la Sagrada Família i per a la teulada de l'escola dels fills dels obrers del Temple de la Sagrada Família, inspirada en l'escola dels tres graus de La Salle Barceloneta, construïda per l'amic i col·laborador de Gaudí, l'Arquitecte Sagnier i el seu company també arquitecte Basegoda.

imatges amb ànima i eleven l'esperit.

El Temple Expiatori de la Sagrada Família està gestionat per una fundació eclesiàstica, amb la finalitat fundacional de l'administració dels pressupostos i l'execució del projecte de construcció d'un Temple dedicat a la Sagrada Família, seguint fidelment les directrius inicials d'Antoni Gaudí.

La Fundació de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família fou creada com una fundació canònica autònoma privada, el 20 de juliol de 1895 pel llavors bisbe de Barcelona, Jaume Català. Són membres nats l'Emm. i Rvdm. Mons. Lluís Martínez Sistach, Cardenal Arquebisbe de Barcelona i la President Excma. Sra. Joaquina Alemany i Roca i 10 membres més.

Segons rumors, la Fundació de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família ha decidit que les estàtues en el Temple de la Sagrada Família de Gaudí, han de ser de sants vinculats a Catalunya i que parlin de la Sagrada Família. Ambdues condicions es compleixen amplament en Sant Joan Baptista de La Salle, tenint en compte els orígens dels seus antecessors al Bisbat de La Seu d'Urgell i en l'antiga abadia benedictina de Sant Benet de Bages, fundada vers l'any 960, a iniciativa de la família vescomtes de Conflent, el matrimoni Salla, que la van dotar econòmicament i també amb la presència, des del 1880, dels Germans de les Escoles Cristianes, fills de Sant Joan Baptista de La Salle amb la fundació d'unes 50 escoles i col·legis a Catalunya, algunes encara en vigor.

L'Arquitecte Terradas va fer un estudi de l'escala central de Bonanova, donant explicació tècnica i científica a la volta catalana. Un alumne de l'arquitecte Terradas, feu una Tesi doctoral sobre l'escala central de Bonanova, en la que reconeix que s'inspirà Gaudí.

En diferents escrits La Salle ens parla de la Sagrada Família, composta por Jesús, Josep i Maria, que reconeix en la Meditació nº 6; a la institució La Salle hi ha Comunitats de la Sagrada Família. Per tot això, crec que s'han de donar passos, perquè a la Basílica de la Sagrada Família de Gaudí, hi figuri una estàtua o una vidriera de Sant Joan Baptista de La Salle, amb ple dret per a la posteritat i homenatge al pèrit arquitecte de l'educació en els més de 350 anys d'existència. Finalment, m'acabo d'assabentar que serà possible al menys una vidriera lasal·liana com la que ja existeix al Temple del Tibidabo.

La meva experiència africana (II)

Quinze anys a Daloa i Abidjan

G. Antoni Baqueró

L'estiu del 1985 dos Germans del Districte de Bilbao i un del de Catalunya van muntar els tallers d'electricitat al nou centre de Daloa, construïren taules de classe i baranes pels passadissos exteriors i escales.

El districte Central va fer l'enviament d'utilatge per a les pràctiques de taller i el setembre del 1986 es posava en funcionament el centre amb un grup de 22 joves, nois i noies. Com que calien alguns retocs en l'edifici recentment construït, les classes d'aquest primer any tingueren lloc en la mateixa residència dels Germans. Els locals eren suficients per disposar d'un taller de mecànica i una aula de classe.

Durant aquest curs 1986-87, es varen perfilar detalls del finançament del Centre al que s'havia compromès Misereor (ONG del bisbat alemany). L'ajuda de Misereor en material per a l'equipament i material fungible, així com per al pagament dels sous del Professorat va ser fonamental pel bon funcionament del centre. També va ser força generosa l'aportació del Districte Central i la de PROYDE, tant des de Madrid com des de Catalunya.

En el meu primer any tenia molt poca classe. El temps disponible em va servir per aprofundir en el coneixement del Francès i col·laborar en la catequesi de la diòcesi, tant de joves com d'adults i en les diferents activitats apostòliques derivades d'aquest treball amb el jovent.

La posada en marxa del Centre de Formació Professional era el nostre principal objectiu i raó de la nostra estança l'Àfrica. Les característiques del centre ens permetia, als Germans, organitzar els programes i horaris que creïem més adients de formació per a un ofici dels alumnes al sortir de l'escola.

Un dels edificis del C.F.P. La Salle

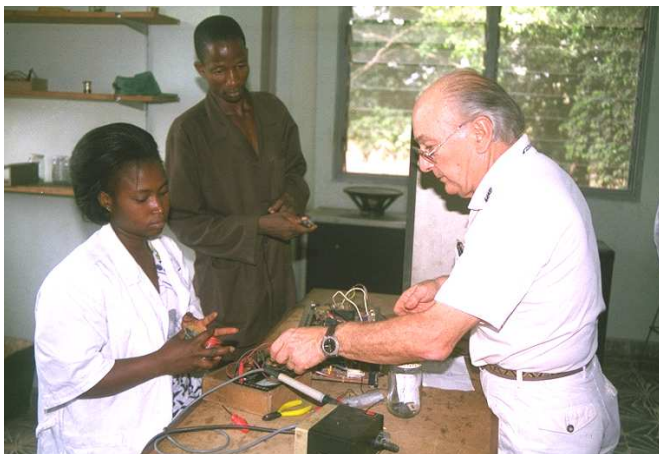
***Un passadís de l'escola
Al fons, tallers de la Cooperativa***

Al tractar-se d'un centre no reglat, el Ministeri ens deixava plena llibertat d'acció.

Vàrem haver de pensar seriosament en el Professorat més apropiat per al centre. Els millors monitors per als tallers, havien de sortir del mateixos alumnes. Tot un programa de formació, orientat en aquest sentit, es va posar en marxa.

La formació d'aquests monitors es va dur a terme mitjançant la col·laboració de voluntaris. En primer lloc hi va haver cooperants d'estiu que donaren cursos teòrics i pràctics als alumnes més avantatjats de tercer any.

Entre els voluntaris per a la formació de monitors hem de senyalar tres enginyers d'Enginyeria La Salle de Barcelona, un dels quals va estar-hi tres anys, una noia enginyer, un curs escolar i un estiu i, un tercer, tres mesos. També de La Salle de Lió disposarem d'un enginyer en electricitat durant tres mesos. La part més important de formadors de monitors per al centre, vingué de l'organització francesa AGIR. Eren tècnics amb una àmplia formació teòrica i sobretot pràctica. Tècnics jubilats i que AGIR aprofitava de la seva disponibilitat i competència per a aportar una ajuda al Tercer Món. Durant cinc anys, tècnics en soldadura, en electrònica, electricitat i en fred donaren una formació intensiva, durant dos mesos, als alumnes de tercer curs de l'escola i de manera especial al grupet de monitors que, a poc a poc, varen preparar de manera acurada.

Cooperant d'AGIR en el taller Cooperativa

Els cooperants d'estiu en la font quasi acabada

Els cooperants residien amb la Comunitat de Germans. Corrien a càrrec de l'escola les despeses dels viatges. No cobraven cap salari per la seva feina. L'experiència va ser molt positiva i es va arribar a disposar, per a monitors de tallers, d'uns bons tècnics sortits de la mateixa escola i amb l'esperit que ha d'animar en un bon educador lasal·lià.

Amb els monitors de tallers ben preparats i alumnes finalistes, obrírem una cooperativa en un edifici nou dintre els terrenys del centre. Moltes pràctiques dels alumnes de l'escola: instal·lacions elèctriques, reparacions de diferents aparells, rebobinatge de motors, etc., sota l'orientació dels monitors de tallers i els responsables de la cooperativa, eren part dels treballs encarregats per clients. Aquests treballs aportaven diners per als membres de la cooperativa i beneficiava a l'escola al no haver de comprar part del material fungible ja que el client pagava l'emprat en els treballs encomanats a la cooperativa.

A partir de la cooperativa del centre i sempre contant amb algun dels joves ben formats, es va començar a crear petits tallers, independents del centre, en poblats fora de la ciutat de Daloa. Cada taller era independent en tots els seus aspectes. Uns estatuts, aprovats per l'autoritat civil, regia l'agrupació de tallers cooperativa La Salle. En el moment d'esclatar el cop militar en el 2001, ja eren 6 els tallers cooperativa instal·lats fora del centre.

Durant el meu temps a Daloa hi va haver 6 projectes d'estiu. Els objectius foren variats: formació de monitors per a l'escola, com ja he dit, construcció de sales polivalents en poblats, arranament d'una font, la construcció de 5 casetes per a dones pobres i abandonades del poblat de Gbokora, i alfabetització d'adults.

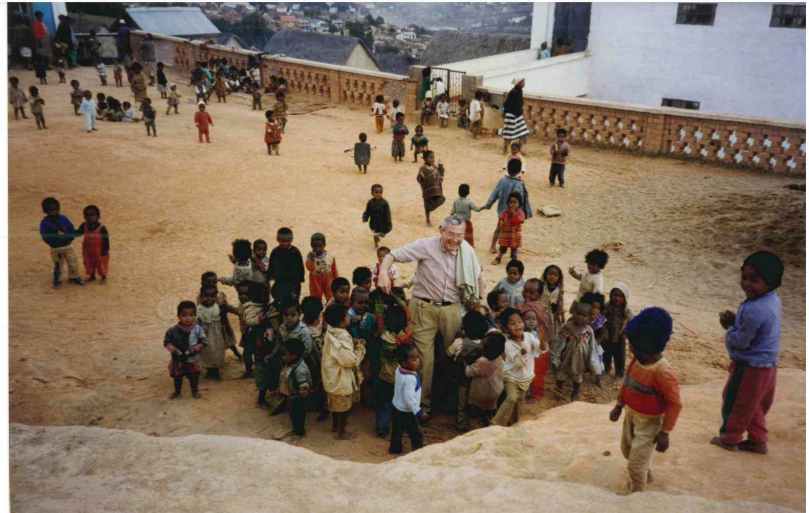
El dos últims anys de la meua estada a l'Àfrica els vaig passar a Abidjan en el CELAF. Vaig tenir al meu càrrec el manteniment d'una aula d'informàtica que s'acabava d'instal·lar, organització de cursos d'informàtica per als alumnes i la preparació d'un programa de notes que va ajudar molt a les secretàries del Centre.

Totes aquestes experiències viscudes a Daloa durant 15 any i dos a Abidjan en el CELAF, varen omplir de goig un període important de la meua vida de Germà de La Salle.

Una crida sorprenent des del Tròpic

G. Josep Mestres i Ballús

N'esteu tots ben assabentats els que seguïu la Web La Salle Catalunya. Els Germans *Toni Clavé i David Pérez* en feren un reportatge gairebé diari del servei dels tres Germans al centre escolar Notre Dame de Lourdes de Madagascar. Aquí i ara només deixo anar l'impacte produït per vivències colpidores.

Els vàrem poder interrogar i ens digueren: "Estàvem al carrer, vivíem sobre les escombraries i deixalles de Tana i menjàvem allò que molts abandonaven. Ara gràcies a l'interès vital del «Padre Pedro», hem creat un barri digne, construït per nosaltres mateixos, amb escoles, dispensaris i serveis humans i religiosos convenients."

Ho diu la premsa diària: "El 75% de la població de Madagascar està enquadrat dins el llinar de la pobresa radical"

Les quatre religioses Guadalupanes de Mèxic arribades ara fa 20 anys a Madagascar s'hi han compromès talment a aquesta pobresa a l'estil de La Salle, que ara ja són 49 Germanes amb 7 centres educatius per als infants més pobres i amb 13 novícies que ens deixaren meravellats de la seva empena engrescadora, vivint en

una pobresa total. Ens hem compromès a fer-los arribar algunes ajudes a fi de que puguin assolir el mínim de vida digna.

El G. Joan Sala:
El gran artífex
de l'obra. Es
l'home humil,
senzill, acollidor,
engrescador,
sempre prop
dels més
necessitats. En
fi un home
evangèlic cent
per cent. Diríeu

que no fa res i ho anima tot: centenars de beques per els infants i joves amb problemes educatius, recolzament total a les Germanes que li deuen tot, renovació total dels centres escolars i comunitats on ha estat enviat. Coratge, Joan i segueix amb la mateixa il·lusió. Seguirem al teu costat.

PÈRE PEDRO

Combattant de l'espérance

Frases per a l'acció amb que ens han regalat els nostres preceptors a Madagascar:

"Tenim un únic dret: el d'estimar i fer el bé compartint la nostra riquesa d'una forma justa i equitativa amb tots aquells que en tenen necessitat".

"Mentre hi hagi pobres en la nostra societat no podem dir que habitem una societat moderna, que avança. La imatge del nostre Creador en nosaltres està deteriorada, desfeta".

Han transformat l'abocador d'escombraries
en ciutat habitable

El P. Pedro, Paül argentí, ha aixecat una gran
barriada habitable on hi havia un abocador
d'escombraries i ho ha fet amb la mateixa
gent que malivia en aquest lloc.

MUSEOS LA SALLE BONANOVA

G. Pablo Álvarez García

HERBARIO

En 1909 llegó al Colegio el *Hno. Sennen*, francés, botánico de reconocido prestigio e inició el herbario en el colegio. Aquí trabajó hasta el 19 de julio de 1936 . Dejó una colección de una 75.000 plantas, hoy en el Museo del Jardín Botánico de Barcelona.

La colección de plantas que hoy hay en el colegio consta de 23.808 pliegos La mayoría de estas plantas son de origen español. Forman parte de esta colección:

➤ 6.954 DE FRANCIA,

de ellas hay 88 cajas procedentes del *Pensionnat Saint Joseph de Toulouse*, unas 4782 plantas, *la más antigua data de 1831*. El *Hno. Lambert Munt* dice que es el herbario du *Frère Héribaud Joseph*, botánico de primera línea, Membre Honoraire de la Société Botanique de France, de l'Académie Internationale de Géographie Botanique, de la Société pour l'étude de la Flore Française. En La Salle Bonanova disponemos de 5 tomos de sus obras : *Muscinéas d'Auvergne –Diatomées d'Auvergne- Diatomées fossiles de la Haute-Loire, de l'Ardèche, d'Auvergne*.

➤ 840 DE ALEMANIA.

➤ UNAS 679 CATALUNYA , VALENCIA Y DE BRASIL

recogidas por el *Hno. Teodoro Malagarriga*, entonces profesor de una universidad brasileña. P. Capell S.J. regaló 463 plantas de Brasil y algunas de Catalunya.

➤ HERMANOS DE QUIENES TENEMOS PLANTAS EN EL HERBARIO. Los recolectores con mayor número de plantas son:

- *Frère Sennen* con 6.159 plantas (rescatadas por el Hno Malagarriga del herbario situado en el Jardín Botánico de Montjuic, a cambio de la correspondencia del Hno. Sennen con los botánicos de su tiempo); tiene plantas de Burgos, Logroño, Catalunya, Valencia, Francia y unas 2041 recogidas en Melilla y alrededores con el Hno. Mauricio en los veranos del 1931 a 1935.
- *Hno. Mauricio* con 3301 plantas; unas 82 plantas de Canarias y las ya citadas de Melilla; las últimas que hay en el herbario son del año 1956.
- G. Lambert Munt con 2.660 plantas, en su mayoría proceden de la región de Berga, Sant Martí Sesgueioles, Figueres, Tarragona y la Cerdanya. Es el último recolector para el herbario.
- *Frère Elías* con 720 plantas recogidas en Burgos y Logroño. En Bujedo conoció al Hno, Sennen y le puso en contacto con los mejores botánicos de España.

- *Frère Jérôme-Jean* (Hno Jerónimo) con 916 plantas, la mayoría recogidas en Almería y Murcia. *Trabajó para el Instituto de Aclimatación de Almería, perteneciente al C.S.I.C.*
- *Frère Bianor* con 258 plantas, la mayoría de Mallorca y unas poquitas de Argelia donde estuvo dando clase. Formó la colección de plantas más completa de Baleares.
- *Frère Basile* (Hno. Basilio) con 580 plantas en su mayoría de Venezuela, algunas de Barcelona y Girona.
- *Sr. Josep Barrau* (Hno. Gonzalo) con 1518, procedentes de La Plana de Vic, gran cantidad de Manlleu, Berga y alrededores y sobre todo de Esparraguera (417) en Mas d'En Gall.
- En menor cantidad hay en el Herbario plantas de *Fr. Augustin*, *Hno Ginés*, *Fr. Jeanjean*. *Frère Juoannet Marie* con 249 recogidas en Tierra Santa. *Hno. Dionisio Luis*.
- *Frère Secontaire* con 164 plantas. *G. Jaume Palom* con 43 plantas.
- *Dr. Carles Pau*. 368 plantas. *Dr. Font i Quer* con 90 plantas. *Dr. Mariano Losa* con 225 plantas.

MINERALES Y ROCAS

Hay 2.043 ejemplares expuestos en vitrinas. Además hay abundantes cajas para llevar a las clases para su estudio. Ya en 1903 había unos 1600 minerales; el *Hno. José Esteban* fue uno de los artífices del museo de minerales. En 1905 *D. Manuel Gibert Miret* regala al Colegio Bonanova un trozo de 2857 gr. del famoso meteorito de Garraf.

FÓSILES y MOLUSCOS

Colección compuesta por 571 ejemplares de fósiles y 907 moluscos.

PECES

149 peces, conservados en formol y otros disecados .

Peces del “Río Muni” de Guinea Ecuatorial, única en el mundo, debida al *Doctor Hno. Benigno Román*. Consta de 26 familias, 61 géneros, 107 especies de ellas 6 son nuevas y 2400 ejemplares. Se conservan en isopropanol ya que el formol destruye el A.D.N. Esta colección es única en el mundo y está en el Colegio desde 1970.

OTRAS COLECCIONES

Mamíferos, con 122 ejemplares. **Crustáceos** 44. **Anfibios** 34. **Gusanos** 10.

Reptiles 92, 26 de ellos son serpientes.

Corales 59. **Estrellas marinas** 42 **Erizos** 28.

Museo de Aves. Consta de 643 aves, la mayoría españolas y un buen número de aves exóticas, en su mayoría de América. Destacan las aves de Ecuador, traídas por el *Hno. Eusebio Arraya*.

Museo de Mariposas. Consta de 17 familias, 84 géneros, 170 especies **diurnas** con 3948 ejemplares; **nocturnas**: 10 familias, 69 géneros, 75 especies con 814 ejemplares, todas ellas españolas .

Exóticas: Consta de 9 familias, 74 géneros con 281 ejemplares, están colocadas en las vitrinas centrales número 18 y 19. Muchas proceden del *Hno. Pantaleón Palacios* de La Santa Espina. Hay 37 que trajo el *H. Lluís Bosch de Madagascar*.

El *Hno. Mateo Esteban* es el artífice de la colección de mariposas que inició en 1950.

Coleópteros: Colección compuesta por 11 órdenes que incluyen 377 especies y un total de 1.070 ejemplares en vitrinas.. Hay también una segunda colección de 26 cajas, coleópteros repetidos, no tan completa, para estudio directo de los alumnos.

Los Hermanos que deseen visitar y conocer mejor los Museos de La Salle Bonanova
dirigirse al H. Pablo Álvarez, que les atenderá complacido (palvarez@lasalle.cat)
 (www.bonanova.lasalle.cat/serveis/museus)

MIGUEL, estás con Dios y estás con nosotros

G. José Antonio Panero

MIGUEL, estás con Dios, y estás con nosotros ahora. Dios está aquí, y tú con Él. Nos ves y nos escuchas.

Me toca a mí despedirte. Sabes muy bien que mi parentesco contigo, viene de tu abuela, María Josefa Mielgo Andrés, prima hermana de mi madre, Benedicta Andrés. Esa tu querida abuela, sería luego mi madrina de bautismo, la que me hizo llamar Pepe.

Yo desearía en estos momentos, tener aquí presente a tu Padre Manuel, porque seguro, te habría cantado un responso, en el trayecto hacia el Cementerio, como lo hacía con los vecinos del pueblo, en Villares:

¡¡Ne recorderis Domine!!..., ¡Y con qué chorro de voz!... -¡la que heredaste tú!- sin libro ni partitura alguna, de la misma manera como recitaba el oficio de tinieblas, en la

Semana Santa, en la iglesia parroquial.

Tu madre, la ti Catalina, saldrá ahora en tu defensa ante Dios, como lo hacía, cuando por alguna travesura tuya, recibía palabras de queja, por alguno de los vecinos afectados.

También habrá salido a tu encuentro, D. Aquilino, el señor cura, al que ayudabas en la misa diaria, gracias a que la madre, no fallaba nunca en despertarte para esa noble obligación.

No faltaría tampoco tu hermano Blas, alumno de La Salle en Astorga, al que acompañaste tú, durante algún tiempo. Allí dedicabas ratos para enseñar a los más pequeños de su clase, que no podían seguir las explicaciones del profesor. Por eso, Blas te aconsejó que te hicieras maestro, en lugar de médico, como tú deseabas.

No te desagradó la sugerencia, y poco después, te “facturaron” –solo- en el tren, hacia Bujedo. Como al llegar a Miranda, nadie te esperaba, el ti Lis, que llegaba con un buen lote de aspirantes y aspirantas a la vida religiosa, te invitó a ir más lejos, y aterrizaste en Salt y luego en Fortianell.

Cierto día el Hno. Director te preguntó, qué opinabas sobre la “obediencia ciega”, y sin ambages, contestaste: “Una estupidez”, y con algún otro calificativo por el estilo. ¡Miguel, te jugaste la vocación para La Salle! Te dijo, con toda seriedad, que estaba dispuesto a mandarte a casa. Sin inmutarte lo más mínimo, respondiste: “No se preocupe, tengo un tío obispo en Palencia –D. Antonio Castellanos, que vendió sus bienes para ayudar a los más necesitados; ahora está haciendo una gran obra en Bolivia- que me recibirá con los brazos abiertos, para ser sacerdote”.

Ante esta entereza de tu marcada personalidad, cambió de opinión, y pienso, que no se arrepentiría de haber actuado de esa manera, como no nos arrepentimos, de que hayas convivido entre nosotros.

Y así has llegado, hasta el momento en que te despedimos. Te despedimos los familiares y los Hermanos, con la satisfacción de saber, que tu ejemplo, nos estimulará a imitar tu entereza, tu amor a María y al Señor Sacramentado, tu ejemplar dedicación a los niños y jóvenes, y últimamente, a los no tan jóvenes de esta Casa.

Ruega por nosotros. Ruega ante el Padre que te ha recibido con los brazos abiertos. Y si quieres..., díselo cantando, unido a las muchas voces, a las que ayudaste a bendecir al Señor, cantando,... en clase, en la capilla, y en medio de la Naturaleza. **Ahora, Miguel, descansa en paz.**

Mossèn Pere... te n'has anat ! (1a part)

G. Jesús Núñez Caballero

¿Com ha estat, Pere, així tan de pressa? T'esperàvem per a dinar amb els Germans i Professors de La Salle, com ho feies quasi cada dia. Com de puntetes, sense dir res, sense cap premonició, aquest dia, ja històric, 6 de maig, després de celebrar amb la comunitat la Missa pasqual, esmorzar, llegir la premsa, te'n vas anar a fer unes gestions parroquials a un del teus poblets, Ermedàs i no t'hem vist més.

El cant final de l'Eucaristia el vas entonar tu mateix. No vas poder dissimular la teva emoció cobrint-te el rostre amb les mans, deixant sortir el ressò per entre els dits com un altaveu. I cantaves ¡Oh Maria, mare meva..., empareu-me i guieu-me a la Pàtria celestial! ¿Pressentiments?

L'esmorzar va estar carregat de certes preocupacions de tipus 'inventari museístic' de les teves parròquies que et duraven ja massa temps i que aquell dia, precisament, hauries de resoldre acompanyat dels responsables d'art del bisbat a la localitat esmentada d'Ermedàs (?). Tu sol saps "el calze" que has hagut que beure-hi, i la darrera gota, cap a migdia, l'has apurat entre suors i la pregària més íntima. El teu ingrés a l'Hospital Trueta es va fer ràpid. La notícia corria ja com la brisa suau d'un migdia de maig, ple de vida de Pasqua i de color de roselles. A tu que tant t'agradava la 'vida i el color', els anaves deixant pels camins de l'Empordà...

Com vas dir que vindries a dinar, t'esperàvem tot confiats de participar en la teva joia per la solució del que et portava de cap, i segurs que els teus comentaris, sempre adients, serien com la peça més valuosa del museu que ja tenies fa temps instaurat amb gust i dedicació a Pontós, a la parròquia més important de l'entorn. Ens vam quedar amb les ganes. No vas venir a dinar. Cap a les cinc de la tarda ens comuniquen: Mossèn Pere Font se n'ha anat!!

Suposa't, amic Pere, com ens has deixat... trasbalsats, tu que estimaves tant la vida, el moviment, quasi la bilocació i la 'pluriocupació'. Però, sobretot, estimaves la teva ànima sacerdotal que empenyia el teu cos a l'acció sagrada i sacramental, passant, això sí, per l'acció d'una gran humanitat i solidaritat agosarades, que brollaven pels carrers que transitaves i persones amb qui tractaves.

Mossèn Pere, no has pogut llegir i 'repassar' el teu darrer article de l'Hora Nova "Una història d'amor", que apareixia el dia següent, dimarts 7.

Acostumaves a fer-ho el primer. A vegades tenies les dues premses a la mà, incansable de llegir: posar-se al dia i fer els comentaris pertinents.

Aquest dimarts vaig llegir el teu article pòstum donant ple sentit fins als punts i comes. Qui t'havia de dir que aquell comentari que feies a l'expressió del Papa Francesc, "Que tota la pastoral sigui en clau missionera. Que surti a les perifèries... L'Església que no surt, més aviat o més tard, emmalalteix... Certament que, com tota persona que surt al carrer, pot sofrir un accident" (...), no ho llegiries ja en aquest món. I acabaves l'article amb la taxativa opció del mateix Papa, que feies teva: "Prefereixo una Església accidentada que malalta".

Mossèn Pere Font celebrando la missa en la capella del col·legi La Salle de Rouen.

L'article 'Història d'amor' que el món ha conegut, feia referència-comentari a les Fires i Festes de la Santa Creu que s'acabaven de celebrar a Figueres, i que els ciutadans s'havien esmerat en la col·locació de les 'Creus de Maig' en tota la geografia de la capital empordanesa. -

No has pogut llegir el teu pressentiment del dia abans, reflectit en una d'aquestes frases entre cometes. "Tota persona que surt al carrer pot sofrir un accident". En acte de servei parroquial vas sofrir l'accident de l'ictus mortal. Que el Bon Déu t'ho tingui en compte, Pere.

Te n'has anat, Mossèn Pere, sense preveure-ho, però, creiem, que estaves molt preparat per fer no sols aquest viatge proper a Ermedàs amb el teu cotxe marcat de peripècies, sinó per al viatge sense retorn. Recordat't que dos dies abans, el dissabte 4 de maig, després de dinar amb la comunitat, varem proposar sortir de passeig a visitar la Mare de Déu del Mont, Patrona de l'Empordà i tu, de seguida, hi vas accedir, esperant que a les 7 del vespre ja estaríem de tornada. Tenies, com cada dissabte, la celebració de la Eucaristia a la capella del Loreto, propietat de l'autoritat castrense. Tu n'eres el responsable.

Al santuari del Mont et vas asseure en l'habitació de Mossèn Cinto Verdaguer, un cognom teu molt estimat. Vas fer un escrit al llibre de visites, emocionant i curt. I a l'església, et va faltar temps per fer el mateix. Aquí no sé el que vas escriure davant la Mare de Déu. A la pròxima visita buscarem en aquelles pàgines, la teva súplica. Van pujar al cambril per donar besar la bonica i expressiva imatge de la Verge Maria en la vesprada del dia de la Mare.

Foto de grupo en la capella del col·legi La Salle de Rouen.

Te n'has anat, Mossèn Pere, en els primers dies del mes de maig. Feia un mes menys un dia que havies complert 81, el 7 d'abril, aniversari de la mort del nostre Fundador, Sant Joan Baptista de La Salle, a qui tu t'encomanaves sovint, sobretot des de la celebració del Centenari del Centre, el 2009. En aquesta ocasió et vàrem atorgar, pels teus mèrits, el títol d'Afiliat a l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes.

Et varem acomiadar a l'església de Sant Martí de Pontós, plena a vessar, el 8 de maig, festa de la Mare de Déu de l'Estrella, Patrona del nostre Institut. Millor companyia espiritual que la Mare no l'has pogut trobar. De cert que gaudeixes del seu somriure en un etern mes de maig. Pere, has entrat en la teva "Història d'amor". Nosaltres, ara, en fem ressò del teu darrer llibre i et diem, Pere, GRÀCIES!

/// MN. PERE, TE N'HAS ANAT. (2ª part)

/// AL CEL DEL CRIST PASQUAL I AMB ELS TEUS.

G. Jesús Núñez Caballero

Estimat Mossèn Pere:

Sí. Te n'has anat fa uns dies i el record que ens has deixat, creiem que ens costarà d'assimilar. Has marxat cap a una vida, on la Paraula de Déu ens diu que és millor. Així mateix Sant Pau va assegurar que "ni cap ull ha vist, ni cap orella ha sentit mai allò que Déu té guardat per a aquells que l'estimen". I tu ets un d'ells.

En vigílies de la festa de l'Ascensió del Senyor vas ser cridat per pujar amb Ell, i acompanyar-lo en la seva glorificació després d'haver celebrat la cinquantena pasqual amb els peus ben plantats a terra. El cel de Jesús Pasqual t'enamorava des de

sempre perquè sabies que els teus avantpassats ja gaudien amb Ell. D'Hostalets d'en Bas en feies sempre memòria, pregària i, a la teva casa pairal, hi lluien les millors flors del jardí.

Les visites al teu poble, a casa dels germans, cosins, nebots... i la presència espiritual dels teus pares... Quantes vegades ens havies recordat a casa teva i al Col·legi la breu història del teu germà gran, en Joan. Ell havia sentit la vocació de Germà de La Salle i per això va anar cap a Cambrils. Essent novici, va agafar una malaltia i li aconsellaren que tornés a casa. Les visites del Germà Lluís Escobet, encarregat vocacional, l'enfortiren en la seva voluntat de pertànyer a la congregació dels Germans de les Escoles Cristianes. Tan sols va ser a temps de formular la seva primera consagració, abans de deixar aquest món als 18 anys, el 19 de març de 1946.

Comiat massiu de Mossèn Pere Font, a Pontós

Però la nissaga Font s'estenia pel poble de la Vall d'en Bas i La Salle prenia nota dels possibles candidats... I així, els teus cosins Joan i Àngel Font seguien les petjades del teu germà, essent entusiastes Germans-educadors en diversos Centres

de Catalunya el primer, i a col·legis d'Amèrica Central, tots dos. Mentre tant en Salvador Font seguia la vocació sacerdotal. Tanmateix, uns altres cosins, el Gmà. Joan Coromina Font, de notables qualitats

humanes i pedagògiques, i Joan Verdaguer, membre de la Comunitat La Salle de Bonanova durant molts anys i de reconegut prestigi, augmentaven en tu el grau de pertinença a la nostra Institució.

Tu Pere, bon sacerdot, et senties al igual que ells, una mica Germà de La Salle. Vas tenir oportunitats per demostrar-ho. La gran ocasió, com ja he esmentat a l'anterior article, va ser quan els Superiors de l'Institut de La Salle, et varen atorgar el títol d'Afiliat a la nostra Congregació, a l'inici de les celebracions del Centenari del Centre a la ciutat de Figueres, el 7 de novembre de 2009.

Et senties cofoi.

És amb aquests parents teus que t'has trobat fa uns dies. Puc imaginar l'abraçada i les paraules que els has lliurat. T'imaginem revestit amb l'estola lasal·liana que llueix de debò a les solemnitats de la Congregació i a les celebracions amb els Germans grans a la ruta francesa del Fundador al maig del 2011.

Aquests darrers 7 dies han estat una setmana de records. Després de la missa exequial a Pontós, la parròquia de Sant Pere de Figueres et va recordar de nou davant el Senyor. El Sr. Bisbe, Francesc Pardo, ressaltà les teves qualitats humanes i pastorals en relació a la figura de Pau. La lectura del missatge de condol del Sr. Arquebisbe Castrense, Juan del Río, les paraules sentides d'una catequista de la parròquia de la Immaculada i el cant de l'Ave Maria a càrrec de la Fàtima, aportaren un sentiment més d'agraïment.

I, com a part integrant de la comunitat educativa La Salle-Figueres des de 1992, et vas fer present entre nosaltres a l'Eucaristia celebrada per tu el divendres dia 17 pel mateix Sr. Bisbe de Girona i altres preveres. Fou una Missa molt participada per a tot el col·legi: alumnes, mestres, familiars, AMPA, antics alumnes i amics.

La figura bucòlica del Bon Pastor llegida a l'Evangelí i la interpretació comparativa que va fer el Sr Bisbe a

l'homilia, fou molt entenedora per grans i petits que omplien el pati. Vàrem estar de sort. El sol arraconava la pluja i el fred per unes hores. Tota la celebració fou una festa pasqual molt lasal·liana. Els símbols que presidien l'Eucaristia d'acció de gràcies foren un camí on s'hi albiraven unes petjades del teu gran camí amb les teves qualitats de bon pastor i un núvol amb unes lletres que deien: "Mn. Pere, et recordem".

Tant de bo t'haguessis fet present al teatre Jardí el diumenge de la Pentecosta. Cantània, concert al qual assisties cada any, en moments clau em recordava el teu pas sorollós fet silenci a l'instant. El títol ja ho deia tot: HA PASSAT UN ÀNGEL. I..., un

d'aquests àngels, que vivia justament al carrer de l'Àngel 4-6, de Figueres, se'ns ha escapat de les mans. Descansa en pau, bon amic Pere.

En memòria del G. Bernardí

Manel Tobias (Sant Celoni)

Per al Germà Bernardí (a.C.s.)

**Un ocell de bosc
que vola cap a l'eternitat.**

**Un cor molt gran
però molt fàcil d'omplir.**

**Un ingenu rebel
sense saber el perquè.**

**Un infant humil i bo
amb cos d'home.**

**El seu tarannà incomprens
però adorat pels nens.**

**Un altre estel al cel
de color groc i blau.**

**Jo, un dels teus trapelles et dic:
Moltes gràcies i a reveure Germà.**

ADIÓS, PEDRO...

G. Santi Mateu i Bertran

PEDRO: Hermano, amigo y compañero de tanda. No por prever un desenlace, deja éste de ser doloroso.

Anteayer por la tarde, mientras estaba a tu lado, escuchaba tu respirar arrítmico y difícil. Tu cara reflejaba los síntomas finales. Tus ojos ya inexpresivos, y medio cerrados, eran totalmente diferentes de aquel Pedro que conocí y con el que conviví en el Sagrado Corazón de Cambrils en los años 60, y más tarde en San José; teníamos la misma edad, aunque estábamos en clases diferentes. Eras un adolescente movido, lleno de vida. Recuerdo que no te gustaba el deporte y como yo, éramos de los que en vez de correr detrás del balón preferíamos charlar en un ruedo, sin importarnos el curso del balón...

En San Martín también hicimos el Noviciado juntos. Allí te hacías escuchar en las reuniones de tanda. La Virgo Fidelis... La Virgen Fiel. Y qué fervoroso eras.... En el Escolasticado, ya nos separamos y supe que en tus primeros años de clase, como profesor, fuiste todo ardor y pasión por la escuela...

Recuerdo muy bien tu estancia en Roma. Te llenó. Allí tu ego ganó muchos enteros. En los sucesivos años, tu palabra era fuerte, vigorosa. Tus juicios seguros y sin discusión. Tus actos llevaban la marca de la persona que sabe y quiere. Hombre de corazón pleno de vida y también, ¿por qué no? de trago largo y canto sonoro. Pedro, estabas en tu mejor momento.

Y..., la vida te jugó una mala pasada. Aquel vigor, aquella impetuosidad se encontró con la prueba... la llamamos Dios? la Vida en mayúscula quizás???? Fue tu gran prueba vital. Esta experiencia vital, en forma de enfermedad, te fue robando paso a paso tus muchas cualidades, en espacios largos en el tiempo. Espacios, llenos de sinsabores que iban erosionando tu riqueza vital. Fue un lento caminar en el descenso hacia la pobreza. Ahora en tu lecho de dolor te veía como quedaste empobrecido, hasta quedar en tus últimas semanas de vida, con una presencia callada y en el silencio total. Seguro que no te fue fácil sufrir este camino de empobrecimiento personal. Te lo tuviste que tragar... Y protestabas con tus actos y palabras. Tu personalidad no se conjugaba con lo que te tocaba vivir.

Cuando a media noche tu cuerpo era ya la pobreza misma, comprendí que a algunos escogidos, Dios, la Vida, les pide el terminar en la pobreza máxima. Tuve la gran gracia, de poder ayudar a vestirte el hábito de La Salle que a los ojos de Dios te hacía hijo de Dios e hijo de La Salle. Recordé tus 16 años llenos de vitalidad, cuando te revestías el hábito de Hermano. Con qué ilusión cantábamos y vivimos aquel día. O en tus 18 años haciendo los primeros votos. Ahora hace 50 AÑOS.... Cincuenta años de fidelidad.

Sabes, me quedo, con este recuerdo tuyo y su mensaje escondido. Es la pobreza del crucificado, que revestido con el hábito de La Salle, llega a la casa del Padre, con las manos llenas de donación, sacrificio y dolor. Los que somos creyentes, creemos que es por la redención, por donde llega la salvación al mundo.

Quiero aprender, ésta tu lección que no has dado no con palabras sino con tu vida. A ti te ha tocado la parte dura y difícil. Tenías aguante. Es el misterio de la vida. Seguro que ya descansas de tu largo y difícil caminar hacia la casa del Padre.

Te dejamos Pedro, pero oye, acuérdate de los tres de la tanda que quedamos. Que seamos fieles a lo que la Vida nos demande.

Recuerda también a todos los que te han cuidado a lo largo de tu enfermedad.... No te olvides que les has dado la tabarra muchas veces. Dásela ahora a nuestro Padre del cielo, y a San Juan Bautista de La Salle, para que nos echen una mano, pero que nos guarden en la pobreza. Porque de los pobres es el reino de los cielos.

Adiós Pedro.

AL GERMÀ ANTONI VILARRASA I TIÓ

G. Joaquim Porrera i Olivé

Estimat Germà Antoni,

Ben segur que t'agradaria sentir aquestes paraules que va dir Sèneca: "En tot home bo hi habita Déu."

Tu ets aquest home bo que va deixar una estelada d'exemples, fruit de la formació cristiana que vas rebre dels teus pares i de l'empremta del Beat Germà Victori, Director del Patronat de La Salle Manlleu, que va influir definitivament en la teva vocació de Germà de les Escoles Cristianes. Professaves una autèntica devoció al G. Victori. Cada any participaves a la Trobada d'Antics Alumnes del Patronat al lloc a on el G. Victori va ser afusellat.

Com a Germà docent et vas estrenar a La Salle Manresa. Sota el mantell blau de la Moreneta vas gaudir de la teva missió d'educador, per això et vas emportar una devoció filial a la Verge de Montserrat que vas conservar tota la teva vida.

Després vindran els teus 15 anys que vas passar a La Salle Josepets. Et vas distingir com a Professor, Prefecte, Responsable de la Catequesi al barri del Carmel, i encarregat de l'Equip de bàsquet que va arribar a la Divisió d'Honor. Els teus Antics Alumnes recorden molt aquests anys. Vas establir una bona amistat amb el G. Jaume Viladecans (a.c.s.) que es consolidà a La Salle Reus quan tots dos vareu cursar la Llicenciatura en Ciències de l'Educació.

Al deixar Josepets, se't va confiar la fundació de La Salle La Garriga. Segons deies, van ser temps difícils, però sempre afegies que gràcies a l'equip de Germans Joves que formaven la Comunitat, sempre te'n sorties.

El teu recorregut passa, després, per Sant Feliu de Guíxols a on vas començar els tràmits per aconseguir el reconeixement de Col·legi Lliure Adoptat.

Vas ser també formador d'Aspirants. Durant dos anys vas ser el Director de l'Aspirantat Mitjà a Cambrils. Hom recorden encara les teves reflexions i els teus consells, demostrant sempre una gran estimació a La Salle i a la vocació.

L'any 1979 reps el nomenament de Director del Col·legi La Salle Montcada. Vas treballar molt i amb molt encert. Quan va arribar l'hora del relleu, el Claustre de Professors va escriure al G. Provincial demanant-li la teva continuïtat. Heus ací, el que van escriure: *"El Hno. Antonio, con su aliento, su estímulo y su ayuda, ha conseguido un claustro de Profesores unido, y todos con los mismos ideales de defender un modelo de educación cristiana, integrada plenamente en los ideales lasalianos. Creemos que el Colegio está en uno de los mejores momentos de su historia, dignos de culminar, estos años, con las magníficas fiestas del 75 aniversario que estamos celebrando."*

La carta palesa l'empremta que vas deixar a Montcada però l'any 1985 arribes a Bonanova com Administrador del Col·legi i Subdirector de la Comunitat. És aquí a Bonanova a on també vam apreciar la teva vàlua religiosa i humana.

La teva relació amb els Germans va ser virtut del cor i vas viure per a la Comunitat no solament amb la llei del deure sinó amb la llei de la felicitat i estima a La Salle que sempre manifestaves.

Molt atent a les persones que t'envoltaven en el teu treball, no dubtaven de demanar els teus consells i els teus serveis. No vas defraudar ningú i sabem que tenies admiradors per la teva visió de la vida sempre realista i positiva.

L'hora dels adéus va arribar inesperadament després d'haver passat cinc anys a Cambrils a on continuaves seguint de lluny la vida de Bonanova. Des del Cel prega per tots els qui estem aquí i et seguirem recordant i estimant.

A LA MEMÒRIA DE CARLES RAFART I RABELL

Ignasi Romeu

5 de juny 2013

A l'amic Carles

*Valors alats d'uns joves et coronen.
Munió d'estels flamegen sobre el front.
El so de la campana, avui plora.
El Déu Amor et brinda un "altre Món".*

*Ton cor feixuc i amb forces acabades,
ha dit "Prou", aquest "no és per a mi".
Tanques els ulls cercant "la Llum més clara",
I empris el vol gaudint "d'un nou Destí".*

*Amic Rafart, mantén la flama encesa.
Oblida els dols..., les penes..., la tristesa.
Guarda'ns un lloc on brillin els estels.*

*Recorda els teus, i prega per nosaltres.
Obre "el Camí" que va de dret al Pare!
La Salle i tu, units per sempre més.*

EN RECORD DEL SR. MANUEL GARCÍA MARTÍN

G. Joaquim Morató i Comerma

UNES PARAULES EN RECORD DEL SR. MANUEL GARCÍA MARTÍN

El dia 17 de maig de 2013 va morir el benvolgut Sr. Manuel García Martín (a.c.s.)

Va ser alumne a La Salle Josepets. Recordava, amb afecte, la sòlida formació rebuda i la vivia cordialment.

Va fer brillantment la llicenciatura a l'Escola de Belles Arts, de la qual, més tard, en va ser Professor.

Va ser també, professor de dibuix de La Salle Bonanova molts anys.

Va pintar el mural del menjador gran La Salle, l'any 1954. És una de les obres pictòriques més representatives del Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Barcelona l'any 1952.

El mural té 60,5 m², amb 51 figures. Fa referència al 35 congrés eucarístic internacional que hi va haver a Barcelona l'any 1952. El congrés tenia per lema: *"l'Eucaristia i la Pau"*.

Les cares de totes les figures són retrats de persones del col·legi, de 1954 o de 1998, l'any de la restauració que va fer el mateix Sr. García Martín.

Entre 1959 i 1969 va ennoblir la capella del primer pis del Col·legi. És un conjunt original, harmoniós, simbòlic, ple de significat i molt ben executat. Destaca especialment el Via Crucis.

L'any 2001 va realitzar les pintures que formen el "retaule de la santedat lasal·liana".

El Sr. García Martín va contribuir a l'embelliment del Col·legi amb nombroses iniciatives.

L'any 1956 va fer la capella de la Residència Provincial. En aquell moment era novetat plena d'harmonia i significat.

També és autor d'una col·lecció molt preuada, de 20 volums.

La nostra ciutat constitueix l'objecte preferent dels seus estudis, encara que s'hagi centrat especialment en el modernisme. L'autor s'ha acreditat com un escriptor extraordinàriament documentat amb obres curosament il·lustrades.

El Sr. García Martín que, durant aquests últims anys, ha passat tantes hores en l'àmbit del Col·legi, se n'ha anat com de puntetes.

El recordarem com un treballador constant i metòdic, conversador infatigable, i d'amplíssims coneixements, sempre disposat a compartir-los.

Estimava La Salle i la servia el millor que podia.

NOTA: A la pàgina següent podeu apreciar algunes de les obres del Sr. García Martín.

NOTAS SOBRE MIS LECTURAS

El G. José Antonio Panero Andrés

FUTURO de la vida RELIGIOSA (Alejandro Fernández Barraojón, Mercedario)

Decía Machado: *“Qué difícil es, cuando todos bajan, no bajar también”*. Los medios de comunicación, los laicos, el materialismo consumista, invaden la clausura, y hacen presencia permanente en el ámbito religioso. Los viejos valores de la espiritualidad, la inmolation de uno mismo por el Evangelio, han ido perdiendo fuerza, al calor del disfrute de la vida, como un ideal irrenunciable.

Al parecer hay quien se resigna a la tibieza del presente, y se acomoda. Sólo una pasión por Jesucristo para con los más pobres, podrá redimirnos de esta mediocridad y hastío que vivimos. La vida religiosa no está para apuntalar las estructuras y los edificios, sino para sostener a los miserables. Ya habrá quien atienda a los pudientes y evangelice a los acomodados.

Pero no todo es negativo, ya que a pesar de la escasez vocacional en España, resulta sintomático que siga habiendo 20.000 misioneros españoles. Ninguna institución actual puede gloriarse con tan ingente número de voluntarios, a tiempo completo y durante toda una vida. No hay ONG que esté dando tanto, de manera permanente.

Nuestra misión esencial es ser portadores, como hizo Jesús, de acogida y comprensión, de perdón y esperanza. Curioso es lo que decía una monja de clausura, a unas chicas que visitaban el convento: *A ver si alguna os animáis a entrar, porque de lo contrario no vamos a tener quien nos entierre*”. Ciertamente que esta frase desafortunada no va a suscitar entusiasmo vocacional, antes al contrario.

Nuestra misión debiera pretender que por nuestra fidelidad, los hombres y mujeres que nos rodean, se planteen el reto de la fe. Y eso sólo lo conseguiremos cuando nos vean felices, coherentes, auténticos y optimistas. *“Sabemos de Quien nos hemos fiado”*.

Hacer voto de pobreza no puede consistir en llevar una vida con las necesidades cubiertas, recitar oraciones, comer con regularidad, codearse con gente bien, y dar de vez en cuando alguna limosna para una campaña urgente. A algo más allá tendrá que llegar nuestro voto de pobreza, para que sea renuncia profética. Las grandes decadencias de la vida religiosa, a lo largo de la historia, han venido por el afán desmedido de riquezas, la separación de los pobres, y el aislamiento social. A medida que se aumentan las distancias entre los pobres y nosotros, más nos alejamos de nuestra identidad y de nuestro futuro. ***Esta es la prueba de fuego de la vida religiosa, en su noche oscura.***

La castidad si no ama es estéril. La castidad no es renunciar al amor humano, sino apostar por el amor humano. Exige de nosotros sentimientos de hermanos, de amigos, de entrega, y esto es necesariamente fecundo.

Una de las grandes zancadillas que ha sufrido la vida religiosa, y sigue sufriendo, es la fragilidad de la vida fraterna, de vivir en Comunidad con las exigencias ineludibles que supone compartir la vida y la fe en un espacio común. *“Os admiro mucho como personas individuales, -decía un joven-, pero me decepcionáis como comunidad”*. El *“mirad cómo se aman”*, de los primeros cristianos, atrajo a muchos a la fe. Crear en nuestras Comunidades una sensación de “Hogar”, no es sólo cuidar la decoración y el ambiente, sino sobre todo, acoger con cercanía y cariño, con detalles y familiaridad, a los que viven a nuestro lado. Cuidar nuestras relaciones y afectos, el diálogo y el encuentro, la fiesta y la comunicación diaria. Las personas son el bien mayor que una Comunidad posee.

Una vida religiosa absorbida por el activismo, aunque sea caritativo, puede acabar perdiendo su vitalidad. Muchos curas de los años 70, acabaron ejecutivos de bancos y en multinacionales.

Nuestro mal es el de toda la Iglesia. Padecemos de profunda mediocridad religiosa. Nuestra misión no será nunca ser muchos, sino ser fieles, referentes, testimonios. Pero también es cierto que hay mucha santidad en la vida religiosa de hoy.

Con frecuencia conocemos bastante sobre el mundo de la prensa, del fútbol y de las novedades televisivas, pero quizás carecemos de una opinión fundada sobre los grandes temas éticos y morales, que tanto influyen en la sociedad que nos ha tocado vivir. Un consagrado ha de ser un especialista en cosas de Dios; necesitamos formación teológica y bíblica y ser sal y levadura para el Pueblo de Dios. Sin la formación adecuada, el testimonio de los consagrados deja de ser impactante, por superficial. Necesitamos, como dice Álvaro Rodríguez Echevarría, recuperar el encanto de la **“Vida Consagrada”**.

Hemos de revisar nuestra oración, cómo la preparamos, cómo la vivimos de manera actual, para que no se desconecte del mundo. Rezar no es simplemente recitar salmos y cantos. Es una convocatoria para vivir, y acentuar nuestros deseos de fidelidad.

Cuidar nuestras relaciones y afectos, el diálogo y el encuentro, la fiesta y la comunicación diaria, que es nuestra necesidad vital como el alimento. Las personas son el bien mayor que una Comunidad posee.

LOS RELIGIOSOS de la 3ª EDAD (Paul Gieger, FSC)

Plantados en la Casa del Señor, en la vejez seguirán dando frutos” (Samo 91)

El envejecimiento de la población, constituye uno de los fenómenos que cada vez, agobiará con más intensidad a nuestra sociedad, en la vida religiosa y en las Comunidades. Envejecer, para el hombre, es darse cuenta que camina hacia el fin. Una nota pesimista impregna, pues, el término de vejez y su uso popular. ¡Es una verdad indiscutible! Pero no debe ignorarse que envejecer, es también “No morir”.

La tercera edad se caracteriza por el cambio en la actitud personal. Con la edad, los cambios se producen en el modo de ser, y difieren de una persona a otra. Pueden darse reacciones de ansiedad, angustia, aislamiento de sí, soledad, depresión con su tristeza habitual, con impresión de malestar.

La situación particular de los religiosos de edad avanzada, conserva su sentido profundo de consagración **a Dios para la misión**. Más que nunca, el religioso continúa siendo “llamado” a vivir de otro modo la dinámica de su vocación, y la misión propia de su Instituto. Y a proseguir la evangelización mediante **la acción posible**, la oración, el sufrimiento y el testimonio, **siempre con el deseo de seguirle “usque ad mortem”, teniendo presente lo que** dijo Jesús: ¡Yo soy la resurrección y la vida, el que me presta adhesión, aunque muera, seguirá viviendo. (Jn. 11,25). Los Hermanos jubilados deberíamos ser como un ejército de orantes, para atraer sobre nuestras Comunidades y alumnos, las bendiciones de Dios, como otro Moisés, que con los brazos abiertos, consigamos que nuestros Hermanos en activo, triunfen de todas sus dificultades, y ganen buenas batallas en el campo de la educación.

Nuestra edad, es la edad de la serenidad, de la tranquilidad, de la quietud y del silencio. La paz interior da la tranquilidad de ánimo, que nos hará vivir bien; es la columna vertebral de la tercera edad. Si, como escribió Pemán, *“No hay virtud más eminente, que el hacer sencillamente, lo que se tiene que hacer”*; esforcémonos por realizar así, aquello que podemos hacer.

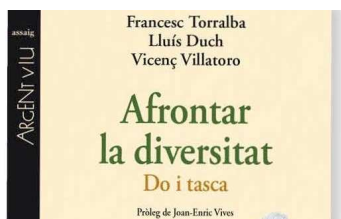
Una de las penas más agudas y envolventes de la tercera edad, puede ser la soledad, a partir de la cual puede experimentar mejor la cercanía de Dios. Michel Quoist escribió en “Caminos de plegaria”: *“El sufrimiento mayor es, el de verse condenados a ser inútiles, y causar molestias a los otros, cuando todavía se quiere servir para alguna cosa”*. Es el tiempo de la humildad y la fe purificada. A la persona de edad, ya le ha pasado el tiempo de correr hacia los otros, pero no, el de estar con Cristo, como Él está en nosotros (Jn.15,4)

En esta etapa de la vida, que la ciencia ha logrado prolongar, sí que está en nuestra mano, acceder a ella de forma saludable y enriquecedora. Para ello se recomiendan algunas normas que se pueden adoptar:

Es el momento de dedicarnos a las aficiones que hasta ahora no se pudo, a seguir aprendiendo por la escucha y la lectura, comunicando la amplia experiencia adquirida... dentro de una jubilación jubilosa con el paseo diario, esperando el día de retorno al Señor.

LECTURES ÚTILS

Comento dues obres de poca extensió que tenen relació amb dos elements d'actualitat: el lema proposat a escoles i comunitats en aquest curs -*Som harmonia de colors*- i l'any de la fe, convocat pel papa Benet XVI i ratificat pel papa Francesc amb l'encíclica *Lumen Fidei*. Els llibres no ens aporten recursos d'aplicació immediata, però poden estimular la nostra reflexió com a creients i educadors.

1. FRANCESC TORRALBA, LLUÍS DUCH, VICENÇ VILLATORO: *Afrontar la diversitat*, Pagès editors, Lleida, 2013

Aquesta obra breu recull tres ponències pronunciades el 6 de juliol de 2012 a Sant Julià de Lòria en una jornada de la VIII Càtedra de Pensament Cristià organitzada pel Bisbat d'Urgell. La Càtedra, dirigida per Francesc Torralba, aborda cada any un tema d'actualitat tractat per especialistes de renom. El de les sessions de 2012 era: *La diversitat és un do, però també és una tasca*.

Al pròleg, l'arquebisbe Joan-Enric Vives subratlla que "la diversitat és en si mateixa bella i és una expressió de la riquesa infinita del Creador" (*un do*) i que "l'harmonia i la unitat dels pobles i de les societats és un treball que ens correspon a tots i que per fer-la possible hem de superar tota mena de prejudicis, de tòpics i de ressentiments històrics" (*una tasca*). F. Torralba ho remarca amb altres afirmacions: "La convivència pacífica no és una casualitat, ni un regal; és una conquesta (...) que depèn també de la lluita per la justícia social".

La primera part, de Lluís Duch, es titula *diàleg entre cultures: ficció i possibilitats*. Amb profunditat filosòfica reflexiona sobre la identitat en relació amb la globalització i la cultura. Proposa una posició d'equilibri que, tot i ser difícil de portar a la pràctica, cal impulsar perquè "tota autèntica realitat es troba precedida per un somni".

En la segona part, Vicenç Villatoro desenvolupa amb claredat i brillantor el símbol de *la plaça*, que és de tots i permet conviure en la diversitat. Aporta dades sociològiques interessants sobre el jovent, la immigració, la religiositat... Concreta allò que ha d'anar a la plaça, és a dir els elements bàsics que possibiliten la convivència en la diversitat en les societats actuals.

En la part final, Francesc Torralba reflexiona sobre "l'imperatiu de l'hospitalitat i l'ètica de l'acollida" - Considera l'hospitalitat com la disposició a rebre l'altre estrany i vulnerable a la pròpia casa. Analitza amb finor i sentit pràctic les exigències de l'hospitalitat i els seus efectes en l'amfitrió i en l'hoste: "és una modalitat de trobada en què l'altre estrany es transforma amb el temps en el tu familiar".

G. Antoni Perera i Parramon

2. BÉJAR J. Serafín: *Cinco razones para creer. Experiencias de la desproporción*, Sal Terrae breve, Santander 2013.

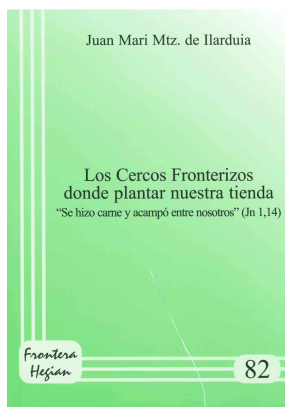
L'autor és prevere, professor de teologia a Granada i compromès en l'acció pastoral. Dedicava l'obra als fills i filles del grup de matrimonis que anima, "amb el desig de donar-los allò millor que tenim: la fe".

Vol mostrar que la fe és una actitud raonable i comenta cinc experiències de *desproporció*, del contrast entre allò que l'home és i allò que pot ser, allò a què aspira. Es diu que cada persona és un món, però caldria dir "és **més** que un món"; tal com havia anticipat Pascal, "l'home supera infinitament l'home". Els cinc capítols volen ser vies d'aproximació a la fe, "preàmbuls de la fe": desig – plenitud, mal – justícia, efímer – consistència, individualitat – relació, deute – regal.

L'autor recorre a diversos llenguatges, "entrellaça teologia, filosofia, literatura i cinema, intentant evocar en el lector la presència ineludible del misteri". Destaca el nostre impuls a transcendir, contingut en símbols tan reiterats com el caminant, el mariner, el pelegrí... Al final de cada capítol es comenta una pel·lícula que reflecteix la "desproporció" corresponent.

Quan es va presentar *Lumen Fidei*, es va dir que l'encíclica "vol reafirmar que la fe en Jesucrist és un bé per a l'home, un bé per a tots, un bé comú... que no serveix únicament per construir una vida eterna en el més enllà, sinó que ens ajuda a edificar les nostres societats perquè avancin cap al futur amb esperança" (G.L. Muller). L'obra que comentem s'orienta també cap a aquest objectiu.

G. Antoni Perera i Parramon

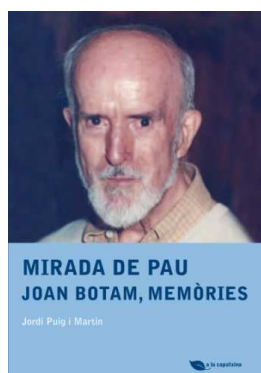
ILARDUIA, Juan Mari Mtz. *Los Cercos Fronterizos donde plantar nuestra tienda*. Frontera Hegian n. 82

L'autor, franciscà, és el fundador dels Quaderns Frontera Hegian, molt expert en formació permanent i actualment és Provincial dels Franciscans del Nord. Es tracta d'una obra de molta utilitat per als nostres dies, respecte de la Societat, de l'Església i de la Vida Religiosa. Vivim la nostra realitat a l'interior d'un «cèrcol» en el qual hi ha el passat i se'ns crida vers el futur. En aquest cercol s'hi viu la «modernitat, la postmodernitat, la hipermodernitat i la posthipermodernitat», cada una molt ben descrites per l'autor. Aquesta situació està envoltada de fronteres que s'han de traspasar adequadament en direcció vers el Regne de Déu, per això cal un discerniment, doncs hi ha fronteres que ens podrien portar a un precipici.

Fa una radiografia molt encertada de la societat, l'Església i la Vida Religiosa en les actuals situacions. Referent a la Vida Religiosa palesa adequadament la situació d'envelliment i de manca de vocacions i dona un enfocament adient de la missió compartida i de la coresponsabilitat dels laics en la missió de l'Església. Planteja que tots, religiosos i laics, hem de ser compromesos i coresponsables en la missió del Regne.

Es recomanable aquesta obra per a ser reflexionada personalment en recessos i també motiu de diàleg en les reunions comunitàries.

G. Jaume Pujol

PUIG I MARTÍN, Jordi. *Mirada de pau - JOAN BOTAM, Memòries*. Editorial Mediterrània 2012

L'autor Jordi Puig, persona de recerca, tingué interès en publicar les Memòries del P. Joan Botam, com a personatge ben conegut i admirat. Aquest llibre és fruit de diversos col·loquis amb el P. Botam. Exposa tot el seu itinerari des de Borges Blanques, població natal fins els moments actuals. Als 16 anys ja tenia decisió de ser caputxí malgrat la reticència del seu pare i el sentiment de la seva mare, però li respectaren la decisió. I així ingressà el 1944 a Arenys de Mar i seguí després amb el noviciat, la professió religiosa, estudis a Salamanca, a la Universitat Gregoriana de Roma per la llicenciatura i doctorat en teologia. Li passen algunes anècdotes curioses pel fet de ser català, però són més aviat divertides.

Acabats els estudis el veiem com a vice-director del col·legi de Sarrià i Consiliari de Pax Christi. Aquestes responsabilitats foren la introducció i aprenentatge d'altres responsabilitats i iniciatives en el camp de l'ecumenisme i la interreligiositat. No havent pogut reeixir la creació d'un Centre Interreligiós Municipal el 1992, sí aconseguí la creació del Centre Interreligiós de Barcelona el 2004.

Fou Provincial dels Caputxins durant 15 anys essent elegit al llarg de cinc triennis, el que suposa de confiança de part dels seus religiosos. Des de molts anys és Secretari de la RAP (Reunions d'Abats i Provincials). La seva persona i les seves funcions han merescut reconeixements amb el «Premi de Convivència i Diàleg Interreligiós» (17 març 2010) i amb la «Creu de Sant Jordi» (21 abril 2010). I tots recordarem la cèlebre «Caputxinada» el 1966 i que davant de la impossibilitat de sortir del Convent sense seguretat, digué als 250 que s'hi havia reunit: "Considerereu-vos hostes d'aquesta casa". És un llibre que pot resultar no solament interessant, sinó també alligador.

Als Germans jubilats, sobretot, podria interessarà la lectura d'aquest llibre, que permet conèixer millor la personalitat i l'experiència del P. Joan Botam, ofm.cap., que ha acceptat d'animar una sessió per als Germans jubilats el proper 15 de febrer. El llibre es pot trobar a la llibreria Claret.

G. Jaume Pujol

Anècdotes Lasal·lianes

G. Ricard Serra i Feu

Anècdota nº 9:

Era a mitjans dels anys 70 del S.XX al col·legi nou de la Salle Tarragona. Feia dies que a la cuina estaven intrigats perquè cada dia desapareixien culleres, forquilles i ganivets. Ningú no s'explicava què podia estar passant. Però el Germà Hermelando Felipe que, a més de molt bon professor, hauria estat molt bon policia, ho va intuir.

Un dia, durant el llarg esbarjo del migdia, va decidir passejar-se per tot l'extensíssim pati. Quan s'acostava a la part més allunyada dels edificis, va observar corredisses de nens i com si fessin senyals d'alerta. En arribar on el pati s'enfilava cap a la muntanyeta (on ara, retallat el pati, hi ha part de l'Avinguda dels Països Catalans) va veure uns quants nens que semblaven muntar guàrdia. S'hi va apropar sigil·losament i mirant cap a una altra banda per despistar. De sobte, en una cavitat de la roca, va veure un

pilot de coberts (culleres, forquilles i ganivets) i va cridar: **"¡Tesoro confiscado!"**, davant dels sorpresos infants guardians, que no sabien quina cara posar. A diferència de la següent anècdota, aquí tots eren nens; cap nena. Eren infants de 9 a 10 anys tots els que havien intervingut en la trama.

Mereixien un càstig? Alguns diran que sí. Altres diran: càstig petit o **parlem-ne!** Si l'educació dels infants consisteix en desenvolupar les seves qualitats, preparant-los per a la vida adulta, aquesta brillant operació de la recopilació del tresor havia estat un magnífic exemple de **treball cooperatiu** (del qual tant se'n parla avui dia en metodologies educatives) i d'una **imaginació i creativitat reals**, encara que es tractés només d'una **ficció**, com si es tractés d'una pel·lícula de tresors de pirates.

I encara m'agradaria fer més reflexions sobre l'anècdota. No amago pas que sempre he estat un entusiasta del Complex Educatiu de la Salle Tarragona, que alguns anomenem familiarment: "L'Oliva de Magaz". Encara avui fa una magnífica tasca educativa pel competent equip directiu i per l'entusiasta professorat, malgrat problemes econòmics pel manteniment de l'edifici Residència. I durant molts anys s'hi van educar una munió d'externs i uns 300 interns (més o menys 100 a cadascuna de les tres ales del gran edifici Residència) i el Germà Mariano F. Magaz hi va implantar una experiència pionera: Per superar la figura de l'estressat Prefecte, que estava nit i dia pendent dels alumnes, va desglossar-la en 2 figures: El Coordinador Acadèmic (només en servei durant el dia) i l'Encarregat d'Interns (sobretot en servei al vespre i la nit, a part de fer només alguna classe durant el dia). I això a cadascuna de les 3 seccions que divideixen els alumnes per edats. I a quin altre col·legi la Salle de Catalunya hi ha uns patis tan grans que durant molts anys van incloure fins i tot una muntanyeta, una colla organitzada de nens poguessin amagar un tresor fictici, prodigi d'imaginació, treball cooperatiu i creativitat que els preparaven per crear llocs de treball en el món real el dia de demà?

Anècdota nº 10:

Va tenir lloc a la Salle Bonanova els anys 90 del S.XX. Per casualitat va caure a les meves mans un paper extraviat que era un preciós document, tot un programa elaborat per nens i nenes de 6è EGB (11-12 anys) Al final hi figuraven tots els noms. Alguns eren alumnes meus d'anglès.

El document començava amb els **objectius**. Es tractava d'anar **descobrint els llocs on vivíem i dormíem els Germans de Bonanova**, durant el llarg esbarjo del migdia.

Després seguia el **calendari**. Per exemple: “Tal dia (hi havia una data concreta) intentarem arribar a les portes de la sala de comunitat on hi ha, a l’entrada uns timbres amb els noms de cada Germà (llavors sí que hi havia encara els timbres, però ni sonaven ni hi havia ja els noms actualitzats) Tal altre dia intentarem arribar on dormen els Germans.

UN DOCUMENT ESTRATÈGIC

A continuació deia “**estratègies**” Es tractava d’anar esquivant successivament els vigilants que obrien pas als itineraris escollits per arribar als llocs proposats. Deia el nom de cada Germà o professor/a vigilants dels itineraris escollits i en feia una valoració. Per exemple: “**Vigilant A** (hi havia un nom concret): **molt perillós i difícil d’esquivar**. **Vigilant B**: **no tan perillós com l’anterior**. **Vigilant C**: **gens perillós; no veu res, etc. etc.** Jo, que coneixia bé els vigilants, vaig trobar encertadíssimes

les valoracions de perillositat.

Vaig ensenyar el document a alguns Germans. Ja llavors es començava a parlar de la visibilitat de les nostres comunitats de Germans als alumnes dels nostres col·legis. I ens vam fer les següents preguntes: “Érem, com a comunitat de Germans, més visibles als nostres alumnes del que ens havíem pensat?” “Volia dir el document que no ho érem prou i que els alumnes volien conèixer-nos més?” Volia dir que érem visibles, malgrat certs racons d’intimitat o de clausura, que ja estava bé que els mantinguéssim per preservar la nostra identitat, de la mateixa manera que un misteri separa i atrau al mateix temps?

Mereixien aquells alumnes algun càstig? Ni em va passar pel cap ni els vaig dir res. Vaig deixar que, si reconstituïen el document, poguessin continuar la brillant operació que era un bon exemple de **creativitat i de treball cooperatiu** (del qual tant se’n parla avui dia en metodologies educatives) **reals**, encara que pogués semblar la **ficció** d’una pel·lícula d’espies. L’operació els preparava perquè el dia de demà sabessin organitzar campanyes civils o polítiques o crear empreses laborals.

Vaig guardar el document molt de temps. I no sé si encara el trobaria dins d’alguna de les meves carpetes

Anècdota nº 11:

Era el curs 68-69 a la Salle Congrès. El Germà Director Pere Guàrdia va enviar uns dies a París els Germans Jordi Madrenas i Jerónimo (Aquilino Cabezón). El primer per recompensar-li la bona feina com a Coordinador dels petits, i el segon perquè li marxessin els escrúpols. Però això darrer no es va aconseguir. En retornar li vam preguntar:

- “Jerónimo, ¿qué tal por París?”

- “Una vergüenza: las parejas jóvenes besuqueándose en plena calle como palomos!”

- “Pero, Jerónimo, ¿por qué los mirabas?”

I ell que replica, molt enfadat:

- “¡Si yo no quería verlos, pero lo hacían ante mis propias narices!”

Continuaran les anècdotes lasal·lianes en el proper nº de “PAX”

UN DIOS PROHIBIDO

Direcció: Pablo Moreno

Fotografia: Rubén D. Ortega

Música: Sergio Cardoso

Intèrprets: Jacobo Muñoz, Iñigo Etayo, Jesús Guzmán,
Juan Lombardero, Elena Furiase, Alex Larumbe,
Jerónimo Salas, Luís Seguí, Eneko Capapay.

Estreno: Barcelona, juny 2013.

Duració: 130 minuts.

G. Lluís Diumenge

Diumenge 23 de juny. Plaça de St. Pere a l'hora de l'Àngelus. **Francesc** parla d'assumir el cristianisme amb valentia i d'anar *contracorrent*. Què vol dir perdre la vida per la causa de Jesús? Els màrtirs són el millor exemple. I, adreçant-se als joves, els diu: *"No tingueu por d'anar contracorrent. Sigueu valents!"*.

Dilluns 24 de juny. Assisteixo en els Cinemes Boliche a la projecció **Un Dios prohibido** (Contracorriente Producciones i Misioneros Claretianos). Relat de les darreres setmanes de vida d'una comunitat claretiana a Barbastre, que es clourà amb el martiri de 51 sacerdots i seminaristes, beatificats per Joan Pau II (25.10.92).

Des del seu empresonament varen aconseguir deixar diferents escrits sobre la situació que vivien. Aquests documents i el testimoni de dos argentins que van lliurar-se de la mort per la seva nacionalitat, han estat la base inspiradora. El film s'esforça per reflectir el clima anticlerical del moment i per aclarir-ne algunes de les causes. Tòpics, avui, més habituals que mai.

Pablo MORENO, amb una gran sensibilitat, aconsegueix recrear el testimoni de

tantes persones, víctimes d'un odi inexplicable. La mort els espanta. Estan disposats a la donació total, alhora que desitgen seguir vius per servir el proïsme. Els seus carcellers buscaven, amb reiteració i diversitat de mitjans, que abandonessin la vida consagrada, a canvi de la llibertat. Però tots ells, lluny de polemitzar amb els milicians, volen ser fidels a la seva vocació i obeir la voluntat de Déu. Abans d'afrontar el martiri se'ns mostren com persones de fe i de pregària, particularment centrats en l'eucaristia i en la devoció a la

Mare de Déu. Van fer tot el possible, a vegades amb veritables dosis d'imaginació, per combregar o resar el rosari. La fraternitat comunitària va permetre enfortir els que podien defallir.

La crònica es completa amb la figura de Ceferino Giménez, primer gitano beatificat, sempre acompanyat pel rosari i a qui un

milicià li vol prendre: *"Dios está prohibido"*.

Admira comprovar l'emoció de la gent davant d'unes biografies *a contracorrent*. Tots ells moren perdonant els seus botxins. A més, s'hi afegeix la figura del beat Florentino ASENSIO, bisbe de Barbastro, que enmig de les tortures, promet pregar per tots ells.

Diumenge 13 d'octubre.

Tarragona acollirà la Beatificació de 500 màrtirs, *testimonis de la fe, fermes i valents*. Manifestació de la dimensió universal del triomf de l'amor sobre la mort. Celebrant la seva memòria, l'Església vol ser sembradora d'humanitat i de reconciliació en una societat castigada per la crisi (religiosa, social i econòmica) en la qual creixen les tensions i els enfrontaments.

Nosaltres, a l'escola cristiana, necessitem testimonis. Cal educar en virtuts, en l'opció i en la decisió, en la fidelitat als compromisos adquirits. Si dels Germans del primer Centenari es va dir *"sembraren amb amor"*, de tots nosaltres, humils treballadors del segon Centenari, confiem es pugui assegurar que *"vàrem sembrar amb esperança"*.

RECORREGUT DE L'INSTITUT AL LLARG DE 300 ANYS (II)

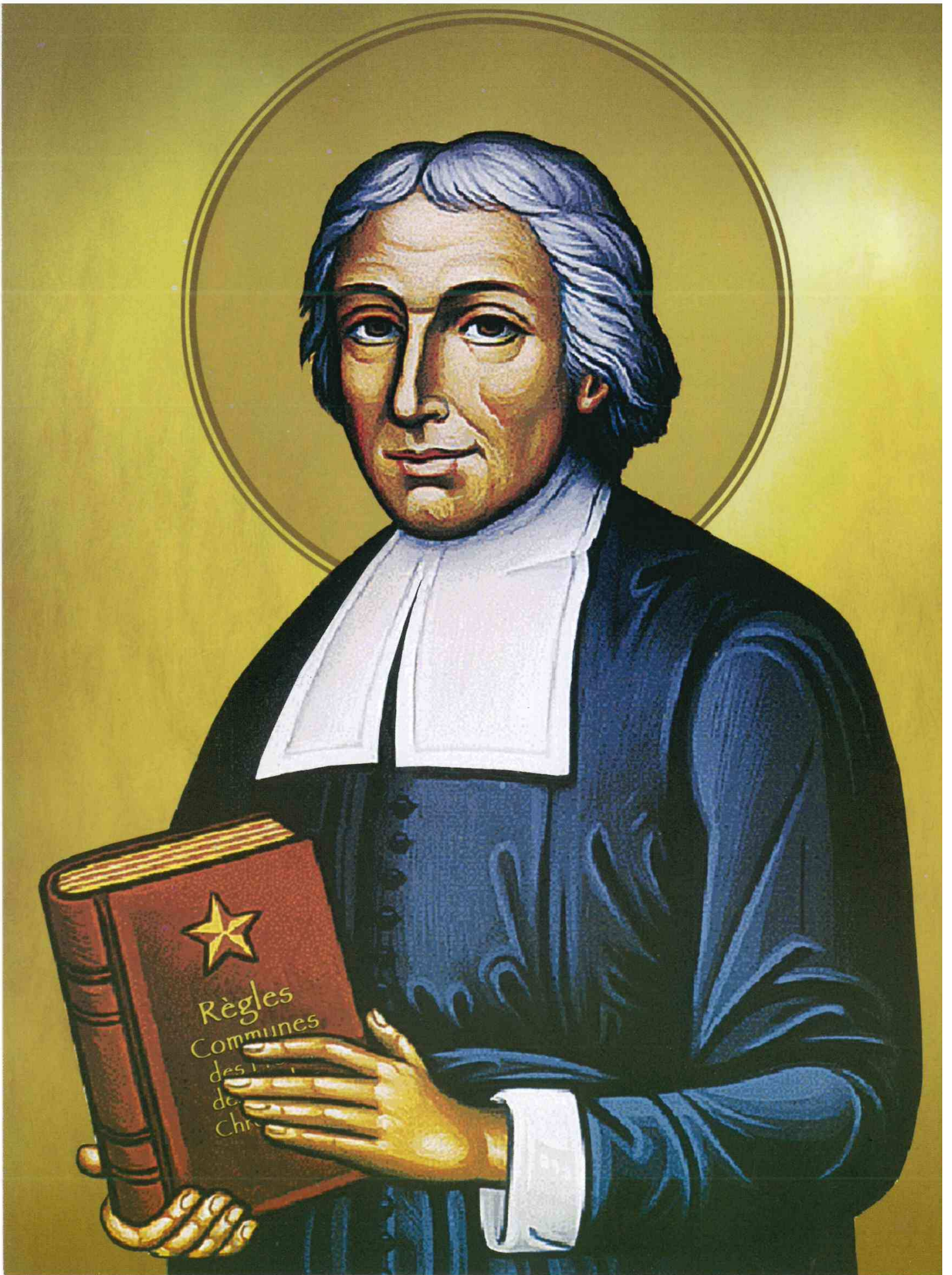
Seminari SIEL 1988-89

ANY	SUPERIOR GENERAL	CONTINGUTS CAPÍTOL GENERAL	GNS	NOUS PAÏSOS
1956	Nicet Joseph	38è. Roma. <i>S'ha donat una Rega als Germans i se'ls ha fet confiança. S'autoritza l'envio de notes col·lectives als Capítols Generals. Es comença una dinàmica d'estructuració institucional. S'animen els estudis científics sobre el Fundador per als formants (reclutament acurat, elecció de formadors). L'admissió al Noviciat serà als 17 anys. Es fa el Directori de Formació. Mitjans de perseverança (elecció de Directors. Recés de 30 dies, recés de 20 dies als 28-30 anys, llargues sessions a l'estiu... Estudis religiosos, treball preferent per als pobres. Elecció de personal ensenyant.</i> 1961. PROJECTE DE REGLES 1. 1963. PROJECTE DE REGLES 2. 1965. PROJECTE DE REGLES 3 i 4. 1965. PROJECTE DE REGLES 5.	14.207	1956. Benin 1957. Malí 1957. Nigèria 1958. Guinea Equat 1958. Sabah 1958. Kènia 1959. Guatemala 1960. Guadalupe 1960. Pakistan 1961. Índia 1963. Tanganika 1965. Saint Vincent
1966	Charles-Henry	39è. Roma. <i>Redacció de noves Regles i Constitucions, Llibre de Govern i Declaració. El text de Regla: to espiritual, orientatiu, dinàmic i universal. Fidelitat a l'esperit del Fundador. Interès per definir la identitat de l'Institut. La consagració religiosa sota la perspectiva del Baptisme. Es substitueixen els vots d'ensenyar gratuïtament i d'estabilitat pels de servei educatiu dels pobres i fidelitat. Hi ha unes propostes d'incloure el sacerdoci: es refusa reafirmant el caràcter exclusivament laïcal de l'Institut. Si algú pretén el sacerdoci se li facilitarà, però haurà de deixar l'Institut. Per primera vegada es fa recurs a experts de l'exterior. S'intensifica el sentit de vida comunitària comunitat interna i testimoni de fraternitat. Es formula la subsidiarietat, la corresponsabilitat, la llibertat personal. Es vol motivació més que normes. La conferència dominical del G. Director es transforma en una posada en comú, l'acusació i l'advertència de defectes amb unes sessions de revisió comunitària i de correcció fraterna. L'entrevista personal, al menys una vegada al mes. L'escola instrument preferit, però hi pot haver altres formes d'educació. Coeducació, labor entre els no cristians, pedagogia de la llibertat. El G. Superior nomenarà els Visitadors previ sondeig presentat pels Consells i Capítols Districte.</i>	11.230	1966. Níger 1968. Paraguai 1973. Haití
1976	José Pablo	40è. Roma. <i>Reedició de Regles i Constitucions (amb</i>	10.064	1978. Costa Ivori

		<i>Constitucions i Estatuts) i del Llibre de Govern partint dels textos de 1967. Es funda SECOLI. Es fa una crida al compromís missioner. Es respon a unes peticions d'incloure el sacerdoci i s'hi respon afirmant que es conserva l'Institut exclusivament laical. La consagració religiosa es viu en una comunitat de fe, apostòlica i fraterna. La consagració viscuda en comunitat ha de ser "signe de la possibilitat de renovar el món per l'esperit de l'Evangeli". L'interval entre Capítols Generals serà de 7 anys. Es fan precisions sobre els vots temporals i perpetus. Es demana al Consell General una circular d'aclariment sobre la consagració religiosa. El G. Director és responsable de la unitat comunitària. Criteris d'avaluació comunitària: veracitat, pobresa, realitat, profetisme evangèlic i fidelitat al Fundador. S'estableix el projecte comunitari i s'invita al projecte personal. Compromís responsable de servei als pobres. Missatge de la Família Lasal-liana. Directori de caràcter legal. Incrementar els estudis religiosos dels Germans. L'escola ha d'afavorir la catequesi i la col·laboració amb l'Església local. Es valora la tasca en països no cristians. Es demana als centres un informe sobre el servei als pobres i promoció de la justícia. Compartir l'espiritualitat lasal-liana i les obres amb la comunitat educativa. Aquest Capítol va generar les següents Circulars: Pastoral de vocacions i formació (404); Nuestra vida consagrada (406); La Misión del Hermano hoy, El Instituto en las Iglesias jóvenes (408); Nuestra vida de comunidad (410); El servicio educativo de los pobres y la promoción de la justicia(412); Orientaciones para la pastoral vocacional y para la formación inicial (418).</i>		1978. Tchad 1980.Nv. Caledònia
1986	John Johnston	41è. Roma. Es confia al G. Superior i Consell la responsabilitat de la nova redacció de la Regla per proposar-la a l'aprovació per la CRIS. Es proposa ampliar el fons de solidaritat per ajudar als Gns. Directors en dificultat i sobretot per formació inicial i permanent. Incitar als Districtes de proveir de personal a les regions més necessitades. Es mantindrà el sistema de jumelage. SECOLI seguirà amb la política actual: escollirà i estudiarà les peticions i donarà respostes. S'aprova un sistema de contribució a l'Administració Central. Es faran sessions de la SIEL de 9 mesos. Cal formar als Germans en un coneixement sòlid del Fundador per posar-se al servei de la formació, tant de Germans com de Seglars; multiplicar els centres de difusió lasal-liana. Buscar noves formes de ministeri per als Germans jubilats; el Consell General organitzarà sessions per a la formació de Gns. Jubilats perquè puguin viure plenament aquesta etapa de la vida. Que el G. Superior i Consell dediquin una Declaració o Circular al professorat seglar, expressant el que ells suposen per al present i futur de l'Institut. El Missatge del Capítol recorda, entre altres coses, la necessitat de la conversió, de pregària i de tenir present l'esperit de fe, com esperit de l'Institut.	8.172	
1993	John Johnston	42è. Roma. El Consell General es compondrà de 6 membres inclòs el Vicari General. S'estableix que l'any	7.577	

		1995 es dedicarà com "Any d'Oració". Es decideix fer una Guia del G. Director partint de les aportacions de tot l'Institut. L'Institut és definit com una comunitat d'associats per al servei educatiu dels pobres i la promoció per a la justícia; l'Institut ha de considerar la missió compartida com una prioritat per als propers anys, els Districtes n'han d'elaborar un pla: han d'incloure el servei als pobres i la promoció per a la justícia, l'evangelització i catequesis i la formació d'educadors cristians; cada comunitat en el projecte comunitari ha d'incloure mitjans per a viure en missió compartida. S'insisteix en la funció del G. Director de comunitat com a primer sosteniment de l'itinerari espiritual, que s'organitzin sessions de formació per al Directors, i es veu important la seva cura dels Germans joves. Que cada comunitat faci un pla de promoció vocacional. Es tenen presents els Germans grans per als qui hi ha d'haver un pla districtal. Que es prengui cura de la formació lasal-liana. A nivell d'Institut hi haurà dos Secretaris de Formació. Que el projecte educatiu es faci amb tots els membres de la comunitat educativa.		
2000	Álvaro Rodríguez	43è. Roma. Promoure un Any de Renovació de la nostra Vida Comunitària, segons el Fundador. I també un Any sobre el Vot d'Associació. Es considera prioritari el recolzament i acompanyament dels Gns. Responsables dels Districtes. S'insisteix sobre "associats per al servei educatiu dels pobres" i es demana que sigui objecte del primer vot dels Germans. Impulsar accions concretes per al desenvolupament de l'Associació i promoure grups de reflexió sobre la manera de compartir el carisma i espiritualitat lasal-liana. Crear un Consell Permanent de Missió Lasal-liana i una Assemblea Internacional per a la Missió Lasal-liana. Que es creïn estructures de missió lasal-liana amb veu i vot. Avaluar el grau de servei educatiu dels pobres conduint a l'elaboració d'un pla i donar prioritat a aquest servei. Experiències d'inserció en ambients pobres. Atenció als Drets del Nen. Incrementar els mitjans de comunicació. En els Districtes establir una Comissió per promoure el despertar i l'educació de la fe. Dinamitzar la pastoral vocacional. Solidaritat i interdependència de cada Regió i entre Regions.	6.235	
2007	Álvaro Rodríguez	44è. Roma. 1. Vida interior. S'hi dóna molta importància: alimentar la dimensió contemplativa, descobrir el sentit religiós de la cultura, creatius en l'oració personal i comunitària, retirs més contemplatius que instructius, promoure formació inicial i permanent, viure entre els pobres, crear comunitats de referència espiritual per a nens, joves i adults...). 2. Vida comunitària: compartir la fe i aprofundir la vida espiritual, respecte, tolerància, recolzament mutu, projecte comunitari amb actitud de discerniment, atenció i afecte per als Gns. Grans; formació dels Gns. Directors). 3. Associació per al servei educatiu dels pobres:	5.331	

		centralitat del vot d'associació, idea central l'eclésiologia de comunió, animar els estudis sobre el vot d'associació i informar-lo en la formació inicial i permanent, ja que fa part de la identitat de l'Institut. Que es modifiqui l'article 25 de la Regla (fórmula de vots); que el vot d'associació ocupi el primer lloc. Elaborar una Guia per orientar la formació de la Família lasal-liana. Donar més relleu als Estudis Lasal-lians. 4. Servei educatiu dels pobres. 80.000 educadors, 5.000 Germans i 1.000.000 de nens, joves i adults. Els Germans «cor, memòria i garantia» del carisma lasal-lià. La nostra conversió als pobres. Formació inicial i permanent en bé del servei als pobres. Renovació de les obres educatives i crear-ne de noves. En les Universitats Lasal-lianes crear polítiques per al servei educatiu dels pobres. Intercanvi de recursos humans i financers. Fer atenció als moviments migratoris dintre de l'aspecte de fraternitat universal. 5. Pastoral de vocacions de Germans i de Lasal-lians. Donar a conèixer el que som. Cal preveure els nous temps. Obrir les nostres comunitats a joves que volen conèixer la nostra experiència espiritual i fer un discerniment vocacional. Privilegiar la pastoral juvenil i vocacional. Crear programes, a través de Regions i Districtes, en vistes a aprofundir la fe cristiana en el context de creences, valors, textos, icones comunes a les diverses religions. Apostar per comunitats evangèliques. Ajudar als Germans i Comunitats a millorar la qualitat de la seva vida i el testimoni. Presència i testimoni comunitari entre els joves, particularment pobres. 6. Acompanyament dels Germans joves en comunitat. Madurar la consciència i la importància d'un acompanyament exigent i fratern que doni prioritat a la vida interior, a la qualitat de les relacions comunitàries i a la relació afectiva. Compartir la vida i la missió. Cada Regió organitzi una trobada de GG. Joves cada dos anys, incloent activitats apostòliques en sectors desfavorits. Reunió de representants de GG. Joves un any abans del proper Capítol General.		
2014	Álvaro Rodríguez (màxim 88 capitulars)	45è. Roma, 22 d'abril al 2 de juny 2014 (en procés) • Prendre consciència i assumir, si cal, les propostes de la 2a AIMEL (Roma, 5-17 maig 2013). • 28 de juliol a 8 d'agost, Assemblea Internacional de Germans Joves. • La revisió de la Regla (cfr. últim borrador). • 15 de setembre, publicació de l'Informe de l'AIMEL. • 16-28 setembre, 4a trobada de la Comissió Preparatòria del Capítol General. • 1 d'octubre, publicació de l'Informe de l'Assemblea dels Germans Joves. • 1 de gener 2014, data límit per enviar notes al C. Gl.	4.485	

FA 300 ANYS

"Senyor i Pare nostre:

Nosaltres, els principals Germans de les Escoles Cristianes, preocupats per la major glòria de Déu i el major bé de l'Església i de la nostra societat, reconeixem que és de capital importància que torneu a prendre les regnes i la cura d'aquesta obra de Déu, que ho és també vostra, donat que ha estat de grat al Senyor servir-se de vos per fundar-la i guiar-la durant tant de temps.

Tots estem convençuts que Déu vos ha donat i vos dona, les gràcies i el talent necessaris per governar aquesta nova Companyia tan útil a l'Església; i és de justícia testificar ara, que vos l'heu guiada amb molt d'èxit i de manera edificant.

Per tot això, Senyor, us preguem molt humilment. i us ordenem en nom i de part del cos de la societat, al qual li heu promès obediència, que torneu a assumir de manera immediata el govern general de la nostra societat.

En fe de la qual signem, a París a 1 d'abril de 1714. I ens repetim molt respectuosament, Senyor i Pare nostre, vostres humils i obedients inferiors."

**Els principals Germans de
París, Versailles i Saint Denis**

SUMARI

EDITORIAL

<u>Lema del Curs 2013-2014</u>	<u>4</u>
<u>Vers el Capítol General 2014: Lema “Aquesta obra de Déu és també vostra”</u>	<u>6</u>
<u>En la beatificació dels Germans Màrtirs d’Espanya (G. Álvaro Rodríguez, Superior General)</u>	<u>7</u>
<u>Himno de los Beatos Mártires de Tarragona (H. Fermín Gainza)</u>	<u>8</u>
<u>Recordem els nostres intercessors en el trimestre setembre- desembre 2013</u>	<u>9</u>
<u>Important: Possibles missatges que ens inspiren les beatificacions</u>	<u>12</u>
<u>Hermanos, sacerdotes y antiguos alumnos mártires de Tarragona (Sr. Francisco Basco)</u>	<u>14</u>
<u>Gran fiesta La Salle – La beatificación de Hermanos mártires (G. Santiago Temprado)</u>	<u>18</u>
<u>Entrevista al G. Josep Guiteras com a Capítular (Consell de Direcció de PAX)</u>	<u>20</u>
<u>Encíclica “LUMEN FIDEI” (Papa Francesc)</u>	<u>22</u>
<u>Diàleg amb el Papa Francesc amb escoles de jesuïtes (Aportació del G. Ramon Font)</u>	<u>24</u>
<u>El Papa Francisco dialoga como un hermano más con la CLAR</u>	<u>26</u>
<u>Trets sobre el Papa Francesc (G. Jaume Lladó)</u>	<u>28</u>
<u>Carta del Papa Francesc a l’Assemblea de bisbes d’Argentina</u>	<u>30</u>
<u>La mundanitat espiritual segons Bergoglio (Sr. Francesc Torralba)</u>	<u>31</u>
<u>Francisco: “El dinero debe servir y no gobernar!”</u>	<u>32</u>
<u>Als cent dies de la renúncia de Benet XVI</u>	<u>34</u>
<u>Crec en Déu (Fr. Enrico Müller de Scampia-Nàpols; aportació del G. Cesc)</u>	<u>35</u>
<u>Presentació del Salm 4 (G. Ramon Grau)</u>	<u>36</u>
<u>Valor cristià dels Salms i Reflexions</u>	<u>38</u>
<u>Som Associació... Com viure l’Associació? Què fer des de l’associació? (G. Jaume Pujol)</u>	<u>39</u>
<u>Els Noviciats del Districte/Sector de Barcelona/Catalunya; Fortianell (G. Josep M. Pons)</u>	<u>40</u>
<u>IV Trobada – la Assemblea d’Associats ARLEP (Sra. Pepi Suárez)</u>	<u>42</u>
<u>La meva experiència en la Ila AIMEL – “Descomplicar-se la vida” (Sr. Jordi Jover)</u>	<u>44</u>
<u>Taula rodona sobre religió i pau: Leonardo Boff i Dalai Lama</u>	<u>47</u>
<u>Congresso Assedil – Paderno del Grappa 24-27 abril 2013 (Sra. M. Àngels Laparte)</u>	<u>48</u>
<u>“Res més pràctic que una bona teoria” – Fem-ne el pont, la unitat (G. Jaume Pujol)</u>	<u>50</u>
<u>“Las 12 Virtudes del Buen Maestro” (G. Francis Ricousse)</u>	<u>52</u>
<u>“Los deberes de un buen cristiano”, Un título con mensaje (G. Mariano F. Magaz)</u>	<u>54</u>
<u>El curs de formadors lasal·lians a Madrid (Sra. María José Sánchez Machado)</u>	<u>57</u>
<u>El liderazgo en la vida religiosa (Asamblea de la Unión Superiores Generales 2013)</u>	<u>60</u>

En busca de la identidad perdida – Radiografía de la VR (José M. Guerrero, SJ)	62
Famolencs d'una vida comunitària i farts d'una vida en comú (José M. Guerrero, SJ)	64
Ens cal excavar el futur – Divorci entre el present i el futur? (G. Jaume Pujol)	66
Oda a la Finca de Cambrils (G. Mariano F. Magaz)	67
¿Qué Vida Religiosa SÍ es posible? (María Teresa Torres y María Pilar Wirtz)	68
¿Qué Vida Religiosa NO es posible? (María Teresa Torres y María Pilar Wirtz)	70
L'esperit lasal·lià passa pels ensenyants (Claire Lesegretain a Le Monde; aportació G. A. Domínguez)	72
Xàldigues, sobre diferents opinions, intuïcions, disegs...	74
Idees per a reflexionar (G. Santi Herèdia)	78
Cant a la quotidianitat (Sr. Àngel Moreno de Buenafuente)	79
El nostre Casal La Salle Sant Gervasi (GG. José Luis Rodríguez i Jaume Palom)	80
De La Salle Romania: Ha passat un any... (G. Cesc Ferré)	84
Jo vaig a l'escola (G. Josep Mestres)	86
Sobre l'Escola CINTRA (Entrevista a Eulàlia Freixes, Presidenta de Cintra) (Jordi Llisteri)	88
Cintra m'ha posat molt bé els fonaments..., Entrevista Sr. Enric Sevilla (VN Catalunya)	90
La Salle i Gaudí (G. Santiago Temprado)	92
La meva experiència africana (II) – 15 anys a Daloa i a Abidjan (G. Toni Baqueró)	94
Una crida sorprenent del Tròpic (Madagascar) (G. Josep Mestres)	96
Museos La Salle Bonanova (G. Pablo Álvarez)	98
Miguel, estás con Dios y estás con nosotros (G. José Antonio Panero)	100
Mn. Pere... te n'has anat ! (1a part) (G. Jesús Núñez)	102
Mn. Pere, te n'has anat (2a part) ... al Cel del Crist Pasqual i amb els altres (G. Jesús Núñez)	104
En memòria del G. Bernardí (Sr. Manel Tobias)	106
Adiós, Pedro (G. Santi Mateu)	107
Al G. Antonio Vilarrasa i Tió (G. Joaquim Porrera)	108
A la memòria de Carles Rafart i Rabell (Sr. Ignasi Romeu)	109
En memòria del Sr. Manuel García Martín (G. Joaquim Morató)	110
Notas sobre mis lecturas (G. José Antonio Panero)	112
Lectures útils (GG. Antoni Perera i Jaume Pujol)	114
Anècdotes lasal·lianes (G. Ricard Serra)	116
CINE: "Un Dios prohibido" (G. Lluís Diumenge)	118
Recorregut de l'Institut al llarg de 300 anys (Seminari de la SIEL 1988-89)	120
Carta dels "principals Germans" al Fundador, a Parmènia	124
SUMARI	126

